

Забур

Библияны таржумасыны институту
Москва
2016

Забур

ISBN 978-5-93943-221-4

© Институт перевода Библии, 2016

Баш сёз

Аявлу охувчу!

Сен къолунга тутгъан бу китап – къумукъ тилге гёчюрюлген Забурну таржумасы. Шону Библияны таржумасыны институту этген. Забурдан къайры, шо институт, къумукъ тилге Сыйлы Язывлагъа гиреген бир нече китапны таржума этип, басмадан чыгъаргъан – Яратылывну, Айтывланы ва шолай да савлай Янгы Разилешивню.

Забур – 150 йырдан амалгъа телген жыйым китап. Шо йырланы гъариси ойзтерече хасиятлы. Забургъа дин ругъуу макътав йырлар, дуалар, Аллагыны гъакъындагъы лирикалы пикирлешивлер, гиччирик поэмалар гирген. Забур инг башлап ягъуди тилде яратылгъан. Бютюн китапдан таба Аллагыгъа алгъыш, макътав этив къызыл сызакъ болуп ойте. Гъатта юрек ачытып этилеген кант этивню неде ваягъ айтывну вакътисинде де дуа ойзю макътавлукъ болуп токътай: йырчы Аллагыны ахтара, Ону булан умутун байлай, Огъар ювукъ болма къасткъыла.

Забурдагъы йырлар ритмика ягъындан къурумлут изилип геле. Гъар сатыр эки неде экиден артыкъ ярым сатырлагъа бёлюне, шолар буса бир-бирине янаша салыныв, ошашлыкъ, къаршы салыныв белгилери булан тагъылып геле: ярым сатырлар маңнадаш сёzlени, бир-бирине маңна якъдан ошашлы сёз тагъымланы, жумлаланы кёмеклиги булан айтылып турагъан теманы такарлай неде маңна якъдан бир-бирине къаршы сала. Бырынгъы ягъуди шиъру тизимине аслу гъалда къапия хас тюгюл буса да, бир-бирде эки ярым сатырны арасында да къапия ёлугъа.

Забурдагъы йырланы шиъру тизим къайдасы, тили ойзюню тамурлары булан Ювукъ Гюнтувшуну бырынгъы девюрлерине чыгъып гете. Шогъар йырларда къаршылашагъан шумер, акъкъад, угъарит ва бырынгъы Гюнтувшдагъы ойзге тиллени белгилери, ва янаша геливлери шагъатлыкъ эте. Шо бир вакътини ичинде поэзияны шо бырынгъы мердешлери Забурну алдына салынгъан бүс-бютюнлей янгы муратлагъа:

бир Аллагыны макътап йырлавгъа, шексиз күйде бютюнлей макътав ва алгыш этивге – къуллукъ эте.

Ибадатхананы йырчылары согъув алатланы макъамына гёре йырланы дин адатланы ва байрамланы оытгерегенде айтып гелгенлер. Амма биз шекленип къалсакъ тюгюл, шо согъув алатланы авазы нечик чалына болгъанын мекенли күйде айттып болмайбыз; Аллагыгъа къуллукъ этилегенде къоллангъан макъамлар нечик болгъаны бизге ачыкъ тюгюл. Бугюнлер бизге белгили болуп токттайгъан биргине-бир зат бар: гъар йырны башында шо йыр белгили бир согъув алатны авазына гёре айтылма тарыкъ деген тунукъ эсгеривлер ёлугъя (масала, къыллы согъув алатланы; къара: 4, 6, 53, 54, 60, 66, 77-нчи йырлар) неде йыр нечик буса да белгили бир йырлав къайда булан байлавлу болма тюше (масала, «гиттит»; къара: 8, 80, 83-нчю йырлар). Кёбюсю йырланы ичинде села деген бир англав ёлугъя. Шону маънасы гъалиге ерли белгили тюгюл: балики, шо макъам согъулагъан вакътидеги бир токтавдур неде, терсине, согъувчулар макъамны сокъма башласын учун, шо ерде охуйгъанлар токтата тийишлидир. Таржумада биз села деген англавну гёрсметмейбиз.

Оъзлени ичделигине ва маънасына гёре Забурдагъы йырланы ёрукъ гъисапда шулай бёлюклеге айырма бола:

- Аллагыгъа макътав этив йырлар;
- халкъны яшавундагъы уллу къайгъылы агъвалатлар булан байлавлу ваягъ йырлар*;
- пачаны яшаву булан байлавлу бек агъамиятлы бир-бир агъвалатланы гъакъындагъы пача йырлары;
- айры бир инсанни дин ва ругъ сынаву булан байлавлу алгыш этив ва товба этив йырлар.

Ичделик янындан белгили бир тематика бёлюклеге пайланагъаны йимик, къурулуш янындан алып къарагъанда да, бютюн Забур беш гесекге айрыла. Гъар шолай гесек айрыча бир макътав йыр булан тамамлана (40, 71, 88, 105-нчи йырлар ва бютюн жыйымны ахыры – 150-нчи йыр).

1) 1–40-нчы йырлар. Бу гесекдеги йырланы атларыны кёбюсунде автор гъисапда Давут эсгериле.

* Кёбюсю йырларда ягъуди халкъны ва Давут пачаны яшавундан алынгъан тарихи агъвалатлар эсгериле.

- 2) 41–71-нчи йырлар. Йырланы атларында тюрлю-тюрлю авторлар эсгерилген: Корагъны уланлары, Асаф, Давут.
- 3) 72–88-нчи йырлар. Мунда «Асафны бир нече йырлары» (73–82), «Корагъны уланларыны йырлары» (83–84, 86–87), «Давутну дуасы» (85) ва «Етанны уйретивю» (88) гире.
- 4) 88–105-нчи йырлар ва 5) 106–150-нчи йырлар. Бу йырланы арасында айры бёлюклени айырма бола, масала, йырны аслу темасына къарап: «Гъакимлик этип турагъан Раббибиз» (92–99), неде йырланы атларына гёре: «Алгъамдуиллагъны йырлары» (145–150), «Оърленивню йырлары» (119–133), «Давутну йырлары».

Йыр жыйым тъисапда Забур эжжелги девюрлерде, Давут пачаны вакътисинде амалгъа гелме башлагъан. Ону яратылыву сонгъу бир нече асрulanы боюнда да узатылып турған. Йырланы кёбюсю эжелги девюрлерде (эсги девюрни VI-нчы асрusanу башына ерли) яратылгъан деп белгилене. Амма кёп гечти девюрлерде яратылгъан йырлар да бар. Масала, 78-нчи йыр ва белгили 136-нчы йыр («Бабилни оъзенлерини ягъаларында»), шексиз кюйде, Бабилни есирик девюрюнден алда яратылма кюй ёкъ.

Забурну кимни де гъайрангъа къалдырагъан чеберлик аламатлары да оъзлеге тергевюн тартмай болмай. Аламланы Пачасы болгъан, асербаш гъисапланагъан Аллагъны, Ону зор къудратыны, айры-айры йырланы «лирикалы игитлерини» – зулмугъа тарылып азап чегеген, шюкюрлюк этип турагъан уьстюн гелген адамны келпетлери оьтесиз таъсирил ва чебер кюйде яратылгъан. Китапны тилине бай аваз чалынывлар, терен маъналы яшыртгъын тенглешдиривлер ва оъзге чебер суратлав къайдалар хас.

Гертиден де, Забурдагъы йырларда инсанны гъислери, ойлары ва къайгъылары бары да янындан – шат къуванчлардан башлап ассиликни дертлерине етишгенче къуршалып алынып берилген. Забурну аслу мурады – гъар-бир инсанны ругъ, къылышыкъ даражасына къарамайлы, Аллагъны барлыгъына тюшюндюрмек, Огъар амин болма уйретмек. Бу китапда яшавну терен айланмаларын, къайгъыларын суратлав Аллагъга бакъган якъдагы дазусуз сюовге къатты кюйдеги инамлыкъ булан къатышып, ону оъзтеречелигин, маъналыгъын болдурा.

Библияны таржумасыны институту бу китапны гъазирлевде ортакъчылыкъ этген бары да адамлагъа – таржумачыгъа, ре-

дакторлагъа, суратчыгъа – гъакъ юрекден разилигин билдире.
Буссагъатгъы вакътиде Библияны таржумасыны институту
Аюбну китабыны таржумасын басмадан чыгъарма гъазир-
леп тура.

Библияны таржумасыны институту

Забур

Биринчи Китап

(1-нчи – 40-нчы йырлар)

1 ¹Къылыкъызыланы сёзюне тынгламайгъян, гюнагъыланы да олтуруп турмайгъян гиши наисиплидир.

² Амма ол Раббизни Къанунундан къуванып турар, гече де, гюн де шо Къанунну гъайында болур!

³ Шо адам сугъарылагъан ерде де орнатылып, оъз заманында емиш береген, япыракълары да дёнмейген терекге ошар. Гъар къайсы ишни де ол ахырына чыгъар.

⁴ Къылыкъызылар буса шолай болмас; олар ел ёкъ этип къоягъан чангъа ошар.

⁵ Шо саялы да къылыкъызылар къыяматгюн Аллагъын дуванында, гюнагъылар да мұмминлер булан бирче токътап туруп болмаслар.

⁶ Неге тюгюл де, Раббиз мұмминлени ёлуну гъайын этер, къылыкъызыланы ёлу буса оълюмге багъып элтер.

2 ¹Халкълар неге гъалек болалар, олар неге бош хыяллагъа къуллукъ этелер?

² Дюньяны пачалары баш гёттерелер, бай-бийлер бирлешип, Раббизге ва Ону Танглагъанына* къаршы чыгъып,

³ бурай деп айттар: «Оланы шынжырларын уъзюп ташлайыкъ чы, бугъавларын да оъзюбюзден алып атайыкъ чы».

* ^{2:2} *Танглангъан* – башына зайдун май сюртюлеген адатдан таба бир къуллукъгъа багъышланагъан инсан. Башына зайдун майны шолай сюртюмеклигине пайхаммарлар, пачалар ва дин къуллукъчулар лайыкълы бола болгъанлар.

⁴ Кёклердеги тахда олтургъан Аллагъ кюлеп къояр, къай-нашып да алар олагъа.

⁵ Шо заман Ол олагъа ойтесиз ачувланып сёйлер, къазапланып ийберип, оланы бурай айтып тамашагъа къалдырып къояр:

⁶ «Оъзюнью сыйлы болгъан Сион тавумну уystюнде Мен Пачамны танглап алдым».

⁷ Пача бурай дер: «Раббизни буйругъун билдирип туарман мен! О Магъа бурай деп айтды: „Сен Мени Уланымсан. Мен де бугюн Сени Атанг болдум.

⁸ Менден тиле, Мен де Сагъа варисликке халкъланы, гъакимлик этме бютюн дюньяны берермен;

⁹ Темир таягъынг булан оланы токъттарсан, чыны сукарадай оланы хум-хуватын чыгъарып къоярсан»».

¹⁰ Гъей пачалар, гъакъыллы болугъуз чу; ер юзюню дуванчылары да, эс табыгъызы чы!

¹¹ Раббизге къоркъа туруп къуллукъ этигиз, Ондан титирий туруп сююнгюз.

¹² Оъзю сизге къазапланмасын учун, сиз де тутгъан ёлугъузда дагылып къалмас учун, Огъар гъюрмет этигиз! Неге тюгюл де, узак къалмай Ону къазапланыву янып гетме де болур. Насиплидир Раббизде аркъатаяв табагъанланы барысы да.

3 ¹ *Оъзюнью уланы Абдусаламдан къачып барагъанда Давутну айтгъан йыры.*

² Раббим! Не артып гетди дагы мени душманларым! Кёплер магъа къаршы баш гёттергенлер.

³ Кёплер мени гъакъымда: «Аллагъ ону къутгъармас», – деп сёйлейлер.

⁴ Амма Сен, Раббим, алдымдагъы къалкъанымсан, макътвагъумсан, башымны да Сен гёттертип юрютесен.

⁵ Раббиме къычырып чакъырыв этермен, Ол да Оъзюнью сыйлы тавундан туруп мени эшитип туар.

⁶ Мен ятарман, юхларман, туарман, неге тюгюл де Раббим мени якълап туар.

⁷ Дёрт де якъдан магъа чапма белсенген санавсуз халкълардан да мен къоркъмасман.

⁸ Кёмек эт, Раббим! Къутгъар мени, Аллагым! Неге тюгюл де, Сен мени душманларымны барын да яякъ сюеклерин уватып, къылыкъызыланы тишлерин тёгюп къоясан.

⁹ Раббибиздир бизге уыстюнлюк береген. Оъз халкъынга да шабагыт эт дагъы Сен.

4 ¹Хорну ёлбашисына. Кѣйллы согъув алатлар булан. Давут-ну йыры.

² Мен чакъырив этгенде, мени эшит дагъы, адилли Аллагым! Балагъ къопгъанда Сен магъя эркинлик бере эдинг. Магъя рагыму эт дагъы, мени дуамны да эшит дагъы.

³ Инсанлар! Къачан болгъунча мени намусум хорланып турар экен? Къачан болгъунча сиз бош юрюшлени сююп, ялгъанны излеп айланып турар экенсиз?

⁴ Оъзю учун Раббибиз Аллагъ иманлыланы айырып битгенни билип къоюгъуз. Мен Оъзюне чакъырив этегенде, Раббибиз Аллагъ эшитер.

⁵ Шо саялы да къоркъмакълыгъызыдан къартыллап туругъуз, гюнагъ иш де этип къоймагъыз; ятгъан ятывларыгъызыда юреклеригизден ойлашып къарагъыз, сиз де рагъатлыкъ та-барсыз.

⁶ Герти къурбанлыкълар гелтиригиз, Раббибиз Аллагъгъя да аркъатаягъыз.

⁷ Кёплер: «Бизге яхшылыкъны ким гёрсетер?» – деп ай-тип айланарлар. Бизге рагъунг булан къара дагъы, Раббим Аллагым!

⁸ Эркин күйдеги экмекден, чагъырдан эсе, Сенден гелеген шатлыкъ артыкъдыр магъя.

⁹ Мен паraphat ятып юхлайман, неге тюгюл де мени аман-лыкъда яшама янгыз Сенсен къоягъан, Раббим.

5 ¹Хорну ёлбашисына. Уьфюрюлюп согъулагъан алатлар бу-лан. Давутну йыры.

² Эшит дагъы, Раббим, мени сёзлеримни, мени ойларымны да англа дагъы.

³ Мени агыма къулакъ ас дагъы, мени Пачам, мени Аллагым! Неге тюгюл де, Сагъадыр мен дуа этегеним.

⁴ Танг булан эшитесен, Раббим, мени тавушумну. Мен де тантданокъ алдынгда тилевлерим де булан къаравуллап токътап турарман.

⁵ Неге тюгюл де, Сен адилсизликни сюеген Аллагъ тюгюл-сен; Сен бар ерде яманлыкъ орунлашып болмас.

⁶ Макътанчыкълар Сени гёз алдынгда токътап туруп болмаслар. Сен яманлықъ этегенлени барысын да гёрюп ярамайсандыр.

⁷ Ялгъан айтагъанланы Сен дагъытарсан; къан тёкме гъасиретлилерден де, ялгъан булан турагъанлардан да Сен жиргенерсен.

⁸ Мен буса, рагьмулугъунгну кёплюгюндөн, Сени уынге гирермен; Сенден къоркъа да туруп, сыйлы ибадатхананга багып сужда этермен.

⁹ Раббим! Душманларым гёрсүн учун, мени гъакъ герти ёлунг булан алыш юрюп тур дагъы; алдымда Оъзюнгню ёлунгну тиоз эт дагъы.

¹⁰ Неге тюгюл де, оланы авзуладындан гъакъ герти сёз чыкъмайдыр; оланы юреклери оыломуңдор. Оланы хырданлары ачылгъан къабурдур; тиллери булан олар яревкелик этип юрийдор.

¹¹ Тиоз дуванын эт дагъы олагъа, Аллагым! Оъзлени хыялларына сюрюнүп къалсын дагъы олар. Оъзлени кёп гюнагълары саялыш гери ур дагъы оланы, неге тюгюл де Сагъа къаршы баш гётепип токътагъандыр олар.

¹² Сююнүп къалсынлар Сагъа аркъатаяйгъанлар, шатланып турсунлар, Сен де оланы якълап туражакъсан; атынгны сюегенлер Сени булан къуванып юрюжеклер.

¹³ Неге тюгюл де, Сен муъминлөгө рагьму этесендир, Раббим; яхшылыгъынг булан къалкъандай оланы къоруп сакълайсандыр.

6 ¹Хорну ёлбашичысына. Сегиз къыллы согзув алат булан. Да-вутну йыры.

² Раббим! Бек ачувланып жазалап къойма дагъы мени, къазапланып такъсырлап да къойма мени.

³ Рагьму эт магъа, Раббим, неге тюгюл де мен гючсюзмен; дарман эт магъа, Раббим, неге тюгюл де сюеклерим чартлап тура мени.

⁴ Жаным азап чегип тура мени; къачан болгъунча кёмек къаравуллап турайым дагъы Сенден, Раббим?

⁵ Бакъ чы, Раббим, къутулт мени; Оъзюнгню рагьмунг учун мени къутгъар дагъы.

⁶ Неге тюгюл де, оылгенлер Сени ахтарып айланмаслар; ахыратда Сагъа ким макътав этер дагъы?

⁷ Агъ ура туруп, гъалым битди мени. Гъар гече йылай туруп, ятывум бавукъ болду; тёшегим де гёзяшлардан сыкъма-сув болуп битди.

⁸ Къайгъыларымны кёплюгюндөн гёзлерим шишип гетди, душманларым саялы оланы гёргени осаллашды.

⁹ Бары да яманлыкъ этегенлер, мени янымдан тайып къалыгъыз; неге тюгюл де Раббибиз мени йылав тавушумну эшитди.

¹⁰ Раббибиз мени ялбарывумну эшитди; Раббибиз мени дуамны да къабул этер.

¹¹ Биябур болуп къалсын, къоркъынакъылганындан къартыллап турсун дагъы мени душманларым; ёлундан къайтып, уялып-ильгып къалсын дагъы олар.

7 ¹ *Буньяминни къавумундан чыкъгъан Күшину иши булан байлавлу болуп Раббибизге Давут айтгъан ваягъ.*

² Раббим, Аллагым мени! Сенсендир аркъатаявум мени. Мени гызызлайгъанланы барысындан да мени къутгъар, къутулт дагъы.

³ Ёгъесе, олар арсландай йыртып, паралап, гесек-гесегимни чыгъарып къоярлар, мени къутгъармакъ учун гъеч бирев де табулмай къалар.

⁴ Раббим, Аллагым мени! Эгер де мени гъеч этгеним бар буса, эгер де мени къолларымдан терс иш чыкъгъан буса,

⁵ Эгер де мени булан къыйышып яшап турагъанъа яманлыкъ этген бусам яда бир себепсиз душманым болгъан адамны талағъан бусам,

⁶ Душманым мени гызызлай туруп, артымдан етип къалсын дагъы, жанымны янчып ер булан бир этип, яшавумну чангъа айландырып къойисун дагъы.

⁷ Къазапланып йиберип, кёмек эт дагъы, Раббим! Душманларымны оъжетлигине багъып къаршы тур дагъы, мен саялы Озюнг айтгъан дувангъа деп уян дагъы.

⁸ Кёп тюрлю халкълар Сени айланангны къуршап алыш къояжакълар; кёклерден таба олагъа гъакимлик эт дагъы!

⁹ Раббибиз халкълагъа дуван этер. Магъа дуван эт дагъы, Раббим. Муъминмендир, таза да дюрменидир мен.

¹⁰ Къылыкъызыланы яманлыгъы битип къалсын дагъы, муъминни буса беклешдирип къой дагъы, неге тюгюл де Сен юреклени де, гъакъылланы да сынап къарайсандыр, адилли Аллагым.

¹¹ Тюз юрги булангъыланы күтгъарагъан Аллагым мени къалкъанымдыр.

¹² Аллагъ адилли дуванчыдыр, Аллагъ гъар гюн де яманла-гъа Оъзюню къазапланывун гёрсетеर.

¹³ Эгер де бирев товба этмей буса, Ол къылычын иттилешдирип турар, жаясын тартып, шону гёзлеп турар.

¹⁴ Ону учун Ол оълюмню савутларын гъазирлеп, янагъан окъларын этип турар.

¹⁵ Муна яман адам бир тюзсюз затны этме ой къуруп турар, яманлыгъыны кёплюгюндөн ол бир ялгъан ойлашып токътар.

¹⁶ Терен къую къазып тербер, битген сонг, оъзю бёттёбен тюшюп гетер.

¹⁷ Ону яманлыгъы оъзюню башына гелип тиер, зулмусу да башыны тёбесине тюшюп токътар.

¹⁸ Оъзюндеги адилликге гёре Раббиизге макътав этермен, Раббииз Аллагъу-Тааланы атын тутуп йыр да айтарман.

8 ¹Хорну ёлбашичысына. «Гиттит» деген макъамгъа гёре. Да-вутну йыры.

² Раббим, Аллагыбыз! Нечик зор уллудур дагъы сав ер юзюнде Сени атынг! Сени макътавлугъунг кёклерден де орлеке чыгъып гетер!

³ Сабийлер де, эмчек ичеген нарысталар да авзулары бу-лан Сагъа алгъыш этедир; душманланы, оъч алывчуланы, чапгъынчыланы буса сессиз этип къойдунг Сен.

⁴ Сени къолларынг булан этилген кёклеге, Сен салгъан айгъа, юлдузлага багъып къарайман.

⁵ Ким болуп къалгъан инсан Сен оъзюн эсингде сакълап турар йимик? Ким болуп къалгъан шо инсан Сен дайм оъзю-ню гъайын этип турар йимик?

⁶ Малайиклер булан тенглешдиргенде, Сен ону бираз тёбен салып къойдунг; макътав да, гюромет де булан ону савгъатладынг.

⁷⁻⁹ Оъз къолларынг булан яратгъан затланы уystюне ону башчы этип салдынг; бары затны ону аякъ тюбюне салып къойдунг: бары да къойланы да, оъгюзлени де, шолай да авлакъ-дагъы къыр жанланы да, кёкдеги къушланы да, денгизлердеги балыкъланы да, денгизлердеги бары да жанлы затланы да.

¹⁰ Раббим, Аллагыбыз! Нечик зор уллудур дагъы сав ер юзюнде Сени атынг!

9 ¹Хорну ёлбашчысына. «Алмут лаббен» деген макъамгъа гёре.
Давутнұйыры.

²Гъакъ юрегим булан Сагъа макътав этип турарман, Раббим; Сени гъайран ишлерингни гъакъында да билдирип турарман.

³Сенден сююнүп, Сагъа алгъыш этип, Сени атынгны ту-
туп йыр да айтарман, гъей Аллагы-Таала.

⁴Душманларым артгъа буруулуп къарагъанда, Сени юзюнг-
ню алдында олар сюрюнүп, дагъылып къалар.

⁵Неге тюгюл де, мени тюзлюгюмню якълагъан Сенсендир.
Тахгъа минип олтурғъан Сенсендир, мени адилли Дуванчым.

⁶Сен имансызлагъа къазапланып алдынг, къылыкъызыны
дагъытып къойдунг, оланы атларын гъар даймге де унутдуруп
къойдунг.

⁷Душманны бир савуту сама да къалмады, шагъарланы да
Сен бузуп къойдунг; шолар булан бирче оъзлер булан байлавлу
эсделик де болмагъандай болуп къалды.

⁸Амма Раббибиз гъар дайм де пача болуп турар; дуван учун
Ол Оъзюню тахын онгарып турар.

⁹Бютюн дюньягъа да Ол адиллик булан дуван этер, халкъ-
лагъа да тюз күйде дуван этер.

¹⁰Раббибиз зулмулангъанланы яшынып токътайгъан ери,
къайгъылы гюнлерде яшынып токътайгъан ери болур;

¹¹Атынгны билегенлер Сагъа аркъа таярлар, неге тюгюл
де Сени излейгенлени къюоп къоймайсандыр Сен, Раббим.

¹²Сионда гъакимлик этип турагъан Раббибизни атын ту-
туп йыр да айттыгъызы чы, халкъланы арасында Ону ишлерин
билирип юрюгюз чио.

¹³Неге тюгюл де, тёгюлген къан учун Ол сорав алар; оланы
эсде сакълап турар, зулмулангъанланы агын унутмас.

¹⁴Рагъму эт дагъы магъя, Раббим! Мени гёрюп ярамайгъан-
лардан оъзюм гёрюп турагъан азаплагъа къара чы. Оълюмню
къапуларындан къутгъар дагъы мени!

¹⁵Шо заман Сион къызыны* къапу алдында Се-
ни гъакъынгдагъы бары да макътавланы билдирип, Сени
къутгъарлывунгдан сююнүп боларман мен.

* 9:15 Сион къызыны – бу сёз тагъым «Ерусалим ва шонда яшайгъан-
лар» деген маънаны англата.

¹⁶ Имансызлар оъзлер къазгъан къуюгъа оъзлер тюшюп гетерлер бёттёбен; оъзлер салгъан тузакълагъа оъзлени аягъы тюшюп къалар.

¹⁷ Раббибиз Оъзюню адиллигинден таба танылар; къылыкъсыз буса оъз къоллары булан этген ишлери булан тутулуп къалар.

¹⁸ Ахыратгъа гирип гетсинлер дагъы къылыкъсызлар, Аллагъыны унутуп къоягъан бары да халкълар да.

¹⁹ Неге тюгюл де, даймге унтулуп къалмас пактырлар, ярлыланы умуту да ахыргъа ерли дагъылып къалмас.

²⁰ Кёмек эт дагъы, Раббим! Устьюн чыкъмасын дагъы инсан, халкълагъа да Сени алдынгда дуван этилсин дагъы.

²¹ Къоркъув бер дагъы, Раббим, олагъа; халкълар оъзлер инсанлар экенин билсин чи.

²² Неге арекде токътап къалдынг, Раббим? Неге къайгъылы гюнлerde Оъзюнгю яшырып къойдунг?

²³ Оъзюню оъктемлигинден къылыкъсызлар ярлыны гызызлап айланар. Ойлашып айланагъан пышдырыкъларына олар оъзлер тутулуп къалсынлар дагъы.

²⁴ Неге тюгюл де, къылыкъсызлар юреклериндеги гъасиретликлер булан макътанып айланар; сутур адам Раббибизни яманлап, гери уруп турар.

²⁵ «Сорав алмас», — деп де айтып, оъзюню хохабазлыгъындан къылыкъсыз Раббибизни ахтармас; ону бары да оюнда да ёкъдур Аллагъ.

²⁶ Устьюн чыгътар гъар заманда да оъзюню ишлеринде ол; Сени къанунларынг оғъар йыракъдадыр; душманларыны барысына да ол сансымай къарап.

²⁷ Оъз-оъзюне: «Бюдюремесмен, бир заманда да магъа гъеч бир балагъ да болмас», — деп айтып юрюр.

²⁸ Ону авзу налатдан, намартлыкъдан, ялгъандан толгъандыр; тилини тюбюнде дагъытылыв да, яманлыкъ да бардыр.

²⁹ Абзарны артында пусгъунда олтуруп болар; яшыртгъын ерлерде айыпсызын оълтурер; гёзлери де амалсызгъа урлап-урлап къарай турар.

³⁰ Уясында токътагъан арсланкъапландай яшыртгъын къаравуллап токътап болар; ярлыны тутмакъ учун, пусгъунда токътап болар. Тузагъына багъып тарта туруп, ярлыны къагъып тутар.

³¹ Оъзюню тюбюне салып янча туруп, йыгъып къояр къылыкъсыз ону. Гючю булан да уруп салып къояр къылыкъсыз ону.

³² Оъз-оъзюне: «Аллагъ унугъан, Ол бетин япгъан, бир заманда да гёрюп болмас», – деп айтар.

³³ Кёмек эт дагъы, Раббим, Аллагым мени! Оърге гётеп дагъы къолунгну, унуптуп къойма дагъы зулмулангъанланы.

³⁴ Неге къылыкъсыз ичинден: «Сен сорав алмассан», – деп айтып турат? Неге Аллагыны гери ура экен дагъы?

³⁵ Сен гёрюп турасан чы! Оъз къолунг булан тийишлисин бермек учун, Сен хатириң къалдырывлагъа, къыйыкъсытывлагъа тергев бакъдырып турасан. Амалсыз оъзюн Сагъа аманат этер; етимге де Сен кёмекчи боларсан.

³⁶ Яманны да, къылыкъсызыны да гючюн дагъытып къой чу; бир де болмагъандай ёкъ болуп къалсын дагъы олар!

³⁷ Раббибиз гъар даймге де пачадыр; имансызлар Ону топурагъындан ёкъ болуп къалар.

³⁸ Раббим! Ювашланы сюегенин эшитесен Сен; оланы юреклерин беклешдир дагъы; олагъа къулакъ ас дагъы.

³⁹ Инсан ер юзюнде оъзгени дагъы къоркъутмасын учун, Сен етимни де, зулмулангъанны да ягъын тутуп турасан.

10 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

Аркъатаяв тапдым мен Раббибизде. Магъа: «Оъзюгюзню тавугъузгъа къушдай уч», – деп нечик айтып боласыз дагъы?

² Неге тюгюл де, къарангылыкъда тюз юреги булангъылагъа урмакъ учун, къылыкъсызлар муна, жаяларын да тартып, окъларын ийпге салып турарлар.

³ Бары зат бузулуп турагъанда, мұммин не этип болсун дагъы?

⁴ Раббибиз Оъзюню сыйлы ибадатханасындары; Ону тахы кёклердедир. Ону гёзлери гёрюп турар; Ону гёз къапгъачлары да инсанланы сынап турар.

⁵ Раббибиз мұмминни де, къылыкъсызыны да сынап къарап, зулмуну сюегенин буса Ол гёрюп ярамас.

⁶ Яллап турагъан кесевлени де, янып турагъан кюкүртню де Ол къылыкъызлагъа янгурдай тёгюп къояр; биширип къоягъан ел де олагъа тийген пайдыр.

⁷ Неге тюгюл де, Раббибиз адиллидир, адилликни де сюер; Ону бетин тюз юрекли адам гёрюп турар.

11 ¹Хорну ёлбашчысына. Сегиз къиллы согъув алат булан. Давутну йыры.

² Къутгъар дагъы, Раббим; неге тюгюл де иманлылар да ёкъ болуп къалгъан, инсанланы арасында инамлылары да ёкъ болуп къалгъан.

³ Гъар ким ювугъуна ялгъанны сёйлей; авзулары яревке, ачыкъдан алдатып сёйлей.

⁴⁻⁵ Бары да яревке тиллени юлкъуп ташласын дагъы Раббибиз. «Тилибиз булан къазанарабыз устьюнлюкню биз. Авзуларыбыз оъзюбюз буландыр. Кимдир бизге башчы?» – деп айтып юрюйген гъар макътанчыкъ авузланы да япсын дагъы Ол.

⁶ «Пакъырлагъа этилеген зулму учун да, ярлыланы агъ уруву учун да гъали гелип йиберип, оъзлер гъасирет болгъан аманлыкъга чыгъаарман», – дер Раббибиз.

⁷ Раббибизни сёзлери таза сёзлердир, ялымны къап ортасында етти керен иритилип тазалангъян гюмюшдюр.

⁸⁻⁹ Инсанланы арасында намуссузлукъ оър чыгъып йибергенде, бары ерде къылыкъсызлар айланып турар. Сенсендир, Раббим, бизин сакълап, гъар дайм де олардан якълап туражакъ.

12 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

² Къачан болгъунча экен дагъы, Раббим? Даимге мени унутгъан күйде туражакъмы экенсен дагъы Сен? Къачан болгъунча менден юзюнгю яшырып туражакъ экенсен дагъы?

³ Къачан болгъунча ичимдеги дертге чыдап турайым мен? Къачан болгъунча гече де, гюн де юрегимдеги къайгъыгъа чыдап турайым мен? Къачан болгъунча душманым менден оър чыгъып турсун?

⁴ Магъа къара чы, мени эшит чи, Раббим, Аллагым! Гёзлемрини ярыкъландырып къой чу мени, мен де даймлик юхугъа батып къалмасман;

⁵ Душманым: «Мен ондан оър чыкъдым», – деп айтып къоймасын дагъы. Эгер де бюдюреп къалсам, мени гызызларлап юрюйгенлер сююнүп къалмасын дагъы.

⁶ Мен бусам Сени рагымунга инанаман; юрегим Сенден гелеген къутгъарлывдан къуванып турат; магъа яхшылыкъ этген Раббимни макътап йырларман мен.

13 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

Бир гыйгев оъз-оъзюне: «Аллагъ ёкъдур», – деп айтар. Олар пасат ёлгъа тюшүп къалар, эсгик ишлер этер. Яхшылыкъ этеген бирев де ёкъдур.

²Оланы англайгъанлары, Аллагыны ахтарағъанлары бармы экен деп, Раббибиз кёкден таба къарап турар.

³Тайышдылар тюз ёлдан бары да, лап биябур болуп битдилер. Яхшылыкъ этеген бирев де ёкъдур, гъеч бирев ёкъдур.

⁴Эс тапмасмы экенлер дагъы яманлыкъ этегенлени, халкъымны экмекдей ашап турагъанланы, Раббибизни атын тутмайгъанланы барысы да?

⁵Шо ерде олар оътесиз бек къоркъуп къаларлар, неге тюгюл де Аллагъ мұымынлени яныдыр.

⁶Сизсиздир, яманлар, ярлыланы хыялларын бузуп турагъян, амма Раббибиздир оланы аркъатаяву.

⁷Гелгей эди Сиондан таба Исрайылгъа күтгъарылыв! Раббибиз Оъз халкъын есирилікден къайтарагъанда, сююнуп къалар Якъубнұ наслулары, шатланып къалар Исрайыл шо заман.

14 ¹Давутну йыры.

Раббим! Сени сыйлы чатырынгда ким туруп болар? Сени сыйлы тавунгда ким болар яшап?

²Гъалал юрюйген, тюз затны этеген, юрегинден гъакъ гертини сёйлейген,

³Тили булан бугътан сёйлемейген, хоншусуна яманлыкъ этмейген, ювугъу булан сёгюшмейген,

⁴Аллагъ гери ургъанланы эсгик гёрген, амма Раббибизден къоркъагъанлагъа абур этеген. Гъеч бузмас дагъы антын ол, гъатта оъзюне къаршы чыгъып къалса да шо.

⁵Асламчылыкътга оъзгелеге акъчасын бермейген, айыпсызгъа къаршы урушбат алмайгъан. Шолай иш гёрген гъеч бир де бюдюремес.

15 ¹Давутну ялбарыву.

Сакълап тур дагъы мени, Аллагым, неге тюгюл де Сенсендир мени аркъатаявум.

²Раббиме мен булай деп айтарман: «Сен мени Раббимсен; янгыз Сендерид бары насибим мени».

³ Аллагыны ер юзүндеги халкъы гъакъында сёйлесек, гыор-метте лайыкълыдыр олар, мен де артыкъ къуванып тураман олардан.

⁴ Ят аллагыгъа багъып юрийгенлени къайгъылары артып турар. Мен оланы къурбанлыкъларыны къан тёгювлерине ортакъчы болмасман, авзума оланы атларын да алмасман.

⁵ Раббим варислигимни бир пайыдыр. Къысматым Сени къолунгдадыр.

⁶ Дазуларым бек арив ерлерден таба оытер, варислигим де оъзюм учун ариvdюр.

⁷ Магъя насиғыят берип турагъан Раббиме макътав этермен мен; гъатта гечелер де юрегим уйретип турар мени.

⁸ Рабби бизни гъар заман гёс алдымда гёрюп тураман мен. Ол мени онг ягъымда, шо саялы гъеч бюдюремесмен мен.

⁹ Шогъяр гёре юрегим де къуванып, тилим де сююнүп турар; гъатта къаркъарам да умут булан яшар.

¹⁰ Неге тюгюл де, жанымны ахыратда къоймассан Сен ва Сени иманлынгны къабурда чиримеге къоймассан.

¹¹ Яшавну ёлларын гёрсетерсен Сен магъя. Бары сююнчлер Сени алдынгдадыр, насып де гъар дайм де Сени онг къолунгдадыр.

16 ¹Давутну дуасы.

Эшиит, Раббим, адиллик гъакъдагъы мени ялбарывумну; ағырувум да къулакъ ас; ялгъан айтмайгъан авзумдан чыгъягъан дуамны да къабул эт дагъы.

² Мени айыпсызылыгъымны токъташдыр Сен; тюз затгъа да гёз бакъдыры дагъы.

³ Сен юрегимни тергеп чыкъдынг, гече гелип къарадынг, бир зат да чы тапмадынг. Тилим булан гюнағы этмежекге токъташым мен.

⁴ Инсанланы ишлерин айтсакъ, Сени буюрувларынга гёре, зулму этивню ёлларындан сакълап турдум мен оъзюмню.

⁵ Оъзюнгню ёлларынгда инамлы алагъан этдинг абатларымны, гъеч бюдюреп къалмадым мен шо ёлларынгда да.

⁶ Сагъа чакъырыв этемен, неге тюгюл де магъя жавапланагъян Сенсендир, Аллагым; къулакъ ас магъя, эшиит дагъы мени сөзлеримни.

⁷ Гёрсет дагъы Оъзюнгню гъайран сююнгню; къудратлы къолунг булан къутгъарагъан Сенсендир; душманларындан яшынағъан ерни де Сенде табадыр.

⁸⁻⁹ Гёзюмню бебейи йимик сакъла дагы мени. Магъя чапгъын этип турагъан кылышызыланы бетлеринден де, мени аралап токътагъан душманларымдан да къанат тюбюндеги салкъынлыкъда яшырып сакъла дагы мени.

¹⁰ Гъеч языкъсыныв ёкъ оланы юреклеринде; авзуларын да ойкем-оъктем сёйлетип айланалар.

¹¹ Гъар алагъан абатыбызды олар бизин аралап алалар; мени ерге йыкъмакъ учун, олар гёзлерин тигип токътагъанлар.

¹² Олар гъавдан тюшеген затына гъасирет къалгъан арслангъа ошап къалгъанлар, чет ерлерде яшынып токътагъан жагыл арслангъа ошап къалгъанлар.

¹³ Кёмек эт, Раббим, олагъя къаршы чыгъып йиберип, ер этип къой оланы. Кылышынг булан кылышызыдан мени күтгъар дагы.

¹⁴ Къолунг булан, Раббим, янгыз бу дюнья булан яшайдын, оъзлени къурсакъларын Сени хазналарынгдан толтуруп турагъан инсанлардан да күтгъар дагы. Оланы уланлары токъ яшайдыр, олар да къалгъанын оъзлени авлетлерине къоярлар.

¹⁵ Мен буса таза юрегим булан Сени юзюнге къарап боларман; уянып йиберип, Сени келпетингден къанып къаларман.

17 ¹Хорну ёлбашчысина. Бу йырны сёзлерин Раббибиз оъзюн бары да душманларыны къолундан ва Савулну къолундан күтгъарағанда, Раббибизге бағышшап Раббибизни къулу Давут айтгъан. Ол булаг деп айтгъан:

² Мен Сени сюемен, Раббим. Къудратымсандыр Сен мени.

³ Раббим мени ярымдыр, беклигимдир, мени азат этивчюмдюр. Аллагым мени яқлавумдур: Олдур мени аркъатаявум, Олдур мени къалкъаным, күтгъарылывумну къудратыдыр, къамалып токътайгъан еримдир.

⁴ Чакъырыв этермен мен алгышлагъя лайыкълы болгъан Раббиме, душманларымдан күтгъарылып къаларман мен.

⁵ Ойлю бугъавлар къуршап алып тура мени, ажжалны къатты агымы да къоркъутуп тура мени.

⁶ Ахыратны шынжырларына чырмалып тураман мен, оълюмню торуна да тюшоп тураман мен.

⁷ Къыйын болгъанда Раббиме чакъырыв этдим мен, Аллагыны да атын тутуп сёйледим. Ол да кёклерден туруп мени тавушумну эшилди, мени агъ урувум да Огъар етишиди.

⁸ Тербенип, чайкъалып йиберди ер, тавланы кюрчюлери де къартыллап, йылышып гетди; неге тюгюл де къазапланды Аллагы.

⁹ Ону къазапланывундан тютюн гётерилип гетди, авзундан да бек гючлю ялын да, къызгъан жыжымлар да чыгъып гетди.

¹⁰ Авункъу да этип кёклени, тюшюп гелди Ол; Ону аякъ тюбюнде къап-къарангы болуп къалды.

¹¹ Гъерубимге* де минип йиберип, учуп гетди; елни къанатларыны уьстюндеги кюйде гетип къалды.

¹² Къарангылыкъыны Ользюню пердевю этди, айланасында кёп суvu булангъы булутланы жыйып къойду.

¹³ Лансылламакълыкъдан Ону алды булан булутлары тербенишип гетди, буз, ялынлы жыжымлар явуп йиберди.

¹⁴ Кёклерде Раббибиз кёк кёкюрегендей сёйледи, Аллагы-Тааланы тавушу да чыкъды.

¹⁵ Окъларын бакъдырып йиберип, душманларын чачып къойду, кёп яшмынларын да йиберип, оланы яйып къойду.

¹⁶ Денгизлени тюплери гёрюнеген болуп къалды, дюньяны кюрчюлери де ачылып къалды Сени зор гючлю тавушунгдан, Раббим, Сени къазапланывунгну ругъуну уьфюровюндөн.

¹⁷ Бийикликден узатып йиберип Ол къолун, кёп сувланы ичинден чыгъарып алыш къойду мени.

¹⁸ Гючлю душманымдан, оъзлер менден гючлю, мени гёрюп ярамайгъанлардан азат этип къойду.

¹⁹ Къыйынлы гюнлеримде магъа къаршы баш гётердилер олар; амма Раббим магъа якълавчу болуп турду.

²⁰ Эркин ерге де чыгъарып, азат этип къойду Ол мени; неге тюгюл де яхшы гёзден къарайдыр Ол магъа.

²¹ Мульминлигиме гёре берип къойду Раббим магъа; къолларымны тазалыгъына гёре де савгъатлап къойду мени.

²² Неге тюгюл де, таймай турдум мен Раббимни ёлундан, къылыкъсыз да болуп чыкъмадым мен Аллагымны алдында.

²³ Неге тюгюл де, Ону бары да къанунлары алдымдадыр, Ону буйрукъларындан да гъеч тайышмадым мен.

²⁴ Ону алдында мен таза эдим, гюнагъ иш этип къоймайым деп де, сакъ бола эдим.

* 17:11 Гъерубим – малайиклени къанатлы гъайванланы келпетиндеги тайпасы.

²⁵ Мұмъинлигиме гёре, Оъзюню гёз алдындағы къолларымны тазалығына гёре берип къойду Раббим магъя.

²⁶ Инамлыға гёре инамлы боласан Сен, гъакъ юрекли инсан булан да – гъакъ юрекли,

²⁷ Таза булан – таза, макюрчю булан буса – оъзюню макюрчюлюгюне гёре,

²⁸ Неге тюгюл де, янчылгъян инсанланы къутгъарасан, ойкем-оъктем къарайгъанланы буса эсгик этесен.

²⁹ Чырагъымны ягъагъян Сенсендир, Раббим; къаранғылығымны ярықъландырыгъян да Аллагыымдыр*.

³⁰ Сени буландыр мен астерлени янчагъян, барулагъя да Аллагым булан оърленип гетемен мен.

³¹ Аллагы! Гъеч бир тетиксиздир Ону ёлу, тазадыр Раббигизни сёзю де. Оъзюне аркъатаяйгъанлар учун барысына да къалкъандыр Ол.

³² Неге тюгюл де, Раббигизден къайры Аллагъ бармы дагъы? Ярыбыздан къайры Аллагъ бармы дагъы?

³³ Къудраты булан белимни байлар Аллагъ, мени ёлумну да тюзлер Ол.

³⁴ Аякъларымны къубагийикникидеги этип, бийикликлеге минип токътама имканлыкъ берер Ол магъя.

³⁵ Къолларымны дав этме уйретер, сом этлерим де гюч берип, багъыр жаяны тартдырар.

³⁶ Къутгъарылыв къалкъанынгны берип къойдунг Сен магъя, онг къолунг тутуп сакълап тура мени, рагъмунг да оър этип къоя мени.

³⁷ Абат алмакъ учун эркин ёл бердинг Сен, аякъларым да гъеч къартылламайдыр мени.

³⁸ Гызырлап юрюймен мен душманларымны, артындан етишемен оланы, къырып битмей туруп оланы, гери къайтмайман.

³⁹ Уруп саламан оланы, олар да дагъы туруп болмайлар; аякъ тюбюме багъып йыгъылалар олар.

⁴⁰ Неге тюгюл де, давгъа деп къудратынг булан белимни байладынг Сен мени, магъя къаршы баш гёттергенлени де магъя таби этип къойдунг Сен.

⁴¹ Душманларымны магъя арт берип къачдырынг Сен; мени гёрюп ярамайгъанланы дагъытып къойдум мен.

* 17:29 Мунда чыракъ Давутнұ яшавун белгилей.

⁴² Олар ағ уралар, амма гьеч күтгъарагъан чы ёкъ оланы; Раббибизге чакъырыв этелер, амма Ол да чы къулакъасмай олагъя.

⁴³ Елни алдынdagъы чангдай чачып къояман оланы, орамдагъы нас йимик де таптап къояман оланы.

⁴⁴ Оъз халкъымны башётеривюнден азат этдинг Сен мени, ят халкъланы башы этип де салдынг мени; мен танымайгъан халкълар да магъя къуллукъ этип турал.

⁴⁵ Янгыз мени эшитип, магъя таби болуп къалалар; ят халкълар да алдында ялынчлыкъ этип туралар магъя.

⁴⁶ Олар ағьарып къалалар, оъзлени бекликлеринде титиреп туралар.

⁴⁷ Гъар дайм де бардыр Раббим, Якълавчума макътавлар болсун! Оър болуп къалсын дагъы мени күтгъарылывумну Аллагы,

⁴⁸ Мени учун оъч алагъан, халкъланы магъя таби этеген Аллагъ,

⁴⁹ Душманларымдан азат этеген Аллагъ! Магъя къаршы баш гётерегенлерден оър салдынг мени, вагъши инсандан да азат этдинг мени.

⁵⁰ Шо саялы да макътав этермен ят халкъланы арасында Сагъа, Раббим; атынгны тутуп йыр да айтарман.

⁵¹ Зор уллу уystюнлюклер алдырып турасан Сен пачагъя, танглағынанынг Давутгъа да, ону наслусуна да гъар дайм де зор сюювюнгню гёрсетип турасан Сен.

18 ¹Хорну ёлбашинына. Даутнұйыры.

²Кёклер Аллагыны макътавлугъун билдирип турал, кёкнүю гюмези де Ону къолларындан чыкъгъан ишни гъакъында хабар берип турал.

³ Гюндюз булан сёйлеп турал, гече де гечеге билимлени ачгызыны берип турал.

⁴ Олар сёзлер булан сёйлемейлер, амма оланы англамайгъанлар ёкъдур.

⁵ Шогъар да къарамайлыш, оланы хабары бютюн ер юзюне ва дюньяны бир къырыйына етише. Кёклерде Ол гюнешге турмагъя ер этип чыкъды.

⁶ Гюнеш де гелинни янындан янгызып гелеген гиевдей чыгъып геле, ёлун ойтмек учун кочапдай сююнюп айланана:

⁷Ону чыгъып гелеген ери кёклени бир кырыйыдыр, юрюшо де кёклени бир кырыйына багыпдыр; бир зат да ону исивионден гъеч яшынмагъандыр.

⁸Раббибизни Къануну камиллешген, юрекни беклешдирип къоя; Раббибизни насигъатлары герти, англавсузланы гъакъыллы этип къоя.

⁹Раббибизни уйретивю герти, юрекни шат этип къоя; Раббибизни буйрукълары ярыкъ, гёзлени нюрлендирип къоя.

¹⁰Раббибизден гелеген къоркъув таза, гъар дайм де болуп турла. Раббибизни дуванлары гъакъ герти, бары да тюппе-тюз.

¹¹Шолар алтындан, гъатта кёп-кёп таза алтындан да артыкъ-дым; балдан, бал хырцланы тамчыларындан да татлидир.

¹²Сени къулунгну шолар уйретип турла; шолагъя гёре юрюмек бир уллу савгъатдыр.

¹³Ким эслеп болар дагъы оьзюню янгылышларын? Билмей этип къойгъан гюнагъларымдан тазала дагъы мени.

¹⁴Мени енгип къоймасын учун, билип этеген гюнагъларымдан да сакъла дагъы мени. Шо заман мен гъеч бир тетиксиз, уллу пасатлыкълардан да таза болуп токътарман.

¹⁵Авзумдан чыгъагъан сёзлер де, юргимни къастлары да Сени рази къалдырдай болуп къалсын дагъы, Раббим, мени ярым, мени азат этивчюм!

19

¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

²Къайгъылы гюнлерингде эшитип турсун дагъы сени. Раббибиз; Якъубну Аллагъыны аты да сакълап турсун дагъы сени.

³Сыйлы еринден таба сагъа кёмек йиберсин дагъы, Сиондан таба да сени беклешдирип къойсун дагъы.

⁴Бары да къурбанлыкъларынгны эсгерсин дагъы сени, яллатып этилеген къурбанлыкъларынгны да къабул этсин дагъы сени.

⁵Юргинг сюегенине гёре берсин дагъы сагъа, бары хыялларынгны да яшавгъа чыгъарсын дагъы.

⁶Сени уьстюнлюгүндөн сююнүп туарбыз биз, Аллагъыбызын атын тутуп байракъ гёттерербиз. Бары да тилевлерингни яшавгъа чыгъарсын дагъы Раббибиз.

⁷Раббибиз Оъзюню танглагъан пачасына уьстюнлюк бергенин англадым мен гъали; сыйлы кёклеринден таба жавап берер Раббибиз огъар, къудратлы къолу булан да къутгъаар ону.

⁸ Биревлер атарбалары булан, биревлер атлары булан, биз буса Раббибиз Аллагыбызын атын тутуп макътанабыз:

⁹ Олар бюдюредилер, йыгылдылар, биз буса тюппе-тиоз токътап турабыз.

¹⁰ Раббим! Устьюнлюк бер дагъы пачагъя; атынгны тутуп чакъырив этегенде, бизин де эшит дагъы.

20 ¹Хорну ёлбашиына. Давутну йыры.

² Раббим! Сени къудратынг булан сююнүп тура пача, Сенден таба гелеген устьюнлюкден де бек къуванып тура ол.

³ Юреги не зат сюе буса, шону берип турдунг Сен огъар, ону тилемдерин де гъеч гери урмадынг Сен.

⁴ Неге тюгюл де, лэззетли шабагъатларынг булан къаршыладынг Сен ону, башына да таза алтындан таж салдынг ону.

⁵ Ол Сенден яшав тиледи. Сен де огъар гъар даймге узакъ оымюр берип къойдунг.

⁶ Къутгъарып, гъар даймге де макътавлу этип къойдунг Сен ону, зорлукъ булан жавгъарлыкъ берип къойдунг Сен огъар.

⁷ Гъар даймге де шабагъатларынгны берип къойдунг Сен огъар, Ользюнгню барлыгъынг булан уллу сююнч берип къойдунг огъар.

⁸ Неге тюгюл де, пача Раббибизге инана. Аллагы-Тааланы яхшылыгъы себепли болуп гъеч йыгылмас дагъы ол.

⁹ Сени къолунг душманларынгны барысын да къагъып тутар, онг къолунг да Сени гёрюп ярамайгъанланы барысын да къагъып тутар.

¹⁰ Яллайгъан очакъдай этип къоярсан къазаплангъан заманынгда Сен оланы; къазапланып йиберип, Раббибиз дагъытып къояр оланы, ялын да ютуп къояр оланы.

¹¹ Тююрион де къоймай, ер юзюнден къырып битдирерсен Сен оланы, наслулатын да болмагъандай этип къоярсан инсанланы арасындан Сен оланы.

¹² Сагъа къаршы яманлыкъ этме къарадылар олар, хыяллар этип айландылар, амма яшавгъа чыгъарма чы болмадылар шоланы.

¹³ Неге тюгюл де, окъларынгны тувра сыпатларына да бакъдырып, къачагъан гъалгъа салып къояжакъсан оланы.

¹⁴ Оыр болуп къал дагъы, Раббим, Ользюнгню къудратынг булан. Йырлап да, макътап да туражакъбыз биз Сени зорлугъунгнү.

21

¹Хорну ёлбашчысына. «Тангны күбагийги» деген макъамға
ёре. Давутнұ йыры.

² Аллагым, Аллагым! Не саялы ташлап къойдунг мени?
Кёп арекдесен Сен, ағы уруп сёйлейген сёзлерим де къутгъа-
рылыв гелтирмей магъя.

³ Аллагым! Гюндюзлер чакъырыв этемен – гъеч къу-
лакъасмайсан Сен магъя, гечелер де чакъырыв этемен – гъеч
рагъатлықъ ёкъ магъя.

⁴ Амма Сен сыйлысан чы, Сенсен чи тахда олтургъан.
Сагъадыр Исрайл макътав этеген.

⁵ Сагъадыр умут этип тургъан аталарбызы; умут этип тур-
гъанлар, Сен де оланы азат этип турдунг.

⁶ Чакъырыв эте эдилер олар Сагъя, къутгъарылып къала
эдилер олар да; Сагъя эдилер умут этеген олар, гъеч илыкъма
да тюшмей эди олагъя.

⁷ Мен бусам инсан тюгюл, хуртмандыр; адамланы хорлаву,
халкъ да жиргенч гёрген затмандыр.

⁸ Мени гёрюп турагъанланы барысы да мени мысгъыллап
туралар; башларын силлей туруп, авзулары булан булай сёй-
леп туралар:

⁹ «Раббиге эди ол аркъатаягъан; азат этсин дагъы ону. Рабби
рази къала болгъан сонг, Рабби Оъзю къутгъарма да къутгъар-
сын дагъы ону.»

¹⁰ Амма анамны къарнындан мени чыгъаргъан, ону
кёкюрегинде мени якълагъан Сен эдинг.

¹¹ Анамны къурсагъындан берли де Сагъя депdir мен
къалгъаным; тувмадан берли де Сенсендир мени Аллагым.

¹² Арекге тайып къалма дагъы менден; неге тюгюл де къай-
гъы ювукъададыр, кёмекчим буса ёкъдур.

¹³ Душманларым бугъалар йимик къуршап алып туралар
мени; Башан деген топуракъдагъы гючлю бугъалар да аралап
туралар мени*.

¹⁴ Гъавгъа деп гъазирленген, къычырагъан арсландай авзу-
ларын да ачып токъатагъанлар олар магъя.

¹⁵ Сувдай ағылып гетди яшавум мени; бары сюеклерим де
тёгюлюп гетди мени; юрегим де балавуздай ирип гетди ичимде.

* ^{21:13} Башан бугъалар оyzлени уллу къаркъарасы ва гючлю булан
макъталгъан болгъян.

¹⁶Чыны савутну гесегидей къуруп къалды мени гючюм-къуватым, хырданыма ябушуп къалды тилим мени. Сен де къабурдагъы чанггъа айландырып къойдунг мени.

¹⁷Неге тюгюл де, итлер аралап къойдулар мени; кёп санавда яманлар да къуршап алдылар мени; къолларыма, бутларыма чанчдылар мени.

¹⁸Бары сюеклеримни санап болур эдим мен. Мени гёрюп, тамашагъя йимик къарап токътагъянлар олар.

¹⁹Опуракъларымны озь арасында пайладылар, абамны буса чёп салып алдылар олар.

²⁰Амма Сен, Раббим, менден ареклеге чыгъып къалма дагъы. Къудратым мени! Магъа кёмекге алгъаса дагъы Сен.

²¹Къылычдан къутгъар дагъы мени, итлерден де азат эт дагъы биргине-бир жанымны.

²²Арсланны авзундан азат эт дагъы мени; къыр бугъаланы мююзлеринден де сакъла дагъы мени.

²³Мен къардашларыма Сени атынгны айтажакъман ва Сени халкъынг жыйылгъанда, Сагъа макътав этежекмен.

²⁴Раббиизден къоркъағъянлар алгъыш этсин дагъы Огъар! Якъубну бары да наслулары макътав этсин дагъы Огъар! Истрайылны бары да наслулары гюромет этсин дагъы Огъар!

²⁵Неге тюгюл де, эсгик гёргеди, гери урмады Раббииз азап чегегенни ярлысын. Юзюн яшырып турмады ондан, Оъзюню атын тутуп чакъырив этгенде, Раббииз эшиитди ону.

²⁶Раббиизни гъакыннададыр уллу жыйынлардагъы мени макътавларым; ваъдаларымны да етишдирермен Ондан къоркъағъянланы алдында.

²⁷Ашап-тоюп къалажакълар пакъырлар; Раббиизни ахтаргъянлар макътав этип туражакълар Огъар. Юреклеригизде гъар дайм де яшап къалсынлар дагъы.

²⁸Бютюн ер юзюнде Раббиизни эсге алмагъан, Огъар бакъмагъан гъеч ер къалмас. Бары халкълар да Ону алдында сужда къылып турарлар.

²⁹Неге тюгюл де, Раббиизницидир гъакимлик; Олдур халкъланы уystюнде гъакимлик этип турагъан.

³⁰Дюньяны бары да байлары ашап, сужда къылып турарлар; къара къабургъа гирегенлени де, оъзлени жанларын сав сакълап болмайгъянланы да барысы да Ону алдында тобукъдан турарлар.

³¹ Наслулар күллукъ этип турар Раббибизге, гележек наслулагъя хабарлар Ону гъакъында.

³² Энниден сонг туважакълагъя: «Яшавгъа чыгъарды Ол бу затны», — деп де айта туруп, Раббибизни мұмминлиги гъакъда билдирирлер олар.

22 ¹Давутну йыры.

Раббим мени Къойчумдур; гъеч затгъа харлы болмасман мен.

² Тизив отлавлукъларда рагъатлыкъ берип тура Ол магъя; сабур ағъагъан сувлагъя да элтип тура мени,

³ Жанымны беклешдирип къоя. Атыны гьюрметинден гертиликни ёлларына салып къоя мени.

⁴ Къарангы къабурдай къол булан юрюме тюшсе де магъя, яманлықъдан гъеч къоркъмасман мен, неге тюгюл де Сен мени булансандыр. Сени иргъагъынг да мени рагъатландырып къояр.

⁵ Душманларымны гёре туруп алдында аш онгарып салдынг, зайдун май сюртдюнг башыма; ички аягъым да шып-шып толгъан мени.

⁶ Гертилей де, оымюрюмню гъар гюнүнде зор сюов де, рагъму да мени булан бирче болуп туражакъ; кёп гюнлер Раббимни уюне юроп туражакъман мен.

23 ¹Давутну йыры.

Ер юзю де, шондагы бары зат да, дюнья да, шонда яшап турған бары зат да Раббибизницидир;

² Неге тюгюл де, шогъар дengизлерде кюрчю салгъан, ағымларда шону беклешдирген Олдур.

³ Раббибизни тавуна минип болагъан ким экен? Ону сыйлы еринде токътап болажакъ ким экен?

⁴ Оъзюню къоллары похланмагъан, юрги таза, ялгъан аллагълагъя күллукъ этмеген, ялгъан ант этмеген адам.

⁵ Раббибизни шабагъатын да, оъзюню Къутгъарывчусу Аллагъ савгъат этген мұмминликни де алажакъ адамдыр шо.

⁶ Сени ахтарып айланагъанланы, Якъубну Аллагы, Сени барлығынгны излеп айланагъанланы тайпасы тап шолайдыр!

⁷ Герилип ачылыгъыз чы, къапулар; ачылыгъыз чы, дaimги эшиклер, шо заман макъставлу Пача гирип гелер!

⁸ Ким экен дагъы макътавлу шо Пача? Къатты, къуватлы Раббибиздир, дав майданда къуватлы болгъан Раббибиздир.

⁹ Герилип ачылыгъызы чы, къапулар; ачылыгъызы чы, даймги эшиклер, шо заман макътавлу Пача гирип гелер!

¹⁰ Ким экен дагъы макътавлу шо Пача? Къудратланы Раббисидир, макътавлу Пача Олдур.

24 ¹Давутну йыры.

Сагъадыр, Раббим, жаным булан талпынагъаным мен.

² Аллагыым! Сагъадыр мен умут этеген. Гъеч илыкъмасман мен, душманларым да мени къайгъымны уьстюндөн сююн оп къалмасын дагъы.

³ Илыгъып къалмасын дагъы Сагъа умут этегенлени барысы да; илыгъып къалсын дагъы негъакъ яманлыкъ этегенлер.

⁴ Ёлларынгны гёrsетдагъы, Раббим, магъа, сокъмакъларынгдан юрюме де уйрет дагъы мени.

⁵ Гъакъ гертилигингни сокъмагъы булан алыш юрю мени, уйретип тур мени; неге тюгюл де къутгъарылывумну Аллагы Сенсендир; гъар гюн де Сагъадыр мен умут этеген.

⁶ Рагъмулукъларынгны да, зор сюювюнгню де эсге ал, Раббим, неге тюгюл де гъар дайм де бар затлардыр шолар.

⁷ Жагъиллигимдеги гюнагъларымны да, айыпларымны да эсге алыш къойма дагъы; зор сюювюнг булан эсге ал дагъы мени Сен, Сендеги яхшылыкъны хатириндөн, Раббим!

⁸ Рагъмулудур, адиллидир Раббибиз; шо саялдыр Ол гюнагълылагъя тюз ёл гёrsетегени.

⁹ Ол юваш хасиятлыланы гертиликге бакъдырагъаны, юваш хасиятлыланы Оъзюню ёлларына салагъаны да.

¹⁰ Оъзю булангъы разилешивню, Оъзюню буйрукъларын күтегенлөгө Раббибизни бары да ёллары зор сюювдюр, аминликдир.

¹¹ Атынгны гюрметинден, Раббим, гечип къой дагъы гюнагъларымдан, неге тюгюл де эпсиз кёпдюр шолар.

¹² Раббибизден къоркъагъан адам ким экен дагъы? Шо адамгъа Ол тийишли ёлну гёrsетип берер.

¹³ Ол эсенликде-аманлыкъда къалар, наслуулары да топуракъгъа варис болуп токътар.

¹⁴ Раббибизни сырлары янгызы Оъзюндөн къоркъагъанлар учундур, Оъзю булангъы разилешивюн де Раббибиз олар учун ачыкъ этип къояр.

¹⁵ Гёзлерим гъаман да Раббибизге багъып турар; неге тюгюл де аякъларымны тордан къутгъарагъан Олдур.

¹⁶ Гёз къарат чы магъя, рагъмулу бол чу, неге тюгюл де янгызман, зулмуну тюбюнде де къалып тураман мен.

¹⁷ Юрегимни дертлери артып гетди; балагъларымдан азат эт дагъы мени.

¹⁸ Къайгъыма, мени къыйынларыма гёз къарат чы, бары гюнағыларымдан да гечип къой дагъы мени.

¹⁹ Къара чы мени душманларыма, нечик кёпдюр олар, нечик оъжетли күйде гёрюп ярамайлар олар мени.

²⁰ Сакъла дагъы жанымны, азат да этип къой мени. Гъеч илыкъмасман мен, неге тюгюл Сагъадыр аркъатаяйгъаным.

²¹ Тазалыкъ да, тюзлюк де сакълап турсун дагъы мени, неге тюгюл де Сагъадыр мен умут этегеним.

²² Азат эт дагъы, Аллагыым, Исрайылны бары къайгъыларындан.

25 ¹Давутну йыры.

Айыпсызлыгъымны токъташдыр мени, Раббим, неге тюгюл де таза юрюп турдум мен; Раббиме умут эте туруп да гъеч бюдюремесмен мен.

² Сынап къара мени, Раббим, тергеп де къара мени; тергеп къара гъакъылымны да, юргимни де мени.

³ Неге тюгюл де, Сени зор сюювонг гёз алдымда тура мени, Сени гъакъ гертилигинг булан юрюп турдум мен де.

⁴ Ялгъанчы адамлар булан олтуруп турмадым мен, экиуз-люлер булан да юрюп турмадым мен.

⁵ Яманланы жыйынларын гёрюп ярамайгъан болдум мен, къылыкъызылар булан да олтуруп турмадым мен.

⁶⁻⁷ Айыпсыз гъалымда къолларымны жуварман мен. Сагъа макътав этмек учун, Сени бары да гайранлыкъларынгны гъакъында да айтып юрюмек учун, къурбанлыкъыны салагъян ерингни айланасындан юрюмен мен, Раббим.

⁸ Раббим! Сен турагъан ерни де, Сени макътавлугъунг бар ерни де сююп къалдым мен.

⁹ Гюнағылалар булан бирче жанымны, вагьшилер булан бирче яшавумну да къыйып къойма дагъы.

¹⁰ Оланы къолларындан яманлыкъ чыгъбар, оланы онг къолу урушбатдан толгъандыр.

¹¹ Мен буса таза юрюп тураман; азат эт дагъы мени, рагъму да эт магъя.

¹² Тюз ерде токътап тура аякъларым мени; Раббибизни халкъы жыйылгъанда, Огъар макътав этермен мен.

26 ¹Давутну йыры.

Раббим ярыгъымдыр мени, күтгъарылывумдур. Кимден къоркъайым дагъы мен? Раббим яшавумну беклигидир. Кимден тартынайым дагъы мен?

² Эгер де мени параламакъ учун, яманлар, магъя къаршы чыкъгъанлар, душманларым чапгъын этип йиберсе магъя, оъзлер сюрюнюп, йыгъылып къалар олар.

³ Эгер де уллу асгер бёлюк къаршы чыкъса да магъя, гъеч тартынмас юрегим мени. Эгер де магъя яв чыгъып гелсе де, шо заманда да къатты токъташгъан күйде турарман мен.

⁴ Янгыз бир затны тиледим мен Раббимден, яшавумну бары гюнлерин Раббимни уюнде оytгермек учун, Раббимни гёzelлигине къарап турмакъ учун, Ону ибадатхана-насында ойгъа батмакъ учун – янгыз шо затланы излеп айланаман мен.

⁵ Неге тюгюл де, балагъ гелген гюн чатырында яшырып сакълар Ол мени, Оъзю турагъан ерни инг де сырлы еринде яшырып къояр мени, яргъа гётепип къояр мени.

⁶ Шо заман мени аралап токътагъан душманларымны арасында уьстюн чыгъып токътарман; Раббимни сыйлы чатырында гъатдан озуп макътавлар этип юрюрмен, Ону алдында йырлап, макътап йырлап юрюрмен.

⁷ Эшиит дагъы, Раббим, мен чакъырыв этеген тавушумну; рагъму эт магъя, къулакъ да ас магъя.

⁸ Сени гъакъынгда юрегим: «Излегиз Мени», – деп айтып тура; мен де излеп туражакъман Сени, Раббим.

⁹ Яшырып къойма дагъы менден юзюнгню Сен; къазапла-нып, къулунгну гери уруп къойма дагъы Сен. Кёмекчим болуп турдунг Сен мени; гери урма дагъы мени, къюоп да къойма, Аллагым, Күтгъарывчум мени!

¹⁰ Эгер де атам да, анам да къюоп къойса да мени, Раббим гъайымны этер мени.

¹¹ Уйирет дагъы, Раббим, Оъзюнгню ёлунга, душманларымны хатири учун тюз сокъмакъга да сал мени.

¹²Душманларымны ихтиярына берип къойма дагъы мени,
неге тюгюл де ялгъан шагъатлар магъа къаршы башгётергенлер,
ачувлу тыныш да алалар.

¹³Амма мен бу гъалиги дюнъяда Раббибизни яхшылыгъын
гёрермен деп инанаман.

¹⁴Умут эт Раббибизге, къатып тур, юрегинг де беклешсин
дагъы сени. Умут эт чи Раббибизге!

27 ¹Давутну йыры.

Сагъа чакъырив этемен, Раббим, беклигим мени! Жавап
бер. Жавап бермей турсанг, къабургъа салынып барагъанлагъа
ошап къаларман мен.

²Сагъа чакъырив этегенде, Инг Сыйлы Еринге* багъып
къолларымны гётергенде, ялбарыв тавушларымны эшит да-
гъы мени.

³Къылышызылар булан, ювукълары булан парахатлыкъыны
гъакъында да сёйлеп, юргинде буса яманлыгъы барлар булан
бирче гери уруп къойма дагъы мени.

⁴Этген ишлерине гёре, яман амалларына гёре берип къой
дагъы олагъа; къолларындан чыкъгъан ишлеге гёре берип
къой дагъы олагъа; тийишлисин берип къой дагъы олагъа.

⁵Раббибизни ишлерине, Ону къоллары булан этилген
затлагъа тергевлю болмагъаны саялы, Ол дагъытып, дагъы
тиргизмей къояжакъ оланы.

⁶Раббибизге макътавлар болсун, неге тюгюл де тилев
тавушларымны эшитди Ол мени.

⁷Раббим къудратымдыр, къалкъанымдыр мени; Огъардыр
бютюн юргим булан мен инанагъаным. Ол да кёмек этди
магъа, юргим де къуванып гетди мени. Мен де макътап
йырларман Ону.

⁸Раббибиз Оъз халкъыны къудратыдыр, Оъзюню танглагъан
пачасыны къутгъарывчусудур, якълавчусудур.

⁹Оъз халкъынгы къутгъар дагъы, Оъз варислигинге йи-
мик шабагъат эт дагъы олагъа. Къойланы йимик сакълап тур
оланы, гъар дайм де гъайын эт оланы!

* ^{27:2} *Инг Сыйлы Ер* – ибадатханадагъы инг сыйлы ер. Мунда рази-
лешивню сандыгъы салына болгъан.

28 ¹Давутнұйыры.

Алғыш этигиз Раббиизге, малайиклер! Ону макътавлугъу учун да, къудраты учун да алғыш этигиз Раббиизге.

²Алғыш этигиз Раббиизни атына; гёzel ибадатханасында Огъар сужда къылыгъыз.

³Раббиизни тавушу сувланы уьстюндедир; макътавлу Аллагъай кёк кёкюрөндөй тавуш чыгъарып къойду, кёп сувланы уьстюндедир Ону тавушу да.

⁴ Раббиизни тавушу къудратлыдыр, Раббиизни тавушу зордур.

⁵ Раббиизни тавушу къарагъайланы сындырып къояр; ли-ван къарагъайланы сындырып къояр Раббииз.

⁶ Ливанны бузавдай, Сиригъонну* да жагыл гамишдай чапдырып турар Ол.

⁷ Раббиизни тавушу яшмын яшнатып къояр.

⁸ Раббиизни тавушу дангылны тербетип йиберер, Кадеш дангылны тербетип йиберер Раббииз.

⁹Раббиизни тавушундан эменлер чёгүп къалар, агъачлыкълар да ялангъач болуп гетер; Ону ибадатханасында гыланы барысы да: «Макътав болсун, макътав болсун Огъар!» – деп къычырып турар.

¹⁰Сувланы уьстюнде тахында олтургъан эди Раббииз, гъар дайм де пача болуп тахында олтуруп турар Раббииз.

¹¹Оъз халкъына гюч берер Раббииз; парахатлыкъ булан шабагъат этип къояр Раббииз Оъз халкъын.

29 ¹Давутнұйыры; ибадатхананы янгыртагъанда айтылған йыр.

² Мени гётергенинг саялы, душманларымны мени къайтымыны уьстюнден сююнме къоймагъанынг саялы, макътавлар этемен Сагъа, Рabbим.

³ Рabbим, Аллагъым! Чакъырыв этдим мен Сагъа, Сен де сав этип къойдунг мени.

⁴ Рabbим! Жанымны ахыратдан чыгъарып бердинг, къабургъа гирмесин учун, жанландырып къойдунг мени Сен.

⁵Оъзюню сыйлы атын тутуп йыр айтыгъызы Раббиизге, Ону халкълары; Ону сыйлы атына макътав да этигиз.

* ^{28:6} Сиригъон – Гъермон тавну башгъача аты. 132:3 баянлыкъга къара.

⁶ Неге тюгюл де, бир аз мюгълетгедир Ону къазапланыву, сав оймурге де дюрдюр Ону яхшылыгъы. Ахшам йылав-яс гирип гелер, эртенге буса – сюонч.

⁷ Мен де леззет ала туруп: «Гъеч бюдюремесмен бир заманда да», – деп айтдым.

⁸ Оъзюнгню яхшылыгъынгдан, Раббим, тавну йимик беклешдирип къойдунг Сен мени; амма юзюнгню яшырдынг Сен, мен де тартынып ийбердим.

⁹ Сагъа, Раббим, чакъырыв этеген мен, Раббиме бурай деп ялбарагъян:

¹⁰ «Къабургъа гиргенде, оълюмомден не пайда болсун? Сюегим макътав этерми дагъы Сагъа? Аминлигингни билдирип дагъы Сени?

¹¹ Эшит, Раббим, рагымулу да бол магъа. Раббим, кёмекчи бол дагъы магъа».

¹² Дертимни къуванчгъа айландырып къойдунг Сен, устьюмден къайгъымны чечип, шатлыкъгъа чомуп къойдун мени.

¹³ Шо саялыштынгны тутуп йыр айтып турар Сагъа жаным, бирдокъда токътама да токътамас. Раббим, Аллагыым! Даим макътавлар этип турарман Сагъа.

30 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

² Сагъадыр мен аркъатаяйгъан, Раббим, илыкъма да илыкъмасман мен бир де. Сендерги тюзлюк булан азат эт дагъы мени.

³ Къулакъ ас магъа, азат этме алгъаса мени. Мени якъламакъ учун – яр, къутгъармакъ учун беклик болуп къал магъа.

⁴ Неге тюгюл де, мени ярымсандыр, беклигимсендир Сен. Атынгны гюорметинден алып юрю дагъы мени, ёлбашчылыкъ эт дагъы магъа.

⁵ Магъа деп яшыртгъын салынгъан тордан чыгъар дагъы мени, неге тюгюл де беклигимсендир Сен мени.

⁶ Ругумну къолунга беремен Сени. Азат этип турдунг мени, Раббим, гъакъ гертиликтин Аллагы.

⁷ Гёрюп ярамайман маънасыз ялгъан аллагъалагъа къуллукъ этип айланагъанланы, Раббиизге буса аркъатаяп турман.

⁸ Сени зор сюювюнгден сююнжоп, къуванып турарман, неге тюгюл де мени янгыз къыйынлыкъларымны гёрюп къоймадынг, юрекдеги къайгъымны да билип къойдунг Сен.

⁹ Душманны къолуна да берип къоймадынг мени; аякъларымны эркин ерге салдынг Сен.

¹⁰ Рагыму эт магъя, Раббим, неге тюгюл де тыгъысдырмагъя. Къайгъылардан гёзлерим, жаным, къаркъарам къуруп къалып туралар мени.

¹¹ Яшавум пашманлыкъ булан, йылларым да агъ уурувлар булан гъалсыз болуп туралар. Гюнагъ ишлерим саялы къуватым да гючсюз болуп, сюеклерим де къуруп туралар.

¹² Бары душманларым саялы гъатта хоншуларыма да эсгик болуп, танышларыма да оъзюнден уйрүтердей болуп битдим. Орамда гёргенлер менден къачып гетип къалалар.

¹³ Оълю йимик юреклерде унтуулуп къалгъанман мен, сингъян савутдай болуп къалгъанман мен.

¹⁴ Неге тюгюл де, кёплени яман сёйлейгенин, бары да яндан къоркъув гелип турагъанын эшитип тураман мен. Олар магъя къаршы тилбир этип, жанымны къыйма ойлашып туралар.

¹⁵ Мен буса Сагъадыр умут этегеним, Раббим. «Сен мени Аллагымсан», – деймен мен.

¹⁶ Сени къолунгдадыр мени къысматым. Душманларымны, мени къувалап турагъанланы къолундан азат эт дагъы мени.

¹⁷ Нюрлю юзюнг булан ярыкъландырып къой дагъы Оъзюнг-ню къулунгну, зор сюювюнг булан къутгъарып къой дагъы мени.

¹⁸ Раббим! Сагъа чакъырыв этемен деп гъеч илыкъмасман дагъы мен. Къылкъызылар буса биябур болуп къалсын дагъы, ахыратда пысып къалсынлар дагъы олар.

¹⁹ Мұмыннеге оъктем, сансымай къарай туруп, яман сёйлейген тиллер тутулуп къалсынлар дагъы.

²⁰ Оъзюнгден къоркъагъанлагъа деп сакълагъан, адамланы алдында Сагъа умут этегенлеге деп онгаргъан яхшылыкъларынг не кёпдор дагъы Сени.

²¹ Адамланы башгётеривлеринден барлыгъынг булан сакълап турасан шоланы Сен, эришивлерден де яшырып турасан шоланы Сен.

²² Раббиизге макътав болсун! Неге тюгюл де, асгерлер къуршап алгъан шагъарда магъя Оъзюнж зор сюювюн гъайран кюйде гёрсетди Ол.

²³ Абдырап къалмакъылгъымдан: «Сени гёз алдынгдан тайдырылгъан эдим мен», – деп ойлашгъан эдим, амма Сагъа чакъырыв этгенде, дуамны тавушун эшийтдинг Сен.

²⁴ Сююгюз Раббибизни, Ону бары да халкъы. Амин болгъанланы къоруп сакълар Раббибиз, оъзлени хохабаз тутагъанлагъа буса тийишисин берер Ол.

²⁵ Къатып туругъуз, юреклеригиз де беклешип къалсын дагъы сизин, Раббибизге умут этегенлени барысы да!

31 ¹Давутну йыры. Уйретив.

Насиплидердир айыплары тазалангъан ва гюнагълары гечилген адамлар!

² Насиплидердир этген гюнагълары саялы Аллагъа оъзюн такъсирламайгъан адам, оъзюню ругунда макюрчюлюк ёкъ адам.

³ Мен иннемей турагъанда, гъар гюнлюк ағы урувумдан къавжап къалды сюеклерим мени.

⁴ Неге тюгюл де, гече де, гюн де такъсырлап тура эди Сени къолунг мени; яйдагъы яллавдан ёкъ болагъанда йимик битип къалды мендеги гюч.

⁵ Амма гюнагъымны ачыкъ этдим мен Сагъя, яманлыгъымны да яшырмадым мен. «Жинаятчылыкъларыма мюкюр боламан Раббиме», — деп айтдым мен. Сен де айбыымдан тазалап, гюнагъымдан гечип къойдунг.

⁶ Сени излеп табып болагъан чакъы дуа этип турсун дагъы Сагъя гъар-бир иманлы да. Шо заман уллу ташгъынланы сувлары да къоркъунчлу болмас огъар.

⁷ Ябывумсандыр Сен мени. Къайгъылардан сакълайсандыр Сен мени, бары да ерде къутулувну сюончлерин эшитип де тураман мен.

⁸ «Уйретермен, юрюме герек ёлунга саларман сени; наси-гъят берермен, гъайынгны да этермен сени.

⁹ Сизге таби болсун деп, авзуларын югенлер, авузлукъ булан енгеген атгъя, англавсуз къачыргъа ошап къалмагъыз».

¹⁰ Къылыкъсызгъа көп къайгъы бардыр, Раббибизге аркъатаяйгъанны буса зор сюов къуршап алар.

¹¹ Раббибизден шатланып, сюонюп къалыгъыз, гъей мұм-минлер; байрам этигиз, гъей тюз юреклилер.

32 ¹Раббибизден сюонюп къалыгъыз, мұмминлер. Адиллиеге макътав этме ярашывлудур.

² Къомуз согъя турup алгъыш этигиз чи Раббибизге, он къылллы алатны согъя турup да йырлагъыз чы Огъар.

³ Йырлагызы чы Огъар янгы йырны. Усталыкъ булан согъугъуз, сюонч булан кычырыгъызы чы Огъар.

⁴ Неге тюгюл де, Раббибизни сёзю адиллидир, гъар иши де Ону тюздюр.

⁵ Мұыминликни, адилликни сюедир Ол. Раббибизни зор сюювюнден толгъандыр ер юзю.

⁶ Раббибизни сёзю буландыр кёклер яралгъаны, Ол айтып яратгъандыр шондагъы бары да юлдузланы да.

⁷ Тёбелердей жыйып къойду Ол денгизлени, сакълайгъан ерлеге салып къойду терен сувланы да.

⁸ Къоркъуп къалсын дагъы бютон ер юзю Раббибизден, къартыллап турсун дагъы Ону алдында дюнъяда яшайгъанланы барысы да.

⁹ Неге тюгюл де, Ол айтгъаны да бир болду, этилгени де; Ол буюргъаны да бир болду, яшавгъа чыкъгъаны да.

¹⁰ Ят халкъланы муратларын бузуп къояр, халкъланы хыялларын да дагъытып къояр Раббибиз.

¹¹ Раббибизни сюйгени буса гъар даим де болуп турар, юренини хыяллары буса бары да наслулагъадыр.

¹² Насиплидир Раббибиз оъзюне Аллагъ болгъан халкъ. Насиплидир Оъзюне варислик гысапда Ол сайлагъан адамлар.

¹³ Кёклерден таба къарап турар Раббибиз, гёрюп турар бары да инсанланы.

¹⁴ Олтургъан тахындан таба къарап турар ер юзюнде яшайгъанланы барысына да.

¹⁵ Барысыны да юреклерин яратгъан Олдур, оланы бары да ишлерине тюшюнүп турар Ол.

¹⁶ Асгерлерини кёплюю булан къутулмас дагъы пача. Уллу къудрат да къутгъарып болмас дагъы бир асгерни.

¹⁷ Къутулмакъ учун инамсызыдыр дагъы егилген ат, зор гючю булан азат этип болмас дагъы ол.

¹⁸ Оъзюнден къоркъагъанланы, Оъзюню зор сюювюнене умут этегенлени гъайын этип турар Раббибиз.

¹⁹ Оланы жанларын оълюмден къутгъаар Ол, ачлыкъдан къутулма да кёмек этэр олагъа.

²⁰ Раббибизгедир жаныбызын умут этегени: кёмекчибиздир, къалкъаныбызыдыр Ол бизин.

²¹ Ону булан байлавлудур юреклерибизни шатлыгъы, неге тюгюл де Ону сыйлы атынадыр биз инангъаныбыз.

²²Сагъа умут этген чакъы зор сюювонг болуп турсун дагъы устьюбюзде, Раббим.

33 ¹Абимелегъни алдында гъакъылсыз болуп гёрюнме де гёрюнют, ону янындан къуваланып, ари тайгъанда Давут айтгъан йыр.

² Алгыш этермен Раббиизге гъар заманда да, токътавсуз макътав этип туар Огъар мени авзум.

³ Раббиизге макътав этип туар жаным мени; юаш хасиятлылар эшитип, сююнют ийберерлер.

⁴ Билдиригиз чи Раббиизни зорлугъун мени булан бирче, Ону атына да бирче макътав этип юрююк чю.

⁵ Тилеп дуа этдим мен Раббиме, Ол да эшитип, бары да къоркъунчлардан азат этип къойду мени.

⁶ Огъар багъып къарагъанлар нюрленип гетдилер, оланы юзлери де гъеч илыкъмас.

⁷ Бир пакъыр чакъырыв этди, Раббииз де ону эшитип, ону бары балагъларындан къутултуп къойду.

⁸ Раббиизден къоркъагъанланы айланасында Ону малайиги ерлешип де токътар, азат да этер оланы.

⁹ Раббииз нечик рагьмулу экенин англагъыз чы, гёрюгюз чю! Насиплидир Раббиизде аркъатаяв табагъан адам.

¹⁰ Къоркъугъуз чу Раббиизден, Ону халкъы, неге тюгюл де тарчыкълыгъы болмас Ондан къоркъагъанланы.

¹¹ Байлар да тарчыкъ, ач болуп къалагъан кюй бола,amma Раббиизни излейгенлер бир ниъматдан да магърюм къалмас.

¹² Гелигиз, балаларым, тынглагъыз чы магъя, Раббиизден къоркъмагъя уйретейим чи сизин.

¹³ Ниъматланы гёrmек учун, инсан яшама сюеми экен, узакъ оымюр сюеми экен?

¹⁴ Шолай болгъан сонг, тилингни яманлыкъдан, авзунгну да макюрчю сёзлерден сакъла чы.

¹⁵ Яманлыкъдан бир янгъа тай чы, рагьму да эт чи; парахатлыкъны ахтарып, шону артындан да юрюп тур чу.

¹⁶ Раббииз мұмынлелеге багъып къарап туар, оланы ағыруувана да тынглап туар.

¹⁷ Амма ер юзүндөн яманлыкъ этегенлени гъакъындағъы эсделекни ёкъ этмек учун, олагъа къаршы туар Раббииз.

¹⁸Чакырыв этер мұмминлер; Раббибиз де әшитип йиберип, бары балагъларындан азат этип къояр оланы.

¹⁹Юрги сынгъанлагъя ювукъдур Раббибиз, гёнгюлсюзлени де къутгъарып къояр Ол.

²⁰Мұмминни къайгъысы кёпдюр, шоланы барындан да азат этип къояр Раббибиз.

²¹Ону бары сюеклерин сакълап турар Ол, шоланы бири де гъеч сымнас.

²²Оылтурюп къояр яманлықъ къылыкъсызыны, мұмминни гёрюп ярамайгъанлар да айыпгъа тартылып къалар.

²³Азат этип къояр къулларыны жанларын Раббибиз, айыпгъа тартылмас дагъы Огъар аркъатаяйгъанланы бириси де.

34 ¹Давутну йыры.

Мени булан давлашагъанлар булан давлаш, Раббим, енгип къой мени булан ябушагъанланы.

²Къалкъанынгны да, гюбелерингни де алып, кёмекге чыкъмагъя.

³Мени гызызарлайгъанлагъя къаршы сюнгүонгню де, дав балтандын да гъазирлеп тур; жаныма да: «Сени къутгъарылывунгман!» – деп айт.

⁴Мени оылтурме деп айланагъанлар илыгъып, биябур болуп къалсын дагъы, артгъа багъып къачсын дагъы, хорлукъгъа тюшүп къалсын дагъы магъя яманлықъ этме хыял этегенлер.

⁵Елни алдынадагъы чангъа ошап къалсын дагъы олар, къувалап къойсун дагъы оланы Раббибизни Малайиги.

⁶Къарангы, тайгъакъ болуп къалсын дагъы оланы ёлу, гызызарлап юрюсөн дагъы оланы Раббибизни Малайиги.

⁷Неге тюгюл де, гъеч бир себепсиз тор салып, гъеч бир себепсиз къую да къазып токътадылар магъя олар.

⁸Хапарсыз дагъылыв гелип къалсын дагъы олагъя, магъя деп яшырып токътагъан торуна да, оъзю тутулуп къалсын дагъы; оъзю тюшүп къалсын дагъы шондагъы дагъылывгъя.

⁹Жаным буса сююнп турар Раббибизден, шат болуп турар Ондан гелеген къутгъарылывдан.

¹⁰Гъар саным бурай деп айттар: «Раббим! Сендей ким болур? Гючсюзню гючлюден, пакъырны да, ярлыны да талавурчудан азат этеген Сенсендир».

¹¹Ялгъан шагъатлар къаршы чыкъдылар магъя, билмейген затымдан сорав алып туралар олар.

¹² Яхшылыгъыма яманлыкъ булан къайтарыш этип туралар, умутсуз болуп тураман мен.

¹³ Олар авруйгъанда, йыртыкъ опуракълар гийип турдум мен, ораза тутуп, жанымны гъалсыз этип турдум мен. Дуам да жавапсыз къалып къалгъанда,

¹⁴ Къурдашыма йимик, агъама-иниме йимик иш гёрюп турдум мен, пашманлыкъда, яс этеген анадай башымны салландырып юрюп турдум мен.

¹⁵ Мен сюрюнгенде буса, сююнүп, жыйылып къалдылар олар. Магъа къарши жыйылып къалдылар душманларым. Билмеймен негердир, сёгюп юрой эдилер, токътама да токътамадылар.

¹⁶ Инг де къылыкъызы мысгъыллавчулар йимик тишлерин къыжыратдылар магъа.

¹⁷ Раббим! Узакъ заман къарап турармысан дагъы шо затлагъя! Жанымны оланы яман ишлерinden азат эт дагъы, яп-янгыз жанымны шо арсланлардан.

¹⁸ Шо заман уллу жыйында шюкюрлюк этермен мен Сагъа, кёп халкъны арасында макътав да этермен Сагъа.

¹⁹ Магъа ялгъан кюйде душманлыкъ этегенлер мени къайгъымны уьстюнден сююнүп къалмасын дагъы, себепсиз мени гёрюп ярамайгъанлар бир-бирине гёзлерин къысып айланмасын дагъы.

²⁰ Неге тюгюл де, ярашывлукъгъа тюгюл гелтирегени оланы сёзлери, ер юзүнде ярашывлу яшап турагъанлагъадыр олар макюрчю хыялларын къуруп айланагъаны.

²¹ Герип ачалар авзуларын магъа. «Яхшы! Яхшы! Гёрдю гёзюбюз», – деп айыплайлар.

²² Гёрдюнг Сен, Раббим. Пысып турма дагъы. Раббим! Менден ари тайып къалма дагъы.

²³ Кёмек эт, якълама чыкъ мени дуванымда, мени эришивлюгюмде, Аллагым, Раббим!

²⁴ Сендерги адилликге гёре токъташдыр дагъы айыпсызлыгъымны мени, Раббим, Аллагым. Мени къайгъымны уьстюнден сююнүп къалмасын дагъы душманларым.

²⁵ Ичинден: «Не яхшыдыр! Биз сюеген кюйде болду чу! Не буса да къутулдукъ ондан», – деп айтмасынлар.

²⁶ Уялып, биябур болуп къалсынлар дагъы мени наисип-сизлигимден сююнегенлер. Илыгъып къалсынлар дагъы менден оыр чыгъып токътагъанлар.

²⁷ Мен тюз болуп чыкъгъанны да сюоп, токътавсуз: «Оъзюню къуулун паражатлыкъ ёрайгъан Раббибиз оыр болуп къалсын дагъы», – деп айтагъанлар сююн оп-къуванып къалсынлар дагъы.

²⁸ Сени мұмминлигингни, Сени макътавлугъунгну билдирип турар тилим де гъар гюн.

35 ¹Хорну ёлбашчысына. Раббивизни къуулу Давутну йыры.
²Ону юрегиндеи яман адам булан гюнагъ сёйлей. Шо адамны гёз алдында Аллагыны къоркъуву ёкъдур.

³ Неге тюгюл де, шо адамны гёрюп ярамас учун, оъзюндеги яманлықъны излеп айланагъандай, оъзюню гёз алдында оъз-оъзюне яревкелик этип юрий.

⁴ Ялғындыр, макюрчюлюкдор ону авзундан чыгъагъан сёзлер; гъакъыллы кюйде иш гёrmекни, рагыму этмекни гери уруп токътады ол.

⁵ Тёшегинде де ятып, яманлықъ ойлашып айлана ол, яман ёлгъа тюше, яманлықъдан да жиргенмей.

⁶ Раббим! Кёклеге чыгъып гетедир Сендеги зор сюов, булутлагъа чыгъып гетедир Сендеги аминлик!

⁷ Уллу тавлар йимиктир Сени мұмминлигинг, терен сувлардыр Сени адиллигинг де! Инсанланы да, гъайванланы да сакълап турагъан Сенсендир, Раббим!

⁸ Не къыйматлыдыр дагъы Сени зор сюовионг, Аллагым! Къанат тюбюнгню салкынлыгъында къоркъунчсуз турадыр инсанлар.

⁹ Къанып къалып турадыр уюнгню ниъматларындан олар, ағылып турагъан татлиликлерингден де ичирип турасандыр Сен оланы.

¹⁰ Неге тюгюл де, Сенсендир яшав береген булакъ. Сендеги ярыкъда гёrebиз ярыкъны да биз.

¹¹ Давам этип турдагъы зор сюовионгню Сени таныйгъанлагъа, мұмминлигингни де – тюз юреклилеге.

¹² Оъктемликин аягъы басылмасын дагъы магъа, къылыкъызыны къолу да къуваламасын дагъы мени.

¹³ Яманлар тюп болгъан ерге багъып къара чы: йыгъылгъан, туруп да болмай туралар олар.

36 ¹Давутну йыры.
Гюнчюлюк этме яманлагъа, жинаятчылыкъ этегенлени де гюллеп айланма.

² Неге тюгюл де, отдай оруулуп къалажакъ, яшыллыкъдай сёнюп де къалажакъ олар.

³ Умут эт Раббибизге, яхшылыкъ да эт; яшап тур топуракъда, гъакъ гертиликни де сакълап тур.

⁴ Раббибиз сююнчунг болуп къалсын дагъы сени, Ол да юрегист сюеген затны яшавгъа чыгъарып къояр.

⁵ Аманат этип къой ёлунгну Раббибизге, умут эт Огъар, Ол да Озз ишин гёэр.

⁶ Сени мұмминлигингни ярыкъдай, сени адиллигингни де гюнортадай чыгъарып къояр.

⁷ Чыдамлы күйде токътап, Раббибизге умут этип тур. Ишинде уystion чыкъғанлагъ да, яман хыяллы адамлагъ да гюнчюлюк этме.

⁸ Таман ачувлангъанынг, къазапланывунгну да къой. Ачувланып турма, янгыз яманлыкъга гелтирип къояр шо.

⁹ Неге тюгюл де, къуваланып къалар яманлыкъ этегенлер, Раббибизге умут этегенлер буса топуракъга варис болуп токътар.

¹⁰ Бираз токътап турсанг, ёкъ болуп къалар къылыкъсыз. Къылыкъсыз бар ерге багъып къарасанг, болмагъандай болуп да къалар ол.

¹¹ Юваш хасияттылар буса топуракъга варис болуп къалар, дюньяны ниъматларындан да къанып къалар.

¹² Яман хыял этип айланар къылыкъсыз мұмминге къаршы, тишлерин къыжыратар огъар.

¹³ Раббибиз буса кюлеп къояр къылыкъсызын уystionден, неге тюгюл де болжалы етише турғанын биле.

¹⁴ Ярлыны, пакъырны йыкъмакъ учун, тюз ёл булан юрой-генлени оылтурмек учун, къылычларын суверуп, окъларын да тартып токътагъанлар къылыкъсызлар.

¹⁵ Оызлени юрегине гирип къалар оланы къылычы, окълары да дагъылып къалар оланы.

¹⁶ Кёп къылыкъсызланы байлыгъындан да яхшыдыр мұмминни аз заты да.

¹⁷ Неге тюгюл де, дагъылып къалар къылыкъсызланы гю-чи-къуваты, мұмминлени буса Раббибиз беклешдирип турар.

¹⁸ Гъар гюн де айыпсызланы гъайындадыр Раббибиз, варислиги де болуп турар гъар дайм де оланы.

¹⁹ Илыгъагъан гъалгъа тюшмес къагърулу заманларда олар, ач гюнлерде де токъ турар олар.

²⁰ Къылыкъызылар буса къырылып къалар. Раббибизни душманлары да отлавлукъдагъы язбашгъы отдай ёкъ болуп къалар, тютюнню ичинде ёкъ болуп къалар.

²¹ Къылыкъызы борчгъа да алып, къайтармай къояр; мұммин буса чомарт күйде берип турар.

²² Неге тюгюл де, Аллагъ шабагъатлагъанлардыр топуракътъа варис болуп токътайғанлар, Ол налатлагъанлар буса къуваланып къалар.

²³ Инсанны ёлундан сююнүп турар Раббибиз, аbatларын да беклешдирип турар ону. Раббибиздир адамны аягъын басдырагъан, ону ёлuna да яхши гёзден къарап Ол.

²⁴ Сюрюнгенде де йыгъылмай къалар ол, неге тюгюл де Раббибиздир ону къолундан тутуп турагъан.

²⁵ Жагъил эдим мен, къарт болуп битдим, амма ташланып къалгъан мұмминни чи, ону аш тилейген наслуларын чы гёрметенмен мен.

²⁶ Гъар гюн рагъму этип, борчгъа берип турар ол, наслусу да шабагъатлы болуп къалар ону.

²⁷ Баш къачыр яманлыкъдан, яхшылыкъ да этип тур; гъаман да яшап къаларсан топуракъда.

²⁸ Неге тюгюл де, адилликни сюер Раббибиз, Оъзюню халкъын да къоюп къоймас Ол. Гъаман да сакъланып къалар олар, къылыкъызыланы наслулары да къуваланып къалар.

²⁹ Топуракътъа варис болуп къалар мұмминлер, гъаман да яшап турар шонда олар.

³⁰ Терен гъакъыл чыгъар мұмминни авзундан, гертини сёйлер тили де ону.

³¹ Аллагыны Къануну юрегиндерип ону, гъеч къартылламас дагъы аякълары да ону.

³² Мұмминни яшыртгъын къаравуллап токътап, ону оылтюремек учун излеп айланар къылыкъызы.

³³ Амма ону къолуна бермес дагъы Раббибиз мұмминни; дувангъа тюшгенде де, айыплама къоймас дагъы ону.

³⁴ Умут эт Раббибизге, Ону ёлун да тутгъан кюонгде тур. Топуракътъа варис болсун деп, гётерип къояр Ол сени; къылыкъызылар къуваланагъын да гёрюп турарсан сен.

³⁵ Къоркъунчлу, тамур да ташлап, базыкъ болуп барагъан кёп бутакълы терекге ошап къалгъан къылыкъызыны гёрген эдим мен.

³⁶ Амма оытюп гетди ол, мунағыана, ёкъ ол. Излеймен ону, тек табып болмайман.

³⁷ Айыпсызгъа тергев эт, тюз юреклиге де къара, неге тюгюл де гележеги болар ярашывлукъну сюеген адамны.

³⁸ Жинаятчылар буса дагъылып къалар бары да, къылыкъызыланы гележеги де кырылып къалар.

³⁹ Раббиздендер мұмминлеке күтгъарылыв гелегени, къайгъылы гюнүнде яқълавдур Ол олагъя.

⁴⁰ Көмек этер Раббиз олагъя, азат да этер оланы. Къылыкъызылардан азат этер оланы, күтгъарма да күтгъаар оланы, неге тюгюл де Огъардыр арқыатаяйгъан олар.

37 ¹Давутну йыры. Эсине салмакъ учун.

² Рabbim! Бек ачувлангъан заманынгда ачыкъгъа чыттарып къойма мени, къазаплангъан заманынгда да такъсырлап къойма мени.

³ Неге тюгюл де, окъларынг чанчылып турға магъя, къолунг да къоркъунч берип турға магъя.

⁴ Сени къазапланывнгдан сав ерим ёкъдур къаркъарамда мени, этген гюнагъларымдан авруп турға сюеклерим де мени.

⁵ Неге тюгюл де, этген жинаятчи ишлериме батып токътагъанман мен, авур юкдей басып турға магъя.

⁶ Гъакъылсызылғымдан чирип, иринленип турға яраларым мени.

⁷ Тонкъайып, лап чёгюп къалғанман мен, сав гюн кант эте юроймен мен.

⁸ Неге тюгюл де, аякъларым ирин тутгъан яралардай авруп турға, сав ерим де ёкъ къаркъарамда мени.

⁹ Гъалсыз болуп битдим мен, уллу къайгъы басып турға мени; ағы уруп айланаман юрегимни азапланывндан мен.

¹⁰ Рabbim! Алдынгда турға мен сюеген затлар барысы да, кантларым да гъеч яшырылмагъан Сенден.

¹¹ Титиреп гете юрегим мени, гючюм де тайып битди менден; гөзлеримни нюрю де – шо да къалмады менде.

¹² Аврувларым саялы къурдашларым да, ёлдашларым да ари тайгъанлар менден, ювукъларым да ариге чыгъып токътагъанлар.

¹³ Мени оылтурме сюегенлер буса тор ташлап туралар, магъя яманлыкъ ёрайгъанлар да оылюмюмню гъакъында сёйлеп айланалар, пышдырыкълар ойлашып туралар гъар гюн.

¹⁴ Мен буса санғыравдай гъеч зат эшитмеймен, авзун ачмайғын тилсиз йимикмен.

¹⁵ Эшитмейген, авзунда жавабы ёкъ гиши болуп токътадым мен.

¹⁶ Амма Сагъадыр, Рabbim, умут этегеним; Сен жавап бережексен, Рabbim, Аллагым.

¹⁷ Мен де: «Аягъым къартыллап йибергенде, олар менден ойр токътагъанда, усть болуп къалмасын дагы менден душманларым», – деп дуа этдим.

¹⁸ Йыгъылма аз къалып тураман мен, токътавсуз азап да чегип тураман мен.

¹⁹ Жинаятчи ишлериме мюкюр боламан мен, теренден къайгъыраман гюнагъларыма да.

²⁰ Душманларым буса яшап, гюч алып туралар, айыпсыз менин гёрюп ярамайғъанлар да артып тербейлер.

²¹ Душманларым яхшылыгъыма яманлыкъ булан къайтарыш этип юройлер; яхшылыкъга багып юроймен мен, олар буса душман тутуп юройлер мени.

²² Менин къоюп къойма, Рabbim, Аллагым! Менден ариге чыгъып къалма дагы.

²³ Көмекге алгъаса дагы магъа, Рabbim, къутгъарывчум мени!

38 ¹Хорну ёлбашчысына. Едутунну макъамына гёре. Да- вутну йыры.

²Мен булаг деп айтдым: «Тилим булан гюнагъ этип къоймас учун, ёлларымны тергеп турарман мен; алдында къылыкъсыз токътап турған чакъы авзумну енгип сакълап турарман мен».

³ Тилсиз, тавушсуз эдим мен, гъатта яхшы затны гъакъында да сёйлемей турдум; къайгъым буса оьсюп турду.

⁴ Къабунуп гетди ичимде юрегим, от янып гетди ойларымда. Тилим булай сёйлеп йибердим мен:

⁵ «Айт чы магъа, Рabbim, ахырымны гъакъында; нечакъы оьмюр берилгенни билмек учун, гюнлеримни де санап бер мени.

⁶ Муна, къарышны ойлчевиудей гюнлер бердинг Сен магъа, оьмюром де бир зат да тюгюл йимик Сени алдынгда. Гертилей де, янгыз бир тынышдыр инсанны яшаву.

⁷ Гертилей де, бир гёрюнүшдей юрюп туралынсан; ёкъ ерден къавгъа гётерип турар; кимге экенин билмесе де, байлыкъ жыйып турар.

⁸ Гъали энни не къаравуллайым, Раббим, мен? Умутум Сени булан байлавлудур мени.

⁹ Бары жинаятылықъларымдан азат эт мени, гъакъылсызгъа хорлукъгъа берип къойма мени.

¹⁰ Тилсиз болуп къалдым мен, авзумну да ачмайман, неге тюгюл де Сенсендир шону этген.

¹¹ Магъя урагъанынгны къой дагъы Сен, къолунг булан урагъанынгдан ойлюп къала тураман чы мен.

¹² Гюнагълары саялы юзюн ачып такъсырлайгъанда Сен инсанны, гюе ашагъандай болуп къалар ону бары да къыйматы заты. Гертилей де, янгыз бир тынышдыр инсанны яшаву.

¹³ Эшил дагъы, Раббим, дуамны, къулакъ ас дагъы агъ урувума да, сеслемей къалма дагъы гёзьяшларыма да. Неге тюгюл де, яяваякъ ёлавчунгмандыр мен Сени, бары да ата-бабаларым йимик гелгинчи де дюрмендир мен.

¹⁴ Мен тайып къалгъынча, ёкъ болуп къалгъынча, мен къуванып болсун деп, бирараз паraphat къюоп тур дагъы мени».

39 ¹Хорну ёлбауччысына. Давутну йыры.

² Чыдамлы кюйде къаравуллай эдим Раббимни мен, Ол да магъя багъып энкейди, мени агъ урувумну эшитди.

³ Къоркъунчлу ордан, бакъа йибекли батмакълыкъдан чыгъарып алып къойду мени. Ташны уystюнде эретургъузуп, аякъларымны беклешдирип къойду мени.

⁴ Авзумдан янгы йыр – Аллагыбызгъа макътав – чыгъагъан этип къойду. Кёплөр гёрюп йиберип, къоркъуп къаларлар, Раббибизге умут этип турарлар.

⁵ Насиплидир Раббибиз булан умутун байлайгъанлар да, ойкемлени, ялгъан айтма муштарлыланы ахтармайгъанлар да.

⁶ Не кёп гъайран ишлер этип къойдунг дагъы Сен, Раббим, Аллагым мени. Нечакъы ойлашгъанынг бар дагъы бизин гъакъыбызда Сени. Гъеч бирев тенг гелип болмас дагъы Сагъя! Шоланы гъакъында билдирип, хабарлап юрюген бусам да, санап битдирип болмас эдим шоланы барысын да.

⁷ Къурбанлыкъланы, савгъатланы сюймединг Сен. Яллатып этилеген къурбанлыкъланы, гюнагъ учун этилеген къурбанлыкъланы да талап этип турмадынг Сен. Сагъя тынгламакъ учун, къулакълар бердинг магъя.

⁸ Шо заман бурай деп айтдым мен: «Муна, гелдим мен. Къольязыв китапда бурай деп язылгъан мени гъакъымда:

⁹ Сюонч булан буйругъунгну кютермен мен, къанунунг да юрегимдедир мени».

¹⁰ Уллу жыйында мұмминликни гъакъында билдирип турдum мен; авзумну токъатып турмадым мен, Оъзунг билесен, Раббим.

¹¹ Сендеги мұмминликни яшырып турмадым юрегимде мен; Сендеги аминликни, Сендеги къутгъаралыывну билдирип турдum мен. Уллу жыйынны алдында Сендеги зор сюовню, Сендеги гъакъ гертиликни гъакъында ачыкъдан айтып турдum мен.

¹² Гёрсетип къой дагъы, Раббим, рагьмулукъларынгны магъя. Сендеги зор сюов де, Сендеги гъакъ гертилик де бир токътавсуз къоруп сакълап турсун дагъы мени.

¹³ Неге тюгюл де, санавсуз балагълар къуршап алгъан айланамны мени. Жинаятчи ишлерим басып токътагъан чы мени, гъатта гёрмейген болуп къалгъанман мен. Шоланы санаву башымдагъы тюклерден де кёпдюр; юрегим чыгъып гетди мени.

¹⁴ Рагьму эт дагъы, Раббим, азат болмагъа магъя. Раббим! Алгъаса дагъы кёмекге магъя.

¹⁵ Илыгъып, биябур болуп къалсынлар дагъы жаныма оълюмню излеп айланагъанланы барысы да! Артгъа бурулуп къачсынлар дагъы, мысгылгъа тутулуп къалсынлар дагъы магъя яманлыкъ ёрайгъанлар!

¹⁶ Оъзлени биябурлугъундан абдырап къалсынлар дагъы магъя: «Еридир сагъя! Еридир сагъя!» – дейгенлер.

¹⁷ Сенден сююнюп, шат болуп къалсынлар дагъы Сени излейгенлени барысы да. Бир токътавсуз: «Зор уллудур Раббибиз!» – деп айтып турсунлар дагъы къутгъаралыывнгну сюегенлер де.

¹⁸ Мен буса ярлыман, пакъырман, амма гъайымны этип турадыР Раббибиз мени. Кёмегимсендир, азат этивчюмсендир Сен мени! Аллагым, асталатып къойма дагъы.

40 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

² Насиплидир ярлыны гъайын этип айланагъан адам! Балагъ гелген гюн азат этер Раббибиз ону.

³ Раббибиз сакълар ону, оълюмден де сакълар ону; насипли болуп къалар бу дюньяда ол. Душманланы ихтиярына берип къоймажакъсан Сен де ону.

⁴ Авруп ятгъанда, гюч берер Раббибиз огъар. Бары да азап-ларындан сав этерсен ону Сен.

⁵ «Раббим! Рагьму эт магъа, сав этип къой мени, неге тюгюл де гюнагъ этип къойдум Сени алдынгда», – деп айтдым мен.

⁶ «Къачан ойлер экен ол, къачан унутулар ону аты?» – деп яман сёйлеп юрийлер душманларым мени гъакъымда.

⁷ Бирев геле буса да мени гёрме, ялгъанны тюгюл сёйле-мей. Юреки ялгъан ойлашып тура ону. Чыгъып йиберип, сёз юрютүп айлана ол.

⁸ Оыз арасында магъа къарши шыбышлап, магъа къаплап сёйлейлер инг де яман затланы олар.

⁹ «Яман аврув тийип токътады огъар, ятывгъа тюшдю ол, дагыя аякъга турмас ол», – деп сёйлей олар.

¹⁰ Гъатта мен оызюне аркъатаягъян, мени булан аш ашагъян иовукъ къурдашым да къарши къол гётерип токътады магъа.

¹¹ Сен буса, Раббим, рагьму эт магъа, савлукъ бер, мен де тийишлисин этермен олагъа.

¹² Душманым менден оыр чыкъмас, неге тюгюл де Сен магъа яхши гёзден къарайгъанынгны билемен мен.

¹³ Тазалыгъым саялы сакълап туражакъсан мени, Оызюнгню алдынга салып къояжакъсан гъар даймге мени.

¹⁴ Гъар дайм де макътавлар болуп турсун дагъы Раббибизге, Исрайылны Аллагына! Амин, амин!

Экинчи Китап

(41-нчи – 71-нчи йырлар)

41

¹Хорну ёлбашчысына. Корагъны уланларыны уйретивю.
²Агъылып турагъан сувлагъа бозаргъан марал йимик,
мени жаным да Сагъа бозарып тура, Аллагым!

³Къатты Аллагъга гъасиретдир жаным мени. Къачан ге-
лип, Аллагымны алдында токътар экенмен мен!

⁴Гъар гюн магъя: «Къайда сени Аллагынг?» – деп айтып
турагъанда, ашны орнун тутду гече де, гюн де гёзьяшларым
магъя.

⁵Шону эсге ала туруп, юрегимни ачып сёйлеймен мен.
Неге тюгюл де, кёп адамны арасында юрюп турдум мен; ола-
гъя да къошуулуп, сюонч тавуш булан, байрамгъа чыкъгъан
кёп халкъны макътав сёзлери булан Аллагыны уюне гирип
турдум мен.

⁶Негер мунгаясан, жаным, негер бузуласан сен? Умут эт
Аллагъга, неге тюгюл де макътав этип туражакъман мен
Огъар, мени Къутгъарычума, мени Аллагым.

⁷Мунгайып тура ичимде жаным мени. Шо саялы да Ёрдан
топурагъындан, Гъермон ва Мицар тавлардан туруп эсге алып
тураман мен Сени.

⁸Шаршарларынгны авазы булан тюпсөз къакъа тюпсөз
къакъагъа чакъырыв этип тура. Бары да Сени сувларынг, Сени
толкъунларынг уьстюмден ойтюп гетип къалды.

⁹Гюндюз зор сюювюн гёрсетер Раббим, гече буса йыр
чыгъаарман мен Огъар, дуа этермен яшав береген Алла-
гымы мени.

¹⁰Якълавчум болгъан Аллагымы булай деп айт: «Неге унтууп
къойдунг Сен мени? Неге душманларымны мысгыллавларына
кант этип юроймен мен?»

¹¹Гъар гюн магъя: «Къайдадыр дагъы сени Аллагынг?» –
деп де айтып, сюеклеримни уватып йиберердей сёгюшюп
туралар душманларым мени булан.

¹² Негер мунгаясан, жаным, негер бузуласан сен? Умут эт Аллагыгъа, неге тюгюл де макътав этип туражакъман мен Огъар, мени Къутгъарывчума, мени Аллагыма.

42 ¹Айыпсызлыгъымны токъташдыр мени, Аллагыым; имансыз халкъ булангъы эришивлюгюмде де магъя ян тарт Сен. Макюрчю, адилсиз адамдан да азат эт дагъы мени.

² Неге тюгюл де, беклигимни Аллагысандыр Сен. Неге гери уруп къойдунг Сен мени? Неге душманларымны мысгъыллавларына кант этип юриймен мен?

³ Бакъдыр Сени ярыгъынгны, Сени гъакъ гертилигингни. Алып юрий туруп, Сени сыйлы тавунга, Сен турагъян ерге гелтирип къойсун дагъы шолар мени.

⁴ Аллагыны къурбанлыкъ салагъан ерине, сююнч де, шатлыкъ да береген Аллагыгъа багъып гелермен мен. Къомуз да согъя туруп, Сагъа макътав этермен, Аллагыым, Аллагыым мени!

⁵ Негер мунгаясан, жаным, негер бузуласан сен? Умут эт Аллагыгъа, неге тюгюл де макътав этип туражакъман мен Огъар, мени Къутгъарывчума, мени Аллагыма.

43 ¹Хорну ёлбашчысына. Корагъны уланларыны уйретиву. ²Аллагыым, оланы заманында, бырынгъы заманларда Сен этген ишни озыбюзню къулакъларбыз булан эшитдик, ата-бабаларбыз хабарлады бизге.

³ Оыз къолунг булан къырып къойдунг Сен имансызланы, ата-бабаларбызын буса оланы орнуна ерлешдирип салдынг; халкъланы такъсырлап, ата-бабаларбызгъа эркин топуракълар бердинг.

⁴ Къылычы булан тюгюл эди олар топуракъгъа ес болгъаны, гючю де тюгюл эди олагъа уystюнлюк гелтирген. Амма Сени онг къолунг, Сени къуватынг, Сени юзюндеги нюр эди, неге тюгюл де яхши гёзден къарадынг Сен олагъа багъып.

⁵ Аллагыым, мени Пачам! Шо Аллагысандыр Сен гъали де. Уystюнлюкню гёрсетип къой дагъы Оыз халкъынга.

⁶ Сени булан бирче ари йылышдырып къоярбыз душманларбызын. Сени атынгны къудраты булан таптап чыгъарбыз бизге къаршы баш гёттергенлени.

⁷ Неге тюгюл де, жаяма тюгюл мен умут этегеним, къылычым да тюгюл къутгъаражакъ мени.

⁸ Амма душманларыбыздан бизин къутгъаражакъ, бизин гёрюп ярамайгъанланы да биябур этип къояжакъ Сенсендир.

⁹ Аллагъ булан макътанарабыз гъар гюн де, Сени атынгны да макътап туарбыз гъар даим де.

¹⁰ Амма гъали буса гери уруп, биябур этип къойдунг Сен бизин, астерлеребиз булан да чыгъып турмайсан Сен.

¹¹ Душмандан артгъа тартылып къачагъан этип къойдунг Сен, бизин гёрюп ярамайгъанлар да талап турдулар бизин.

¹² Къойланы йимик соймагъа берип къойдунг Сен бизин, ят халкъланы арасында чачып да къойдунг бизин.

¹³ Бек учуз сатып къойдунг Оъз халкъынгны Сен, шо сатывдан тъеч тюшген зат да болмады Сагъа.

¹⁴ Хоншуларыбызгъа мысгыллавгъа, айланабызда яшайгъанлагъа кюлкюге, хорлавгъа берип къойдунг Сен бизин.

¹⁵ Ят халкъланы арасында хабаргъа салып къойдунг бизин, оланы да башын чайкъайгъан этип къойдунг Сен бизге.

¹⁶⁻¹⁷ Хорлавчуну, макюрчюнүү сөзлеринден, душманны, оьч алывчуңу къаравундан гъар гюн биябурулукъгъа, илыкъгъа тюшүп турга бетим де.

¹⁸ Башыбызгъа тюшдю бу затлар бары да, амма Сени чи унутмадыкъ, разилешивүнгю де бузмадыкъ биз.

¹⁹ Юреклеребиз тартынмады бизин, аякъларыбыз да гъеч тайышмады Сени ёлунгдан.

²⁰ Амма бизин дагъытып, топурагъыбызын чагъанлар учун бердинг Сен, тун къарангылыкъ булан да ябып къойдунг бизин.

²¹ Эгер де Аллагыбызын атын унуп, къолларыбызын ят аллагъын узатып къойгъан эдик бусакъ,

²² Билмей къалармы эди дагъы шо гъакъда Аллагъ? Неге тюгюл де, юреклени сырларын биледир Ол.

²³ Амма Сен саялыштыроп турған гъар гюн, соймагъа гъазирленген къойлагъа гъисаплап турған бизин.

²⁴ Гел чи, кёмек эт, Раббим! Алгъаса, гери уруп къойма даимге.

²⁵ Неге яшынгъансан бизден? Неге къайгъыбызын, бизге этилекен зулмуну унутасан?

²⁶ Неге тюгюл де, чангъа дёнюп битген жаныбыз да бизин, къаркъарапарыбыз да ердеги балчыкъын ябушуп къалгъан бизин.

²⁷ Кёмек эт чи бизге, азат этип де къой бизин зор сюювүнгю хатиринден.

44

¹Хорну ёлбашчысына. Шошаним деген согъув алат булан.
Корагыны уланларыны уйретивю. Сюювню йыры*.

²Тёгюлюп гетди юрегимден яхшы сёзлер. Йырым мени пачаны гъакъындадыр, тилим пагъмулу язывчуну къаламыдыр.

³Инсанлардан гёzelсендир сен. Арив сёзлер тёгюлюп геле авзунгдан сени. Шо саялы да шабагъатлады гъар даймге де Аллагы сени.

⁴Къудратланы еси, бутунгну бою булан илип къылышынг-ны да, макътавлугъунг булан гёzelлигингни белинге байлап къой чу.

⁵Шо гёzelлик булан атарбагъа да минип олтуруп, гъакъ гертиликтеге, саламатлыкъя, тюзлюкге деп алгъаса чы. Шо заман онг къолунгдан тамаша ишлер чыгъар сени.

⁶Иттидир окъларынг сени; олар пачабызын душманларыны юргиндерди. Халкълар йыгъылып къалар алдынгда сени.

⁷Сени тахынг гъар дайм де болуп туражакъ, гъей Аллагы! Сени пачалыгъынгда адилли күйде ёлбашчылыкъ этилип туражакъ.

⁸Гертини сююп къойдунг сен, пачабыз, жинаятчылыкъны буса гёрюп ярамадынг. Шо саялы да, Аллагым, сени Алла-гынг, оъзгелдерден айырып йиберип, сюончню зайдун майын сортдю сагъя.

⁹Бары да гийимлеринг отлар къошуулуп этилген арив ийисли май йимикдир, пилни сюегинден безендирлиген къалалардан таба къыллы согъув алатланы тавушлары шат этип туралар сени.

¹⁰Пачаланы къызлары абурлууланы арасындаадыр сени янынг-да; Опир алтын булан да безенип, онг янынгдадыр сени пача къатынынг.

¹¹Эшит, къызым, къара, къулагъынгны ас, унутуп къой халкъынг булан атангны уюн де.

¹²Сююп къояжакъ пачабыз гёzelлигингни сени. Гьюрмет этип тур сен де оғъар, неге тюгюл де есингдир ол сени.

¹³Савгъатлар булан Тир шагъарны адамлары, халкъны арасындан инг байлары да бетингни ачылып, сени рагъмулу болуп гёрме гъасирет къаларлар.

¹⁴Къаланы безендиреген гелиндиндер; алтындан тигилгендир ону опуракълары.

* 44:1. Бу йыр Исрайылны пачалары биринчилей тахына минип олтурагъанда къоллана болгъан.

¹⁵ Аллы-гюллю опуракълары да булан элтeler ону пачабызыны янына; арты булан буса къызланы – ону къурдашларын элтeler пачаны янына.

¹⁶ Шатлыкъда, къуванчлыкъда гелтирелер, гирип гелелер пачабызыны къаласына.

¹⁷ Уланларынг тутуп къояр ата-бабаларынгны орнун. Бары да топуракъларынга бийлер этип салып къояжакъсан сен оланы.

¹⁸ Наслудан наслугъя эсде къалагъан күйде этермен атынг-ны сени. Шо саялы да макътав этип турар халкълар сагъа гъарь дайм де.

45 ¹Хорну ёлбашчысына. Корагын уланларыныки. «Аламот»* деген согъув алат булан. Йыр.

² Аллагъ бизин аркъатаявбуздур, къудратыбыздыр, къыйынлыкъларыбызгъа кёмекге табулма гъазир турадыр.

³ Шо саялы да ерлер тербенип гетсе де, тавлар чёгюп, денгизлеге багъып йылышып йиберсе де, гъеч къоркъмасбыз дагъы биз.

⁴ Къавгъалап, гётерилип турсун дагъы шоланы сувлары, къартыллап турсун дагъы тавлар шоланы гъалеклигинден.

⁵ Шат этип тура Аллагъыны шагъарын, Аллагъу-Тааланы яшайгъан сыйлы ерин оъзенлени агымлары.

⁶ Аллагъ ортасындадыр шону; гъеч бюдюремес дагъы шо шагъар: кёмек этер танг булан шогъар Аллагъ.

⁷ Къавгъа гётерип йиберди халкълар; тербенип йиберди пачалыкълар: авазын чыгъарды Аллагъу-Таала, ирип къалды топуракъ да.

⁸ Бизин буландыр къудратланы Раббиси, бизин гирип сыйынагъан ерибиздир Якъубну Аллагы.

⁹ Гелигиз чи, гёрюгюз чю Рабби бизни гайран ишлерин – ер юзүнде Ол этип къойгъан дагъытывланы:

¹⁰ Дюньяны бир къырыларына чыгъып гетгинче давлагъа ахыр сала туруп, дагъытып къойду жаяланы, сындырып ташлады сионгюлени, от булан яллатып къойду къалкъанланы да.

¹¹ Токътап йиберип, тюшюнгюз Аллагъ экениме Мен: оър болуп къалажакъман халкъланы арасында, оър болуп къала-жакъман ер юзүнде.

¹² Бизин буландыр къудратланы Раббиси, бизин аркъатаявбуздур Якъубну Аллагы.

* ^{45:1} Аламот – йырлав-согъув булан байлавлу англаш болма ярай.

46 ¹Хорну ёлбашчысына. Корагыны уланларыны йыры.
²Харс уругъуз, бары да халкълар, алгыш этигиз сю-
юнч тавуш булан Аллагыгъя.

³Неге тюгюл де, къоркъунчлудур кёклердеги Раббибиз,
бютюн ер юзюню уьстюндеги уллу пачабыз.

⁴Таби этип къойду бизге халкъланы, аякъ тюбюбюзге са-
лып къойду адамланы да.

⁵Яшап турагъан топурагъыбызыны сайлады Ол бизин учун.
Оъзю сюеген инсанлагъя оъктем күйде гъакимлик этеген
топуракъдыр шо.

⁶Аллагыбызы шат тавушлагъя, Раббибиз зурнайны тавушуна
тынглай туруп, минип олтурду тахында.

⁷Атын тутуп йыр айтыгъызы чы Аллагыбызгъя, айтыгъызы
чы. Атын тутуп йыр айтыгъызы чы Пачабызгъя, айтыгъызы чы.

⁸Неге тюгюл де, бютюн ер юзюнию пачасыдыр Аллагъ. Йыр-
лагъызы чы барыгъызы да уста күйде.

⁹Пача болуп токътады Аллагъ халкъланы уьстюнде, минип
олтурду сыйлы тахына Оъзюни.

¹⁰Ибрагымни Аллагыны халкъы булан бирче жыйылды
халкъланы бийлери. Неге тюгюл де, Аллагыныкидир ер юзюнию
гъакимлери; олардан уьст салынып токътады Ол.

47 ¹Корагыны уланларыны макътав йыры.
²Зор уллудур Раббибиз, зор уллу макътавлар болсун
Огъар Аллагыбызыны шагъарында, сыйлы тавунда Ону.

³Гёзел бийиклиkdir, бютюн ер юзюнию къуванчыдыр
Сион таву. Уллу Пачабызыны шагъары шону темиркъазыкъ
ягъыннадыр.

⁴Якълавчу йимик юройдюр Аллагъ шондагъы беклике.

⁵Муна, ёлугъуп ийберип пачалар, бирче шагъаргъа багъып
гелдилер бары да.

⁶Гёрюп, гайран болуп, адашып къалып, къачмагъа ги-
ришдилер.

⁷⁻⁸Къатынгишини яш табагъандагъы азабы йимик, гюн-
тувш ел булан зор гемелени дагъытып къоягъанда йимик,
къоркъунчлукъ къуршап алды оланы шонда.

⁹Эшигтен йимик, гёрме де гёрдюк Аллагъ этген ишлени
къудратланы Раббисини шагъарында, Аллагыбызыны шагъа-
рында. Беклешдирип къояр шону Аллагъ гъар даймге.

¹⁰ Ойлаша эдик биз, Аллагым, ибадатханангны ортасында Сени зор сюювюнгню гъакъында.

¹¹ Атынг йимик, Аллагым, макътавлугъунг да дюньяны бир къырыйларына чыгъып гете; мұмминликден толгъан онг къолунг Сени.

¹² Шат болуп къалсын дагъы, сююнүп къалсын дагъы Сион таву да, Ягъудеяны шагъарлары да Сени дуванларынгны хатириндөн, Раббим.

¹³ Юрюгюз чю айланасындан Сионну, дёрт де ягъындан айланып да чыгъыгъыз чы шону; санап чыгъыгъыз чы минмараларын шону.

¹⁴ Гележек наслугъа хабарламакъ учун, баруларына, беклинерине тергев берип къарагъыз чы шону.

¹⁵ Неге тюгюл де, Аллагъ Аллагъыр гъар даимге де. Ёлбашчыбыз болар Ол даимликге бизин.

48 ¹Хорну ёлбашчысына. Корагын уланларыны йыры.
² Тынглагъыз бу затгъа, бары да халкълар; къулакъ асыгъыз бу затгъа, аламда яшайғанлар, барыгъыз да,
³ Къара халкъ булан белгилилер, байлар булан ярлылар да.
⁴ Авзумдан гъакъыллы сёзлер чыгъажакъ, юрегимдеги ойлар да англа бережек.

⁵ Айтывлагъа агъамият беремен мен, къомуз согъа туруп да маңналарын англатаман шоланы.

⁶ Душманлар ёлларымны къуршап алғанда мени, къоркъуп не этейим балагъ къопған гюнлерде мен?

⁷ Оъзлени малына-мюлкюне умут этип, байлыгъыны кёплюгүндөн макътанып айланагъанлар!

⁸ Оъзюню жанын оълюмден къутгъарып болмас инсан, ол учун юк де берип болмас Аллагъы.

⁹⁻¹⁰ Багъа олтурар оланы жанларын къутгъармакъ. Инсан къабурун да гёрмейли, даим яшап къалажакъ деген зат бир заманда да болажакъ зат тюгюлдор.

¹¹ Гъакъыллылар йимик, авамлар да, гъакъылсыздар да оълюп, мюлкюн оъзгелеге къоюп гетегенин гъар ким де гёрюп тура.

¹² Уйлери даимге къалагъан да йимик, яшавлукъ этеген ерлери наслудан наслугъа берилген де йимик ойлашалар олар. Топуракъларына да оъзлени атларын тагъып айланалар олар.

¹³ Амма инсан байлыгъына батып турмас, оълюмге тарылагъан гъайванлагъа ошап къалар ол.

¹⁴ Оланы шо ёлу гъакъылсызлыкъдыр, оланы сёзлерин тюз төрөгөнлөни де ахыры шолайдыр.

¹⁵ Къойлардай тыгъып къояр ахыратгъа оланы; ольюм де къойчудай сакълап турар оланы. Эртенине буса мұмминлер устьюн чыгъар олардан. Гъалсыз-гъавкъатсыз болар олар, ахыратдыр оланы ую.

¹⁶ Амма жанымны ахыратдан азат этип, мени къабул этип къояр Аллагы.

¹⁷ Инсан бай болуп барагъанда, ону уюндеги мал да артып тербейгенде, вёре, къоркъмагъай эдинг.

¹⁸ Неге тюгюл де, гъеч бир затын алыш гетмес оылегенде ол, малы да арты булан гетмес ону.

¹⁹ Савунда ол оызюн насилимен деп гъисапласа да, ишлери алдын барагъаны саялы макътайлар адамлар ону.

²⁰ Амма бир заманда да ярыкъыны гёрмежек ата-бабаларыны янына чыгъып гетер ол.

²¹ Абурулу, амма англавсуз инсанны оылюмю гъайванланыкине ошап къалар.

49 ¹Асафны йыры.

Аллагы, Раббибиз Аллагы гүнтувшдан гүнбатышға ерли сёйледи, топуракъға чакъырыв этди.

² Гёзелликни оырлюю болгъан Сиондан таба Аллагы нюрленген гъалында чыгъып геле.

³ Геле тура Аллагыбызы бизин, шыплыкъда да тюгюл, алдында ютагъан ялын да, айланасында алатолпан да булан.

⁴ Оъз халкъына дуван этмек учун, бийиклердеги кёклеге де, ер юзюне де чакъырыв эте Ол.

⁵ «Къурбандан таба Мени булан разилешив бегетген халкъымны жыйыгъыз айланама», – дей Ол.

⁶ Кёклер де мұмминликни билдиrer Ону гъакъындагъы, неге тюгюл де Аллагы Оъзу дуванчыдыры.

⁷ «Тынгла, халкъым, Мен сёйлей тураман. Исрайыл! Сагъа къаршы шагыатлыкъ этежекмен Мен. Мен Аллагъман, сени Аллагынг.

⁸ Гъаман да алдымда турагъан къурбанлыкъларынг саялы да, яллатып этген къурбанлыкъларынг саялы да бетлев этмежекмен Мен.

⁹ Сени уюнгедеги бузав да, абзарынгдагъы эчкилер де гъажатлы тюгюл Магъя.

¹⁰ Неге тюгюл де, агъачлықъдагъы бары къыр жанлар Меникидир, минглер булангъы тавлардагъы гъайван-мал да Меникидир.

¹¹ Тавлардагъы бары къушланы таныйман, авлакъдагъы гъайванлар да алдымдадыр Мени.

¹² Эгер де ач болуп къалгъан бусам Мен, сагъа айтмас эдим шону, неге тюгюл де Меникидир дюнья, шондагъы бары зат да.

¹³ Ашайманмы экен Мен оғюзлени этин, ичеменми экен эчкилени къанын?

¹⁴ Шюкюрлюк булан къурбан эт Аллагыгъа сен, вайдаларынгны да кют Аллагыу-Таалагъа.

¹⁵ Чактырыв эт къайгъылы гюнүнгде Магъя. Азат этермен Мен сени, сен де макътав этерсен Магъя».

¹⁶ Къылыкъсызгъа буса бурай деп сёйлер Аллагы: «Неге Мени къанунларымны сёйлеп айланасан, разилешивню де авзунга аласан сен?

¹⁷ Оъзюнг буса гёрюп ярамайсан уйретивюмню Мени, сёзлеримни де артынга багъып ташлайсан?

¹⁸ Уручуну гёрсенд, кыйышып къаласан ону булан, зина этегенлер булан да лакъыр къуруп айланасан.

¹⁹ Яман сёзлеге ача турасан авзунгну, макюрчюлюкню онгара тура тилинг де сени.

²⁰ Олтурма да олтуруп, агъангны-инингни башын сёйлей-сен, анангны уланына ялябасан.

²¹ Шоланы этип турдунг сен, Мен буса пысып турдум. Мен де сени йимикмendir деп ойлашдынг сен. Ачып берермен оъзюнгню, аянгъа чыгъарып къоярман айыпларынгны сени.

²² Англап къоюгъуз шону, гъей Аллагыны унутуп къала-гъанлар. Ёгъесе, Мен сизин дагъытып къоярман; сизин азат этеген бирев де болмас.

²³ Шюкюрлюк булан къурбан этегенлер гюромет этедир Магъя. Ёлун тергеп юрийгенлеке де Аллагыны къутгъарылыувун гёрсетермен Мен».

50

¹ Хорну ёлбаучысына. Давутну йыры.

² Муну Давут Бирсабиягъа ювукълукъ этгенде, оъзюнью янына Натан деген пайхаммар гелген заман айтгъан.

³ Оъзюнгдеги зор сююв булан рагъму эт магъя, Аллагыым, жинаячы ишлеримни де Оъзюнгдеги зор языкъсыныв булан ёкъ этип къой Сен.

⁴Бары да этген жинаятчы ишлеримден чай мени, гюнагымдан да тазала мени.

⁵Неге тюгюл де, мюкюр боламан этген жинаятчы ишлериме мен, гюнагым да гъар заман алдымда тура мени.

⁶Сагъя, янгыз Сагъя къаршы гюнагъ иш этдим мен, яманлыкъ да этдим Сен гёре туруп. Шо саялы да тюз гъукму чыгъарасан Сен, дуванынгда да тазасан Сен.

⁷Тувмадан, анамны къурсагъындан берли де гюнагъымандыр мен.

⁸Гъакъ юрекни сюесен Сен, ичиме де гъакъыл саласан Сен.

⁹Тазала гюнагълардан мени – мен де таза болуп къаларман, чай мени – къардан да акъ болуп токътарман мен.

¹⁰Сююнчю, шатлыкъны эшитме имканлыкъ бер магъя. Сав болуп къалсын дагыы Сен уватгъан сюеклерим мени.

¹¹Арт берип къой гюнагъларыма мени, жинаятчы ишлеримни де ёкъ этип къой мени.

¹²Таза юрекни яратып къой ичимде мени, инамлы ругъын да янгыртып къой ичимде мени.

¹³Юзюнгден гери урма мени, Оъзюнгню Ругъунгну да чыгъарып алма менден.

¹⁴Сендеги къутгъарылывдан гелеген сююнчю къайтар магъя, Сагъя таби болма гъазирлигимни де беклешдирип къой Сен.

¹⁵Жинаятчылагъя ёлунгну гёрсетеरмен Сени, гюнагълылар да Сени ёлунга къайтар.

¹⁶Тёкген къанымны айыбындан азат эт, Аллагым, къутгъарылывумну Аллагыы, макътав этер шо заман тилим мұмъинликге Сендеги.

¹⁷Раббим! Ач авзумну мени, макътавлар билдирирмен Сагъя шо заман.

¹⁸Неге тюгюл де, къурбанлыкъ берер эдим – гъажатлы тюгюл Сагъя шо; яллатып этилеген къурбанлагъя да яхши гёзден къарамайсан Сен.

¹⁹Аллагыгъя этилген герти къурбанлыкъ – юаш ругъудур. Сен тюгюлсен сынгъан юрекли, юаш хасиятлы инсанны гёрюп ярамайгъан, Аллагым.

²⁰Яхшылыкъ этип къой Сионгъя Оъзюнгню рагъунг булан, эретургъузуп къой Ерусалимни баруларын да.

²¹Шо заман рази къалдырар Сени мұмъинликни къурбанлыгъы да, савлайын яллатып этилеген къурбанлыкъ да. Шо заман салар къурбанлыкъны салагъан еринге бузавланы.

51

¹Хорну ёлбашчысына. Давутну уйретивю.

²Эдомлу Doeг Савулну янына гелип, оғъар Давут Ағымелегиңи уюнене гелгенин айтгъан сонг.

³Не макътanasan яманлыгъынг булан, гъей зулмучу? Аллагыны зор сюювю гъар даим де болуп турар мени булан.

⁴Дагъытылывну ойлашып айлана тилинг сени. Бек итти деллек бичакъдай намарт шо тилинг сени!

⁵Яхшидан эсе яманны, гертини сёйлемекден де ялгъанны кёп сюесен сен.

⁶Оълюм гелтиреген къайдагы сёзлени сюесен сен, гъей заараллы тил.

⁷Лап дагъытып къояжакъ шо затлар саялы Аллагъ сени. Савланы арасындан тамурунг булан юлкъуп йиберип, алыш атып къояжакъ яшайгъан ерингден сени.

⁸Мұмыннелер гёрюп, къоркъуп къалажакълар, ону уьстюнден күлеп туражакълар ва бурай деп айтажакълар:

⁹«Аллагыны беклик деп гысапламайлы, оъзюню кёп байлыгъына умут да этип, яман ишлеринде беклешип турған инсандыр бу».

¹⁰Мен буса Аллагыны уюнде яшылланып гелеген зайтун терек йимикмендир. Гъар даим де Аллагыны зор сюювюне умут этип де тураман мен.

¹¹Этген ишлеринг саялы макътавлар этип турарман гъаман Сагъа. Оъзюнгню халкъынгны алдында атынгны билдиремен мен, неге тюгюл де атынг яхшидыр Сени.

52

¹Хорну ёлбашчысына. «Магъалат»^{*} деген макъамгъа гёре. Давутну уйретивю.

²Бир гъайгев оъзю-оъзюне: «Аллагъ ёкъдур», – деп айтар. Олар пасат ёлгъа тюшүп къалар, эсгик ишлер этер. Яхшылыкъ этеген бирев де ёкъдур.

³Оланы англайгъанлары, Аллагыны ахтарағъанлары бармы экен деп, Аллагъ кёкден таба къарап турар.

⁴Тайышдылар тюз ёлдан бары да, лап биябур болуп битдилер. Яхшылыкъ этеген бирев де ёкъдур, гъеч бирев ёкъдур.

⁵Эс тапмасмы экенлер дагъы яманлыкъ этегенлени, халкъымны экмекдей ашап турғанланы, Аллагыны атын тутмайгъанланы барысы да?

* 52:1 Магъалат – согъулагъан алат неде макъам.

⁶ Къоркъмагъа гьеч зат ёкъ ерде къоркъуп къалажакълар олар, неге тюгюл де уватып къояжакъ сюеклерин Аллагъ сагъа къаршы савутлангъанланы. Илыкъдырып къояжакъсан сен оланы, неге тюгюл де гери ургъандыр Аллагъ оланы.

⁷ Гелгей эди Сиондан таба Исрайылгъа къутгъарылыв! Аллагъ Оъз халкъын есирикден къайтарағъанда, сююн оп къалар Якъубну наслулары, шатланып къалар Исрайыл шо заман.

53 ¹Хорну ёлбашчысына. Къиллы согъув алатлар булан. Да- вутну уйретивю.

² Зиф шағъардагъылар гелип, Савулгъа: «Давут бизин арабызда яшиңгъан», – деп айтгъан сонг.

³ Аллагъым! Атынг булан къутгъарып къой мени, къудратынг булан да мени айыпсызылыгъымны токъташдыр Сен.

⁴ Аллагъым! Эшит дуамны мени, авзумдан чыгъағъан сёз-леге де къулакъ ас.

⁵ Неге тюгюл де, ятлар баш гётергенлер магъа къаршы, вагышилер де жанымны излеп айланалар мени. Аллагъга тергевсюздюр олар.

⁶ Муна, кёмекчимдир Аллагъ мени, жанымны беклешди-рип турадыр Ол.

⁷ Душманларымны яманлыгъына гёре тийишлисин берер Ол. Сендеги гъакъ гертилик булан къырып къой дагъы оланы.

⁸ Гёнгюллю кюйде къурбан этермен мен Сагъа. Сени атынга да макътав этермен, неге тюгюл де атынг яхшыдыр Сени.

⁹ Неге тюгюл де, бары балагълардан азат этип къойдунг мени Сен, душманларымны да тюп болгъанына къарап боламан мен.

54 ¹Хорну ёлбашчысына. Къиллы согъув алатлар булан. Да- вутну уйретивю.

² Эшит, Аллагъым, дуамны мени, тилевлеримни де эшит-мей къойма Сен.

³⁻⁴ Къулакъ ас, жавап бер магъа. Къайгъылар басып, агъ ураман мен. Душманымны тавушундан, къылыкъызыны къыйыкъысытывундан абдырап да тураман мен. Неге тюгюл де, жинаятычи ишлерин бакъдыралар магъа багъып, къазапланып йиберип, душман да туталар мени.

⁵ Юрегим титиреп йибере ичимде мени, оълю къоркъув да къобуп турат магъя.

⁶ Къоркъунчлукъ булан титирев басгъан мени, уллу къоркъув да къуршап алгъан мени.

⁷ Мен де булагай деп айтдым: «Гёгюрчюннюки йимик къанатларым болгъай эди мени. Учуп йиберирип, рагъатланып къалажакъ эдим мен де.

⁸ Ареңлеке чыгъып гетип, дангылларда къалып къалар эдим мен.

⁹ Шайтан елден, алатолпандан яшынма алгъасар эдим мен».

¹⁰ Бузуп къой, Раббим, тиллерин де бёлюп къой душманланы, неге тюгюл де зулмуну, тартышывланы гёрюп туратман мен шагъарда.

¹¹ Гече де, гюн де дёгерек айланып туралар шагъарны баруладындан олар; яман ишлер булан балагълар бар шону ортасында.

¹² Дағытылыв бар ортасында шагъарны, ялгъан булан на-мартлыкъ таймай орамларындан шону.

¹³ Неге тюгюл де, душманым тюгюл мысгъыллайгъан мени – мен гётерип болар эдим шону. Мени гёрюп ярамайгъан да тюгюл менден оър чыгъып токътагъан – ондан да яшыннып болар эдим мен:

¹⁴⁻¹⁵ Оъзюм йимик гёрген, оъзю булан гъакъ юрекден лакъыр этген, Аллагъны уюне бирче юрюп тургъан шо адам сенсен-дир, къурдашым, ювугъум мени.

¹⁶ Ажжалы етишип къалсын дағы душманланы, савлайын ахыраттъа тюшүп гетсин дағы олар. Неге тюгюл де, яман ишлер юрюле уййлеринде оланы, арасында оланы.

¹⁷ Мен буса чакъырыв эттермен Аллагъга, Раббим де къут-гъарып къояр мени.

¹⁸ Ахшам да, эртен де, тюшде де ялбарып, агъ уруп турарман мен, Ол да эшитер тавушумну мени.

¹⁹ Магъа кёплер къаршы чыгъып турагъанына да къарамай-лы, эсен-аман къутултар Ол ябушувдан мени.

²⁰ Инг аввалдан берли де пача болуп турагъан Аллагъ эши-тер оланы, тёбен салып да къояр оланы, неге тюгюл де гъеч алышыныв гёрюнмей турат юреклеринде оланы, Аллагъдан да къоркъмайлар олар.

²¹ Оъзю булан парахатлыкъда яшайгъанлагъа къолун гётерди къардашым мени; этген ваъдасын да бузуп токътады ол.

²² Майдыр йымышакъ авузу ону, юрегинде буса оьчлюк бардыр ону. Зайтун майдыр йылы сёзю ону, амма сувурулгъан къылычдыр оьзю ол.

²³ Раббибизге аманат этип къой къайгъыларынгны, Ол да якълап турар сени. Бир заманда да бюдюреме къоймас Ол мъуминни.

²⁴ Сен, Аллагым, тёгюп къояжакъсан оланы оьлюмню оруна. Оъзлени ярты оьмюрюне де чыкъмаслар оьлтурчюлер де, намартлар да. Мен буса Сагъадыр, Раббим, аркъатаяйгъан.

55 ¹Хорну ёлбашицына. «Арекдеги эменлерде пысып токътагъан гёгюрчюн» деген макъамгъа гёре. Филистимлилер оъзюн Гат деген шагъарда тутгъанда, Давутну ялбарыу.

² Рагъму эт магъя, Аллагым! Неге тюгюл де, гызыарлап тура адам мени; гъар гюн чапгъын эте туруп, къыйыкъыста мени.

³ Душманларым гызыарлап туралар мени гъар гюн, неге тюгюл де кёпдюр оъзлени оъктемлигине де, гючюне базынып магъя къаршы баш гётерегенлер.

⁴ Къоркъунчлукъ къуршагъанда мени, Сагъадыр умут этегеним мен.

⁵ Аллагъядыр – макътарман Ону сёзюн. Аллагъядыр умут этегеним, гъеч къоркъмайман мен. Не этип болар инсанлар магъя?

⁶ Магъя зарал гелтирмек учун, дайм тилбирчилик этип турадыр олар.

⁷ Жанымны тутмакъ учун, жыйылып, яшыртгъын токътап, гъар абатымны тергеп туралар олар.

⁸ Яманлыгъы саялыштармы экен дагъы олар тийишли такъсырындан? Къазапланып йиберип, тёбен салып къой, Аллагым, халкъланы.

⁹ Ер-ерге багъып айланышларымны бары санавун билесен Сен. Гёзяшларымны Оъзюнгню савутунга жыйылып къой дагъы Сен. Сени китабынга язылмагъанмы дагъы шо гёзяшларымны тъакъында?

¹⁰ Сагъя чакъырив этегенде мен, артгъа багъып къачалар душманларым мени. Билемен Аллагъ мени яным экенин.

¹¹ Аллагъядыр – макътарман Ону сёзюн, Раббимедир – макътарман Ону сёзюн,

¹² Аллагыгъадыр – макътарман Ону сёзюн, Аллагыгъадыр умут этегеним – гъеч къоркъмайман мен. Не этип болар инсанлар магъя?

¹³ Ваъдаларымны кютмеге герекмен, Аллагым. Сагъа шуюрлюк булан къурбан да этермен мен.

¹⁴ Неге тюгюл де, оълюмден азат этип Сен жанымны. Яшавну ярыгъы булан Аллагымны алдында юрюсюн учун, аякъларымны да сюрюновден азат этип бердинг Сен.

56 ¹Хорну ёлбашчысына. «Дагъытып къойма» деген макъамга гёре. Давутну Савулдан къачып, анакъета гиргендеги ялбарыыву.

² Рагъму эт магъя, Аллагым, рагъму эт магъя. Неге тюгюл де, Сендердир жаным аркъатаяв табагъан. Балагълар ёкъ болуп къалгъанча, къанат тюбюнгню салкъынлыгъында яшынып токътап да туарман мен.

³ Чакъырыв этермен Аллагы-Таалагъя мен, магъя бары яхшылыкъыны этген Аллагыгъя.

⁴ Кёклерден жавап берер Ол, къутгъарып да къояр мени. Мени гызызарлайгъанланы биябур этип къояр Ол. Магъя зор сюювюн де, аминлигин де гёрсетер Ол.

⁵ Адамланы ашайгъан арсланланы арасында къалып тураман мен. Сюнгюлердир, окълардыр тишлери оланы, итти къылышлардыр тиллери де оланы.

⁶ Кёклерден де оър болуп къал, Аллагым, сав дюньяны уьстюнде де макътавлугъунг болуп къалсын дагъы Сени.

⁷ Аякъларыма ташлама деп тор гъазирлеген эдилер, мунгайып туря жаным мени. Алдында къую къазгъан эдилер, оъзлер бëттёбен тюшюп къалдылар.

⁸ Токъашгъандыр юрегим мени, Аллагым, токъашгъандыр юрегим. Йырларман, жаным булан атынгны тутуп йыр да айтарман мен.

⁹ Къувнап къал чы, жаным мени. Уяныгъыз чы, къыллы алат булан къомуз! Мен де тангны уятарман!

¹⁰ Макътав этип туарман, Аллагым, халкъланы арасында Сагъя; атынг тутуп йыр да айтарман адамланы арасында мен.

¹¹ Неге тюгюл де, кёклеге чыгъып гетердей зор сюювюнг Сени, булутлагъя чыгъып гетердей гъакъ гертилигинг де Сени.

¹² Кёклерден де бийиклеке гётерилип къал, Аллагым, сав дюньяны уьстюнде де макътавлугъунг болсун дагъы Сени.

57

¹Хорну ёлбашиысына. «Дагъытып къойма» деген макъамга
гёре. Давутну ялбарыву.

²Бар кюйде айтамы экенсиз гертини, гъей гъакимлер, тюз
кюйде дуван этеми экенсиз инсанлагъа сиз?

³Жинаятчи ишлер этип турасыз юрегигизден сиз, ер юзүнде
зулму ульешип юрий къолларыгъыз да сизин.

⁴Лап тувгъандокъ тайышып турдулар тюз ёлдан къы-
лыкъызылар. Ялгъан айта туруп, анасыны къарнынданокъ
да адашып къалып туралар олар.

⁵Йыланны, къулакъларын тыгъып бегитген санғырав къара
йыланны агъусудай оланы агъусу.

⁶Инг де бажарывлу кюйде сиғрулу сёzlени айтагъан адам-
ны авазын да гъеч эшитмей ол.

⁷Аллагыйм! Тёгүп къой авзундагы тишлерин оланы! Арс-
ланланы якъ сюеклерин де уватып къой, Раббим.

⁸Агъагъан сувну йимик ёкъ болуп къалсынлар дагъы.
Жаягъа салып тартгъанда, томакъ болуп къалсын дагъы
окълары оланы.

⁹Уясындан чыгъа турагъан хуртдай ёкъ болуп къалсынлар
дагъы олар. Оылюп тувгъан яшдай гюнню гёrmей къалсынлар
дагъы олар.

¹⁰Оъзлеге не болуп турагъанын англап да битмежек олар;
шайтан ел буса тегенекнидей, гоганныдай, къуругъан отнудай
алып гетип къалар оланы.

¹¹Къуванып къалажакъ муъмин оъч алгъанны гёргенде,
жукуп къояжакъ аякъларын къылыкъызыны къанында.

¹²«Гертилей де, савгъат бардыр муъминге! Гертилей
де, Аллагъ бардыр бу дюньяда дуван этеген», — деп айтар
адамлар.

58

¹Хорну ёлбашиысына. «Дагъытып къойма» деген макъамга
гёре. Савул Давутну оылтурме деп, уюн яшыртгъын
къаравулламакъ учун оъзюню адамларын йибергенде, Давутну
ялбарыву.

²Азат эт душманларымдан мени, Аллагыйм! Магъа къаршы
баш гётергенлерден де якъла Сен.

³Яманлыкъ этегенлерден азат эт мени, оылтурювчюлерден
де къутгъар Сен.

⁴Неге тюгюл де, муна, яшыртгъын къаравуллап токъта-
гъанлар жанымны олар. Магъа къаршы белсенип айланалар

гючлюлер, амма этген жинаятчы ишлерим саялы тюгюл, гюнагым саялы да тюгюл, Раббим.

⁵ Айбым болмаса да, жыйылып, савутланып айланалар. Кёмекге чыкъ чы магъя, гёз де къарат чы.

⁶ Раббим, къудратланы Аллагы, Исрайылны Аллагы, имансызланы такъсырламакъ учун гел дагъы Сен, къылыкъсыз жинаятчыланы бирин де аяма дагъы Сен.

⁷ Ахшамлар къайталар олар, итлер йимик улуй туруп, айланып туралар шагъарны дёрт де янындан.

⁸ Муна, яман сёzlени къуса тили булан олар. Къылычлар бар авзуларында оланы. «Неге тюгюл де, ким эшите турат?» – деп ойлашалар олар.

⁹ Амма кюлеп къояжакъсан Сен оланы уьстюндөн, Раббим. Бары да имансызлагъа къайнашып да алажакъсан Сен.

¹⁰ Къудратым мени, Сагъадыр мен къарайгъаным, якълавчумдур Аллагым мени.

¹¹ Зор сюювю де булан алдым булан юрюп Аллагым мени. Душманларымны тюп болгъанын гёрге къояр Ол.

¹² Халкъым уннуп къалмасын учун, ойлтурюп къойма Сен оланы. Чачып къой къудратынг булан оланы, ер этип де къой, Раббим, якълавчубуз бизин.

¹³ Оланы тилиндеги сёз оланы авзундагъы гюнагъдыр. Айтагъан налат, ялгъан сёzlери саялы оyzлени ойкемлигине оyzлер тутулуп къалсынлар дагъы олар.

¹⁴ Къазапланып йиберип, дагъытып къой оланы, дагъы болмасдай дагъытып къой оланы. Шо заман дюньяны бир къырыйларына ерли Аллагъ Исрайылда гъакимлик этегенин англап турарлар.

¹⁵ Ахшамлар къайталар олар, итлер йимик улуй туруп, айланып туралар шагъарны дёрт де янындан.

¹⁶ Аш тапмакъ учун къыдырып айлана туралар, гечелени де ач кюонде ойтгерип туралар олар.

¹⁷ Мен буса къудратынгны гъакъында йырлап, танг булан зор сюювюнгню гъакъында макътап йырлап турарман Сени. Неге тюгюл де, къайгылы гюнлеримде якълавум, аркъатаявум болуп токътадынг Сен.

¹⁸ Къудратым мени! Сени макътап йырларман мен, неге тюгюл де якълавчумдур Аллагъ мени, магъя зор сюювюн де гёrsетеген.

59 ¹Хорну ёлбашчысына. «Шагъатлыкъны Лилиясы» деген макъамеңа гөре. Уйренmek учун Давутнұ ялбарызу.

² Муну Давут Арам Нагъарайым ва Арам Зобагъ* булан дав юрютегендегизгъан (шо давда Ёғъав деген асгербашы къайтында Тузлу Қолда он эки минг әдомлуну йықтәгъан).

³ Аллагым! Гери уруп къойдунг Сен бизин, йыгъып къойдунг Сен бизин, къазаплангъансан Сен; бизге бакъ дагы Сен!

⁴ Тербетдинг Сен ерни, харап этдинг шону. Сав этип къойдагы шону бузулгъан ерлерин, неге тюгюл де чайкъалып турған шо.

⁵ Адамларынгны зор къыйынлыкълардан ойтме борчлу этдинг Сен, чайкъалышып юройген де этип къойдунг Сен оланы.

⁶ Гъакъ гертилик саялы Сени гётерип болсун учун, байракъ берип къойдунг Сенден къоркъагъанлагъа.

⁷ Сююмлюлеринг азат болуп къалсын учун, эшитип къойдагы мени, онг къолунг булан къутгъарып да къой.

⁸ Оъзюню Сыйлы еринде бурай деп айтды Аллаты: «Оърчыгъарман, пайларман Шегъемни, Суккот** къолну да оылчермен.

⁹ Гилатымдыр***, Манассиямдыр, башымдагы темир бёркюмдюр Ефрем Мени, гъакимлигимни таягъыдыр Ягъуда Мени,

¹⁰ Легенимдир Моав Мени, Эдомда болур чарыкъларым да Мени. Устьюнлюк булан къычырарман Филистим топурагъанда Мен».

¹¹ Ким гийирер экен беклешген шагъаргъа мени? Ким етишдирер экен Эдомъя ерли мени?

¹² Сен тюгюлмюсен дагы, бизин гери ургъан Аллагым. Астерлеребиз булан бирче чыкъма да чыкъмайсан, Аллагым!

* 59:2 *Арам Нагъарайым* – Темиркъазыкъ-гюнбатышдагы Эки оъзенни арасындагы арамейлилер. *Арам Зобагъ* – Орта Шамны арасындагы арамейлилер.

** 59:8 *Шегъем* – мунда Ёрдан оъзенни гюнбатышындагы бары топуракъгъа шолай айттыла. *Суккот* – мунда Ёрдан оъзенни гюнтувшундагы топуракълагъа шолай айттыла.

*** 59:9 *Гилат* – Ёрданны гюнтувшундагы топуракъ. Шо топуракъны бир пайы Манассияны тухумунуки болгъан. Ёрдан оъзенни гюнбатышындагы топуракъ Ефремни тухумунуки болгъан. Ёрдан оъзенни гюнбатышыны къыбласындагы топуракъ Ягъуданы тухумунуки болгъан.

¹³Душмангъа къаршы кёмеклеш дагъы Сен бизге; гъеч пайда ёкъдур инсанланы кёмегинден.

¹⁴Аллагъ булан къазанарбыз устюнлюкню биз. Йыгъып къояр Ол душманларыбызын бизин.

60 ¹Хорну ёлбашчысына. Къиллы согзув алат булан. Давут-ну йыры.

²Эшит, Аллагым, агъ урувумну, дуама да къулакъ ас мени!

³Юргим де мунгайып, дюньяны бир къырыйындан ча-къырый этемен Сагъа. Мен минип болмайгъян яргъя гётерип къой дагъы мени.

⁴Неге тюгюл де, аркъатаявумсандыр Сен мени, душманларыма да къаршы къатты якълавумсандыр.

⁵Дайм яшап къалайым чы чатырынгда Сени, къоркъунч-суз туруп да къалайым чы къанатларынгны тюбюнде Сени.

⁶Неге тюгюл де, эшитдинг Сен, Аллагым, этген вайда-ларымны мени; Сенден къоркъагъанланы варислигин де бердинг магъя.

⁷Пачаны гюнлерине гюнлер къошуп къой, наследан наслугъа оымрюон де узакъ этип къой ону.

⁸Дайм де Аллагыны алдында токътап болсун дагъы ол. Зор сюювюнг де, аминлигинг де ону якъласын деп токъташдырып къой дагъы Сен.

⁹Гъар гюн вайдаларымны кюте туруп, гъар дайм де Сени атынгны тутуп, йыр да айтартман мен.

61 ¹Хорну ёлбашчысына. Едутунну макъамы гёре. Давутниу йыры.

²Янгыз Аллагымда рагъатлыкъ таба жаным мени, Ондандыр къутгъарылывум да мени.

³Янгыз Олдур беклигим мени, къутгъарылывум мени, якълавчум мени; гъеч дагъы бюдюремесмен мен.

⁴Къачан болгъунча басып туражакъсыз дагъы инсангъа сиз? Кынгыр токътагъан чырдай, бошагъан барудай авуп къалажакъсыз сиз, сиз барыгъыз да.

⁵Шо инсан токътагъан бийикликден алыш атма ойлашып турасыз сиз ону. Ялгъандан леззет алыш турасыз, авзуларыгъыз булан разилик бересиз, юреклеригизден буса къаргъап юрий-сюз сиз.

⁶ Янгыз Аллагымда рагъатлықъ тап жаным мени! Неге тюгюл де, янгыз Огъардыр умутум мени.

⁷ Янгыз Олдур беклигим мени, къутгъарылывум мени, якълавчум мени; гъеч бюдоремесмен мен.

⁸ Аллагыдадыр къутгъарылывум да, намусум да мени. Къаты беклигим де, аркъатаявум да Аллагыдадыр.

⁹ Гъей халкъ! Умут этип туругъуз Огъар гъар заманда да, ачыгъыз Ону алдында юреклеригизни. Аркъатаявдур Аллагы бизге.

¹⁰ Адамлар янгыз бир тынышдыр, адамлагъя аркъатаямакъ да ялгъандыр. Мизанлагъя салса оланы, бошлукъдан да енгилдир олар бары да бирче.

¹¹ Умут этмегиз талавургъа, уру булан да хохаймагъыз. Байлыкъ артып тербейгенде, юрегигиз булан байланып да къалмагъыз шогъяр.

¹²⁻¹³ Къудрат Аллагыда экенни, зор сюов, Раббим, Сенде экенни бир керен айтды Аллагы, эки керен эшиздим мен де шону. Неге тюгюл де, этген амалына гёре бересен гъар кимге Сен.

62 ¹Давутну Ягъуда данғылында болған заманындағы йыры.
² Аллагым! Сенсендир мени Аллагым, Сенидир мен къасткылып излейген. Сагъадыр гъасирет къалып турагъан жаным мени. Бош, къуругъан, сувсуз топуракъда йимик Сагъадыр бозарып къалып турагъан къаркъарам мени.

³ Къарап, Сыйлы ерингде къудратынгны да, макътавлугъунгну да гёрдюм мен Сени.

⁴ Яшавдан эсе зор сюовионг яхшыдыр Сени. Шо саялы авзум алғыш этип турар Сагъя.

⁵ Бютюн оымюрюм макътав этип туарман Сагъя. Сени атынгны тутуп оырге гёттерермен къолларымны да.

⁶ Тойдагъы кёп тюрлю ашдан йимик тоюп турал жаным мени. Сюонч аваз булан макътав этип тураман Сагъя.

⁷ Ятывумда Сени эстери турал жаным мени, онг къолунгтур тутуп сакълайгъан да мени.

⁸ Неге тюгюл де, кёмексендир Сен магъя, къанатларынгны салкъынында да сююнип къаларман мен.

⁹ Сагъя илинип къалгъан жаным мени, онг къолунгтур тутуп сакълайгъан да мени.

¹⁰ Жаныма оылюм излеп айланагъанлар буса топуракъны тюбюндеги ахыраттагъа тиょшип гетерлер.

¹¹ Йыгъып къояр къылышны гючю булан оланы, тюлкюлеге ем болуп къалар олар.

¹² Пача буса шат болуп къалар Аллагыгъа байлавлу, Ону булан ант этеген де макъталып къалар. Неге тюгюл де, ябылып къалар ялгъан сёйлейгенлени авзулары.

63 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутнұ йыры.

² Эшит, Аллагым, дуа этегендеги авазымны мени. Къоркъунчлу душмандан сакъла мени.

³ Къылышсызыланы хыялларындан, яманлықъ этегенлени питнесинден яшырып сакъла мени.

⁴⁻⁵ Къылышдай иттилешдирип токътагъанлар олар тиллерин. Айыпсызгъа яшыртгынлап урма тартылгъан жаядай оланы аччы сёзлери. Олар хапарсыздан уралар оғтар, къоркъма да къоркъмайлар.

⁶ Оъзлени яман хыялышында беклешип токътагъанлар олар. Торларын яшырма сёлешип айланалар олар. Оъзлени ким гёре турда деп сёйлеп юрийлер.

⁷ Жинаятчы ишлени излеп айланалар, бир тизив тилбирчилик ойлашгъанбыз деп де айланалар. Инсанны юрегин де, гъакъылын да англама къыйын.

⁸ Амма уруп йыгъар окъ булан Аллагы оланы: хапарсыздан яраланып къалар олар.

⁹ Оъзлени тиллери булан оъзлени йыгъар олар. Оланы гё-рюп, уystюндөн күлөй түрүп, башларын чайкъайлар бары да.

¹⁰ Къоркъуп къалар бары да инсанлар, билдирер Аллагыны ишин, ойлашып да къарап Ол этген затны гъакъында.

¹¹ Мұмын буса Раббибизден сююніп къалар, Огъар аркъатаяп турар. Тюз юреклилер де макътав этип турар Огъар.

64 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутнұ макътав йыры.

² Сеникидир, Аллагым, Сиондагы макътавлукъ; бизин вайдаңыз да Сагъа этилежек.

³ Сен эшитесен дуаны, Сагъа бағыып геле гъар-бир инсан да.

⁴ Жинаятчы ишлерим менден гючлю болуп чыгъып турған; жинаятчы ишлеребизни буса тазалажакъ Сенсендир.

⁵ Ибадатханангны абзарларында яшасын деп Сен танглагъан, Сен ювукъ этген наспилидир. Тоюп къаларбыз уюнгдеги, сыйлы ибадатханангдагы яхшылықъларынгдан Сени.

⁶ Гъайран адилли ишлеринг булан жавапланасан бизге Сен, Аллагым, Къутгъарывчубуз бизин, гъатта дюньяны бары да янларыны да, денгизлерде йыракъларда къалып турғанланы да умуту!

⁷ Къудраты булан тавланы орнатып къойгъан, Оъзюню зорлугъун аян этип къойгъан.

⁸ Денгизлени тавушун, шоланы толкъунларыны тавушун, халкъланы баш гётеривюн енгип болагъан!

⁹ Ареңдегилер къоркъуп къалар Сени гъайран ишлерингден. Дюньяны бир къырыйындан бириси къырыйына сююнчлюкню сеслерин гелтирип тура ишлеринг Сени.

¹⁰ Топуракъны гъайын этесен Сен, сувсалпыгъын басдырып, аявсуздан бай этип къоясан шону. Аллагыны агъымында кёп сув бардыр. Инсанлагъа экмек бересен, неге тюгюл де шолай онгарып къойгъансан топуракъны Сен.

¹¹ Сувдан тойдурасан топуракъны харшларын Сен, уллу гесеклерин тегишлейсен, янгур тамчылар булан йибителесен, оьсюмлюклерин берекетли этесен шону.

¹² Леззетли язынгны тамамлайсан Сен, ёлларынг да тюшюмлюдор Сени.

¹³ Дангылдагъы отлавлукълагъа багъып агъып тура, тёбелер де сююнчден толуп къалалар.

¹⁴ Отлавлукълар туварлардан толуп къала, къолланы ашлыкъ басып къала. Къуванчлыкъдан бары зат да къычырып, йырлап тура.

65 ¹Хорну ёлбашчысына. Макътав йыр.
Аллагыны атын айтып, сююнч булан къычырыгъыз, бютюн ер юзю.

² Макътавлукъ этип йырлагъыз Ону атына. Макътавлу алгъыш да этигиз Огъар.

³ Аллагыгъа бурай деп айтыгъыз: «Не къоркъунчлусан дагъы Сен ишлерингде! Къудратынгны кёплюгюндөн душманларынг къысылып къалар Сени.

⁴ Бары дюнья сужда этип турагъ Сагъа, йырлап турагъ Сагъа, атынгны тутуп йыр да айттар Сагъа».

⁵ Гелип йиберип, Аллагы этген ишлерине, инсанланы арасында Ону къоркъунчлу этген ишлерине къарагъыз чы.

⁶ Денгизни къуругъя айландырып къойду Ол. Аякъларыбыз булан юрюп чыкъдыкъ сувлардан. Сююнүп къалайыкъ чы Ону этген ишлеринден.

⁷ Оъзюню зорлугъу булан гъакимлик этип туралай Ол даим де. Ону гёзлери халкълагъа тигилген гъалда, гётерилип йибермесин дагъы питнечилер.

⁸ Аллагыбызыгъя макътав этигиз чи, гъей халкълар, алгъышыгъызыны Ол эшитеген кийнүю этигиз чи.

⁹ Жаныбызыны оълме къоймай сакълады Ол, аягъыбызыны да къартыллама къоймады Ол.

¹⁰ Сынап чыкъдынг бизин, Аллагым; гюмюшню иритегендей иритдинг бизин.

¹¹ Торгъя тюшюрдюнг Сен бизин, авур намус да салдынг Сен бизге.

¹² Душманларыбызыны бизин таптап чыкъмагъя къойдунг Сен. Отгъя да гирдик, сувгъя да тюшдюк биз, Сен де эркинликге чыгъардынг бизин.

¹³ Яллатып къурбан этмек учун уюнге гирермен Сени, ваъдаларымны эттермен Сагъя.

¹⁴ Къайгъы басгъян заманымда айтды авзум шо ваъдаланы, сёйледи тилим де шоланы.

¹⁵ Семиз-семизин яллатып къурбан эттермен Сагъя деп, къой къуйрукъуну арив ийислерин де чыгъара туруп. Оъгюзлени, эчкileni къурбан эттермен мен.

¹⁶ Гелигиз чи, тынглагъыз чы, гъей Аллагыдан къоркъа-гъянланы барысы да, мени учун Ол не этгенни билдирайим мен де сизге.

¹⁷ Авзум булан чакъырыв этдим мен Огъар, тилим булан сёйлеп алгъыш да этдим Огъар.

¹⁸ Эгер де юргимде гюнарг сакълап тургъян бусам, эшитмес эди Раббим мени.

¹⁹ Амма эшитди Аллагъ, къулакъ асды дуама мени.

²⁰ Дуамны гери урмагъян, зор сюювюндөн де мени уъзмеген Аллагыгъя макътав болсун дагъы.

66 ¹ Хорну ёлбашчысына. Къиллы согбув алаттар булан.
Макътав йыр.

²⁻³ Аллагым! Шабагъят эт бизге, рагъмулу да бол бизге. Бу дюньядагъы ёлунгну, бары да халкълардагъы къутгъарылывунгну

англап болсун учун, юзюнг булан ярыкъландырып къой да-
гъы бизин.

⁴ Макътав этип турсун дагъы адамлар Сагъа, Аллагым;
макътав этип турсун дагъы бары да адамлар Сагъа!

⁵ Шатланып, сююнүп къалсын дагъы халкълар! Неге тю-
гюл де, адилли кюйде дуван этесен Сен халкълагъа, шолай
ёлбашчылыкъ этесен ер юзюндеги адамлагъа да.

⁶ Макътав этип турсун дагъы адамлар Сагъа, Аллагым;
макътав этип турсун дагъы бары да адамлар Сагъа!

⁷ Емишин берди топуракъ; шабагъат этди бизге Аллагъ,
бизин Аллагыбызы.

⁸ Шабагъат этип къойсун дагъы бизге Аллагъ. Дюньяны
къырыйларына ерли къоркъуп турсунлар дагъы Ондан.

67 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну макътав йыры.

² Иш гёरме башласын дагъы Аллагъ, чачылып гетсин
дагъы Ону душманлары да, Ондан къачып тербесин дагъы
Ону гёрюп ярамайгъанлар да!

³ Тютюн яйылып гетегенде йимик, яйып къой дагъы оланы.
Отдан балавуз ирип къалагъанда йимик, къылыхъызылар да
дагъылып къалсын дагъы Аллагыны алдында.

⁴ Муъминлер буса шатланып къалсын дагъы; къуванып
къалсын дагъы Аллагыны алдында; сююне туруп, оыр чыгъып
къалсын дагъы.

⁵ Йырлагъыз чы Аллагыбызыгъа, Ону атын тутуп йыр да ай-
тыгъызыз чы, оырге гётеригиз чи кёклерде юрюп айланагъанны.
Раббидир Ону аты. Сююнүп де къалыгъыз Ону алдында.

⁶ Етимлени атасыдыр, тул къатынланы якълавчусудур
Оъзюню сыйлы еринде турагъан Аллагъ.

⁷ Янгызланы уйге гийирер Аллагъ, туснакъланы эркинликге
чыгъаар Ол. Енгилмейгенлер буса къургъакъ топуракъда
къалып къалар.

⁸ Аллагым! Халкъынгни алды булан чыкъгъанда Сен, да-
нгыл булан юройгенде Сен,

⁹ Тербенип гете эди ер, кёклер де ирип йибере эди Синай тавда
тёрюнген Аллагыны алдында, Исрайылны Аллагыны алдында.

¹⁰ Аявсуздан янгур тёгюп турдунг Сен, Аллагым,
варислигингни дагънисиз къалгъан топурагъына; Оъзюнг
жанландырып да турдунг шону.

¹¹Халкъынг яшап турду шонда Оъзюнгню яхшылыгъынг-дан, Аллагым; ярлыланы тарыкълы зат булан таъмин этип турдунг Сен.

¹²Раббим буйрукъ берген. Бу хабарны да оътесиз кёп къатынлар билдирилер.

¹³⁻¹⁴Душманланы асгерлерини пачалары къачып турдулар, къачып турдулар! Уйде олтуруп къалгъан къатынларбызы буса давда тюшген затланы пайлавда ортакъчи болдулар. Гъатта уйде олтуруп къалгъанлар да къанатларына гюмюш сув, къувларына буса алтын сув берилген гёгюрчонлени суратлары йимик бай болуп къалар.

¹⁵Бары да затны Еси болгъан Аллагъ бу дюнъяда пачаланы яйып къойгъанлыгъы Селмон тавгъа бирден явгъан къаргъа ошап къалды.

¹⁶Нечик зор тавдур Башан тав! Кёп бийикликлери булангъы тавдур Башан тав!

¹⁷Неге гюллей туруп къарагъансыз, гъей кёп бийикликлери булангъы тавлар, Сион тавгъа? Бу тавда Аллагъ яшап турма сюер, мунда Раббибиз де дайм яшап турап.

¹⁸Аллагъыны атарбалары санап битдирип болмасдай, минглер булан минглер бардыр. Раббибиз Синайдан сыйлы ерге багъып баар.

¹⁹Оърлюклеге гётерилип токътагъансан, есирлени Оъзюнг булан алыш юрюгенсен Сен. Башлап къаршылыкъ билдирип тургъанланы арасындан да Раббибиз Аллагъыны янында яшап болсун деп, инсанлар учун савгъатлар алдынг Сен. Инсанлардан, гъатта къаршылыкъ билдиригенлеринден де савгъатлар алдынг Сен. Раббибиз Аллагъ да шонда яшап турап.

²⁰Макътавлар болсун Раббибизге! Гюнден-гюн югюбюзниу алыш юрюп тура Ол. Аллагъ Къутгъарывчубуздор бизин.

²¹Аллагъ бизин учун къутгъарывчу Аллагъдыр. Раббибиздир Ол, оълюмден къутгъарагъан Раббибиздир.

²²Гертилей де, учуруп къояр Аллагъ душманларыны башларын, жинаятчы ишлеринде тюзленмей къалгъан башларыны тюклю тёбелерин.

²³⁻²⁴Булагай деп айтды Раббибиз: «Итлеринг тиллерин чомагъандай, сен душманларынгны къанына аягъынгны чомуп болсун деп, къайтарарман Башандан, чыгъаарман денгизни теренинден».

²⁵ Юрюшонгню гёрдюк Сени, Аллагым, мени Аллагымны юрюшон, сыйлы ердеги мени пачамны.

²⁶ Алды булан йырлайгъян, арты булан согъув алатлары булангъы уланлар, ортасында буса накъыралары булангъы къызлар юрой эдилер.

²⁷ Жыйынларда макътав этигиз Раббибиз Аллагыгъя, Исрайылны наслусусуз сиз!

²⁸ Шонда оланы башына тюшюп гиччи Буньямин, сонголар булан Ягъуданы бийлерди, Забулун бийлерди, Непталым бийлерди бардыр.

²⁹ Аллагынг алданокъ гюч белгилеген сагъя. Шону алда йимик бизин учун этдинг, Аллагы, Сен; зорлугъунгну гёrsет дагъы Сен.

³⁰ Ерусалимдеги ибадатхананы учун пачалар савгъатлар гелтирип Сагъя.

³¹ Къамушлукъда яшынып токътагъан къыр жанны*, бугъалардай зор халкъланы енгип къой чу Сен! Аякъ тюпге йыгъылып, гюмюш гелтирсип дагъы олар! Давлар сюеген халкъланы да чачып къой чу Сен!

³² Мисриден вакиллер гелер, Эфиопия да Аллагыгъя къолларын узатар.

³³ Гъей ер юзюндеги пачалыкълар! Йырлагъыз Аллагыгъя, инг аввалдан берли де бар болгъан кёклени кёгүнде юроп турагъан Раббибизни де атын тутуп йыр да айтыгъыз.

³⁴ Муна, зор гючлю авазы булан оькюрюп турал Ол.

³⁵ Аллагыны къудратына алгъыш этигиз! Ону зорлугъу Исрайылны устьюндедир, Ону къудраты да булутларда гёрсетилип турадыр.

³⁶ Къоркъунчлусандыр Сен, Аллагым, Оъзюнгню сыйлы ерингде. Исрайылны Аллагы – Олдур Оъз халкъына гюч де, къаттылыкъ да береген. Макътвлар болсун дагъы Аллагыгъя!

68 ¹Хорну ёлбашчысына. Шошаним деген согъув алат булан.
Давутну йыры.

² Къутгъарып къой мени, Аллагым, неге тюгюл де бойнума ерли етишип турал сувлар мени.

³ Батылып къалма турман терен батмакълыкъда мен, эретурап ер де ёкъ. Сувланы теренине гирдим, шоланы агъымы алалып гетип къалма турал мени.

* 67:31 Мунда «къыр жан» деп Мисриге (Египетте) айтылгъан.

⁴ Чакъырыв эте туруп, бошап турман мен, тамагъым да къуруп тура мени. Аллагымны къаравуллай туруп, гёзлерим де гъалсыз болуп тура мени.

⁵ Башымдагъы тюклеримден эсе, бир айыпсыз гёрюп ярамайгъанлар кёпдюр мени. Мени оылтюрме къарайгъанланы кёбюсю бир себепсиз мени душманларым болуп токтадылар. Чыгъарып алмагъан затны къайтарма тарыкъман мен.

⁶ Аллагым! Гъакъылсызлыгъымны билесен мени, гюнагъларым да гъеч яшырылмагъан Сенден.

⁷ Илыгъып къалмасын дагъы мен саялы Сагъа умут этегенлени барысы да, Раббим, къудратланы Аллагы. Биябур болуп къалмасын дагъы мен саялы Сени ахтарағъанлар, Истрайылны Аллагы.

⁸ Неге тюгюл де, Сен саялыдыр хорлавгъа тюшегеним де, бетим биябур болуп къалагъаны да.

⁹ Ят болуп битдим агъа-инилериме де, оыгей болуп къалдым анамны уланларына да мен.

¹⁰ Уюнге бакъгъан якъдагъы гъасиретлик ялындай биширип къоя мени. Сагъа яман сёйлейгенлени яман сёзлери де магъа гелип тие.

¹¹ Ораза тутгъан гъалда кант этип турман мен, шону учун да хорлукъгъа салалар мени.

¹² Опуракъны орнуна хапталаны салып юроймен устьтюме – авзуна тюшюп къалгъанман оланы.

¹³ Башымны сёйлейлер очарда олтургъанлар да, йырларында йырлайлар чагъыр ичип туррагъанлар да*.

¹⁴ Мен буса дуам булан гелемен Сагъа багъып, Раббим. Бек тизив заман, Аллагым; Оъзюнгдеги зор сюов булан, гъакъ герти къутгъарлывунг булан эшитип къой мени.

¹⁵ Батылып къалмасын учун, чыгъарып ал батмакълыкъдан мени; азат болуп къалайым дагъы мени гёрюп ярамайгъанлардан да, терен сувлардан да.

¹⁶ Алып гетип къалмасын дагъы сувланы агъымы мени, ютуп къоймасын дагъы сувну айланмасы мени, ютуп къоймасын дагъы къабур мени.

* 68:13 Гюнтувшда бырынгъы заманларда шагъарны къапуларыны къырыйындағы майдан жамият яшавну марказы болғъан.

¹⁷ Эшит мени, Раббим, неге тюгюл де зор сюовдендир яхшылыкълар Сендерги. Сендерги уллу рагьму булан гёз къаратып да къой магъя.

¹⁸ Юзюнгню яшырма къулунгдан Сени; алгъаса жавап берме магъя, неге тюгюл де къайгъыгъа тюшюп тураман мен.

¹⁹ Ювукъ бол, азат эт дагъы мени. Душманларымдан къуттар дагъы мени.

²⁰ Хорлугъумну, илыгъымны, биябурлугъумну билесен Сен. Душманларым бары да Сени алдынгладыры.

²¹ Хорлукъ дерт салып къойду юрегиме мени, мен де гъалсыз болуп къалдым. Языкъынар деп къаравуллап турдум, амма ёкъ затдыр шо; гёнгюм алагъанлар болар деп къаравуллап турдум, амма гъеч табып чы болмай тураман.

²² Ашама оyt бердилер магъя, сувсап болгъан заманымда да ханц ичирдилер магъя.

²³ Алдындағы къурулгъан тепсиси оyzлер тюшежек тору, оyzлер булан бирликдегилеге тузакъ болуп къалсын дагъы.

²⁴ Гёрюп болмайгъан кюйде къарангы болуп къалсын дагъы оланы гёzlери, бутларыны да къартыллайгъаны таймасын дагъы оланы.

²⁵ Яман ачуунгну тёгюп къой дагъы олагъя, къазапланы-вунгну ялыны да къуршап алып къойсун дагъы оланы.

²⁶ Бошалып къалсын дагъы оланы яшайгъан ери, чатырларында да гъеч яшайгъанлар къалмасын дагъы.

²⁷ Неге тюгюл де, Сен йыкъынланланы гъали де гызызарлап юрийлер, Сен яра салгъанланы азаплары гъакъда да сююнүп сейлайлер.

²⁸ Бу жинаятчылыгъына да жаваплы этип оланы, айыплылыгъын токъташдырып къой дагъы оланы.

²⁹ Яшав китабындан ёкъ болуп къалсынлар дагъы олар, мұмыннелер булан да бирче язылмай къалсынлар дагъы олар.

³⁰ Мен буса ярлылыкъыга, къайгъыгъа тарып къалгъанман. Сени къутгъарылывунг сакъласын дагъы мени, Аллагыым.

³¹ Мен буса йыр булан макътав этип туарман Аллагыма мени, шюкюрлюк булан оырге гётерип туарман Ону.

³² Къурбан этилген оғызден эсе, мююзлери, түякълары булангъы къурбан этилген бузавдан эсе, шогъар артыкъ рази къалар Раббибиз.

³³ Зулмулангъанлар шону гёрюп, сююнүп къалар. Жанланып иберер юрегигиз де сизин, гъей Аллагыны ахтарағъанлар.

³⁴ Неге тюгюл де, пакъырлагъа къулакъ асар Раббибиз, Оъзюнью есир болгъан халкъын да тергесюз къоймас Ол.

³⁵ Кёк де, ер де, денгизлер де, шолардагъы бары жанлы зат да макътап турсун дагъы Ону.

³⁶ Неге тюгюл де, къутгъаар Аллагъ Сионну, янгыдан къурар Ягъуданы шагъарларын. Ону къуллары шонда да ерлешип, ес болуп къалар шо топуракъгъа.

³⁷ Ону къулларыны наслусу да топуракъгъа варис болуп да токътар, Ону атын сюегенлер де ерлешип къалар шонда.

69 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры. Эсге салмакъ учун.
² Аллагым, азат эт мени. Раббим! Алгъаса дагъы кёмекге магъя.

³ Илыгъып, биябур болуп къалсынлар дагъы жаныма оълюмню излеп айланагъянланы барысы да! Артгъа бурулуп къачсынлар дагъы, мысгъылгъа тутулуп къалсынлар дагъы магъя яманлыкъ ёрайгъянлар!

⁴ Магъя: «Ериндеги болгъан огъар!» – дейгенлер оъзлени биябурлугъу саялы артгъа тартылма борчлу болсунлар дагъы.

⁵ Сенден сююнюп, шат болуп къалсынлар дагъы Сени излейгенлени барысы да. Бир токътавсуз: «Зор уллудур Аллатыбызы!» – деп айтып турсунлар дагъы къутгъарылывунгну сюегенлер де.

⁶ Мен буса ярлыман, пакъырман. Аллагым, алгъаса дагъы магъя багъып! Кёмегимсендир, азат этивчюмсендир Сен мени! Раббим, асталатып къойма дагъы.

70 ¹Сагъадыр, Раббим, аркъатаяйгъаным. Гъеч илыкъ-масман дагъы бир заманда да.

² Сендеги гертилик булан азат этип, эркин этип къой мени. Къулагъынгны ювукъ сал магъя, къутгъарма да къутгъар мени.

³ Мени якъламакъ учун, аркъатаяв болуп къал гъар заман магъя. Мени къутгъарма буйрукъ этип къой, неге тюгюл де ярымсандыр, беклигимсендир Сен мени.

⁴ Аллагым! Къылыхъызыны къолундан, жинаятчыны, зулмучуну къолундан азат этип къой мени.

⁵ Неге тюгюл де, умутумсандыр, Раббибиз Аллагъ, жагылден берли де аркъатаявумсандыр Сен мени.

⁶Анамны къарнындан берли де Сагъадыр аркъатаяйгъаным мени. Сен эдинг анамны къурсагъындан чыгъарып алгъан мени. Гъеч битмес дагъы Сагъа этеген макътавум мени.

⁷Кёплеге ажайыпгъа къалып тураман мен, амма Сенсендир къатты аркъатаявум мени.

⁸Авзум алгъышлардан толуп къалар мени; гъар гюн макътавлар этип туарман Сагъа.

⁹Къарт болгъанда гери уруп къойма дагъы мени. Гючом кемиме башлагъанда къоюп къойма дагъы мени.

¹⁰Неге тюгюл де, душманларым магъа къаршы сёйлеп туралар, жанымны яшыртгъынлап къаравуллап токътагъанлар да сёйлешип айланалар бири-бири булан.

¹¹«Аллагъ къоюп къойгъан ону. Гызызарлагъыз, тутугъуз ону, неге тюгюл де азат этеген ёкъдур ону», – деп сёйлейлер олар.

¹²Аллагъым! Ари чыгъып къалма менден. Аллагъым! Алгъаса магъа кёмекге.

¹³Илыгъып, ёкъ болуп къалсынлар дагъы жанымда душман чыкъгъанлар. Илыкъгъа, къылыкъызылыкъгъа батып къалсынлар дагъы магъа яманлыкъ излеп айланагъанлар!

¹⁴Мен буса гъар заман Сагъа умут этип, Сагъа этилеген макътавну артдырып туарман.

¹⁵Муъмин ишлерингни, гъар гюн къутгъарылывунгну да билдирип туар авзум мени, гъеч санавун да билмесем де мен шоланы.

¹⁶Гелип йиберип, Раббибиз Аллагъыны зор ишлерин билдирирмен мен. Сени муъмин ишлерингни, янгыз Сеникин билдирирмен мен.

¹⁷Аллагъым! Жагыил заманымдан берли де мени уйретип тургъан Сенсендир, гъали болгъунча да гайран ишлерингни билдирип тураман мен Сени.

¹⁸Гележек наслулагъа къудратынгны гъакъында, энnidен сонг болажакъ бары да адамлагъа зорлугъунгну гъакъында билдирип туруп, къарт болгъунча да, акъ гирип къалгъанча да къоюп къойма мени, Аллагъым.

¹⁹Кёклерден де бийикдир Сендеги муъминлик, Аллагъым. Зор уллу ишлер этдинг Сен. Аллагъым, Сагъа тэнг гелип бодлардай ким бар экен дагъы?

²⁰Магъа багъып кёп, къагърулу балагълар йиберип турдунг Сен, амма янгыдан гючомню гелтирип, топуракъын тюпсюз къакъалындан чыгъарып да турдунг Сен.

²¹ Мени оыр этип де, гёнгюмню алып да турарсан Сен.

²² Мен де Сагъа, Сени аминлигинге къыллы алатны согъа туруп макътав этип турарман, Аллагым мени. Къомуз согъа туруп алгыш этип турарман Сагъа, Исрайылны сыйлы Аллагы!

²³ Сагъа йырлайгъанда, сююнүп къала авзум да, Сен азат этген жаным да.

²⁴ Тилим де гъар гюн мұймин ишлерингни билдирип турар Сени, неге тюгюл де илыкъыя, биябурулукъға тюшүп къалды мағъя яманлықъ излеп айланагъанлар.

71 ¹ Сулайманны гъакъындағы йыр.

Аллагым! Пачагъа адиллигингни, пачаны уланына да гертилигингни савгъат этип къой дагъы Сен.

² Инсанларынга адилли күйде, пакъырларынга да тюз дуван этсин дагъы ол.

³ Тавлар паraphатлықъны, тёбелер де гертиликни алып гелсін дагъы инсанлагъя.

⁴ Халкъыны пакъырларын якъласын дагъы, язықъыны уланын күттгъарсын дагъы, зулмучуну да таптап къойсун дагъы.

⁵ Гюнеш булан ай бар чакъы, наслудан наслугъя Сенден къоркъуп туражакълар.

⁶ Чалынгъан авлакъыя явагъан янгурдай, топуракъыны суғъарагъан тамчылардай тюшүп къалажакъ ол.

⁷ Пача бар гюнлерде мұймин яшнап къалажакъ, кёкден ай тайып къалгъанча, дюньяда алай паraphатлықъ болуп туражакъ.

⁸ Денгизден денгизге ерли, Фират оyzенден ер юзюно къырыларына ерли гъакимлик этип турар ол.

⁹ Данғылларда яшайгъанлар ону алдында ерге къапланып ятып туражакълар, ону душманлары да чангны ялай къалажакълар.

¹⁰ Таришни де, атавланы да пачалары оғъар ясакъ бережеклер. Шебаны да, Себаны да пачалары савгъатлар гелтирежеклер.

¹¹ Бары да пачалар ону алдында тизден чёгежеклер, бары да халкълар оғъар къуллукъ этежеклер.

¹² Неге тюгюл де, ағы урагъан пакъырланы да, оyzлени кёмекчиси ёкъ ярлыланы да азат этежек шо пача.

¹³ Пакъыргъа да, язықъыя да рагымулу болажакъ, язықъланы да ойлюмден күттгъаражакъ.

¹⁴ Оланы намартлықъдан, зулмудан азат этежек. Ону гёз алдында оланы жанлары да къыйматлы болуп токътажакъ.

¹⁵ Яшап къалсын дагъы ол! Шебаны алтынларындан берсингилер дагъы огъар. Токътавсуз дуа этип, гъар гюн шабагъатласынлар дагъы ону.

¹⁶ Топуракъда, тавну башында мол ашлыкъ болсун дагъы. Ливандагъы агъачлыкъдай елпилленип турсун дагъы шону емишлери, шагъарларында да топуракъдагъы отдай артып тербесин дагъы инсанлар.

¹⁷ Гъар дайм де бар болуп турсун дагъы шо пачаны аты. Гюнеш бар чакъы айтылып да турсун дагъы ону аты. Шабагъат болуп къалсын дагъы ондан таба бары да халкълар, шо заман олар насиplидир деп айтар огъар.

¹⁸ Макътавлар болсун дагъы гъайранлыкъланы янгыз Оъзю этеген Раббибиз Аллагъыя, Исрайылны Аллагына!

¹⁹ Макътавлар болсун дагъы гъар дайм де Ону макътавлу атына да. Ону макътавлугъундан толуп къалсын дагъы бютюн ер юзю де. Амин, амин.

²⁰ Тамамланды Ешайны уланы Давутну дуалары.

Уъчончю Китап

(72-нчи – 88-нчи йырлар)

72 ¹Асафны йыры.

Не рагымулудур дагъы Аллагъ Исрайылгъа, юрги тазалагъя!

²Мен бусам – аз къалды темтирий туруп аякъларым мени, аз къалды тайгъалай туруп да какичлерим.

³Неге тюгюл де, къылыкъсызланы леззет алагъанын гёрюп, гъакъылсызлагъя гюнчюлюк этдим мен.

⁴Гъеч чегеген азабы ёкъ оланы, къаракъаралары да сав, гючлю оланы.

⁵Оъзге адамлар йимик азап чекмейлер олар, оъзгеленики йимик къыйынлыкълары да ёкъ оланы.

⁶Шо саялыш да оъктемликтин минчакълардай тагъып, зулмуну да гийимдей гийип айланалар олар.

⁷Семизлигинден гёзлери аралып тура оланы, гъасиретликлерден де толгъян оланы юреклери.

⁸Кюлеп юрюйлер олар, оъктемлигинден жинаятчы хыяллар булан сёйлейлер олар, зулму булан къоркъув берелер олар.

⁹Авзуладарын кёкге багъып ачып туралар олар, тиллери де ерден сюйрелип тура оланы.

¹⁰Мунагъана, шолай адамлагъя багъып сёйлей Аллагъыны халкъы, оланы сёзлерин де шып-шып толгъян пияласындағы сувидай ичип тербей.

¹¹«Не биле тура Аллагъ? Аллагъу-Таала билип турмажакъ», – деп сёйлеп юрюйлер олар.

¹²Муна, уллу леззетде шо къылыкъсызлар бу дюнъяда, байлыгъын да артдырып тербейлер олар.

¹³Мен буса негъакъ таза сакълап сама турмадыммы экен юргимни, негъакъ жувуп сама турмадыммы экен айыпсыз къолларымны да?

¹⁴Неге тюгюл де, сав гюн азап чегип, гъар эртен такъсыр гёрюп турдум мен.

¹⁵Амма мен де олар йимик ойлаша болгъан бусам, хыянат-лыкъ этген болур эдим Сени халкъынга.

¹⁶⁻¹⁷ Шону нечик англайым экен дагъы деп ойлаша эдим мен. Амма Аллагъыны сыйлы ерине де гирип, шоланы ахыры нечик болажагъын билмей туруп, къыйын гёрюне эди шо затлар гёзюме.

¹⁸ Гертилей де, тайгъакъ ёллагъа салып къойгъансан, оълюмге багъып тюшме борчлу да этип къоясан Сен оланы.

¹⁹ Нечик хапарсыздан дагъылып, ёкъ болуп, уллу балагъларда къырылып къалды дагъы олар!

²⁰ Инсан уянгъанда тюшлерин унутуп къалагъаны йимик, Сен де, Раббим, гъазир унутуп къаларсан оланы.

²¹ Юрегим къайгъылы умутсузлукъ заманда, ичим къайнап турагъан заманда,

²² Билимсиз, англавсуз эдим мен, бир гъайван йимик эдим Сени алдынгда мен.

²³ Амма Сени буланман мен гъар заманда да, онг къолумдан тутгъансан мени де.

²⁴ Маслагъатынг булан ёл гёрсетип турасан Сен магъя, сонг макътавлукъыча чыгъарып да къояжакъсан мени.

²⁵ Ким бар Сенден къайры кёклерде магъя? Сени булан да бир зат да тарыкъ тюгюлдюр ер юзунде магъя.

²⁶ Гъалсыз болуп битип бара къаркъарам да, юрегим де мени; Аллагъ юрегимни гючюдюр, гъар даймге де харлымандыр мен Огъар.

²⁷ Муна оъзлени Сенден ари салагъанлар оълюп туралар. Сагъа аминлигин тас этген гъар кимни де къырып турасан Сен.

²⁸ Мени учун буса бир яхши дагъы Аллагъы ювукълашып турма! Умутумну Раббибиз Аллагъы да тапшуруп, бары да ишлерингни билдирип турдум Сени.

73 ¹Асафны уйретивю.

Неге гери уруп къойдунг даймге Сен бизин, Аллагъым? Къазапланывунг къабунуп йибердими бизге – отлавлукъларынгдагъы къойларынга Сени?

² Эжжелден берли сайлап алгъан халкъынгны, Оъзюнгню варислигинг болсун учун, къазанып алгъан халкъынгны эсге ал чы Сен. Оъзунде Сен ерлешген Сион тавну эсге ал чы.

³ Аякъларынгны юрют чю бютюнлей чёкген ерлеке багъып. Сыйлы ердеги бары затны бузуп токътагъан душман.

⁴ Сыйлы ерингде устьюн болуп къычырып айланалар душманларынг Сени. Шонда устьюнлюкню белгиси гъисапда озлени байракъларын къагъып токтагъанлар олар.

⁵ Агъачлыкъыны къалынлыгъында балта булан ёл салагъан адамдай гёрсете эдилер озлени.

⁶ Шондагы бары накъыш безендиривлени айбалталар, генг балталар булан бузуп токтадылар олар.

⁷ Яллатдылар сыйлы ерингни, мурдарладылар атынг къоюлгъан уйню де.

⁸ Оъзлер оъзлеге: «Бютюнлей тозуп къоярбыз оланы», – деп де айтып, Аллагыгъа сужда этеген бары да ерлени яллатып къойдулар олар.

⁹ Муъжизатларыбызын гёrmей турабыз биз, пайхаммар да ёкъ гъали. Бу затлар къачан болгъунча юрюлюп туражагъын билеген адам да ёкъ бизин булан.

¹⁰ Къачан болгъунча душман мысгъыллап турар дагъы, Аллагым? Даим яманлап турармы экен дагъы душманынг Сени атынгны?

¹¹ Неге тербетмей турасан къолунгну, онг къолунгну да къолтукъюбинге салып яшырып турасан?

¹² Аллагым, дюньяда къутгъарылыв этип турагъан инг аввалдан берлиги Пачам!

¹³ Денгизни ярып къойдунг къудратынг булан Сен, Ливъятанны* башларын тюшюрүп къойдунг Сен.

¹⁴ Ливъятанны башларын чачыратып дангылдагъы адамлагъа ашама берип къойдунг шону Сен.

¹⁵ Булакъыны, агъымны ачып къойдунг Сен, гючлю оъзенлени де къурутуп къойдунг Сен.

¹⁶ Сеникидир гюндюз, гече де Сеникидир. Сенсендир юлдузлар булан гюнешни де онгарып къойгъян.

¹⁷ Сенсендир ер юзюню къырыйларын токташдырып берген, яз булан къышны этген де Сенсендир.

¹⁸ Эсинге гелтирип къой чу: душман Раббибизни мысгъыллап тура, гъакъылсыз адамлар да Сени атынгны яманлап тура.

¹⁹ Гёгюрчонюнгню жанын къыр жангъа берип къойма чы. Языкъланы жыйынларын гъар замангъа унутуп къойма чы.

* 73:13 *Ливъятан* – денгиз аждагъа, Аллагыгъа къаршы гючлени белгиси. Къара Аюб 40:20–41:26.

²⁰ Бизин булангы разилешивонге бир гёз къарат чы, неге тюгюл де зулмудан толуп къалды чы ер юзюн бары да тума къаранги ерлери.

²¹ Зулмулангъан биябур болуп къайтып къалмасын дагы, пакъыр булан языкъ да макътавлукъ этип турсун дагы атынга.

²² Гел чи, Аллагым, Оъзюнгни ишингни якъла чы. Сав гюнлер булан гъакъылсызлар устюнгден кюлеп турагъанны эсингде сакълап тур чу!

²³ Душманларынгны къычырагъанын унутуп къойма дагы. Сагъа къаршы баш гётерегенлени къавгъасы да токътавсуз гётерилип турат.

74 ¹Хорну ёлбашчысына. «Дагъытып къойма» деген макъамгъа гёре. Асафны макътав йыры.

² Шюкюрлюк этебиз Сагъа, Аллагым, шюкюрлюк этебиз, неге тюгюл де ювукъ атынг Сени, билдирибиз гъайранлыкъларынгны Сени.

³ «Заманын белгилеп битген сонг, тюз кюйде дуван этермен Мен.

⁴ Чайкъалып гете ер де, шонда яшайгъанланы барысы да: орта багъаналарын токъташдырарман шону Мен».

⁵⁻⁶ Макътанчыкълагъя: «Макътанмагъыз», къылыкъсызлагъя: «Оъктем болмагъыз, оъзюгюзно оър тутмагъыз, оъктем де сейлемегиз», – даймен.

⁷ Неге тюгюл де, гюнтувшдан да тюгюл, гюнбатышдан да тюгюл, дангылдан да тюгюл инсанны оърге гётериливю.

⁸ Амма Аллагъыр дуванчы: Олдур биревню тёбен салагъан, башгъасын буса оърге гётерип къоягъан.

⁹ Ичинде ярашынгъан, гёбюк уруп турагъан чагъыры булангы пияла бардыр Раббибизни къолунда. Шо чагъырны тёгер Ол, шо чагъырны гъатта бир тамчысын да къоймагъан кюйде ичме тюшер ер юзюндеги бары да къылыкъсызлагъя.

¹⁰ Мен бусам дайм шону билдирип туарман, Якъубну Аллагыны атын тутуп йыр да айтып туарман.

¹¹ Бары да гючюн сындырып къояр Ол къылыкъсызланы, оърге гётерилип къалар мұмминни гючю де.

75 ¹Хорну ёлбашчысына. Къыллы согув аллаттар булан. Асафны макътав йыры.

² Белгилидир Ягъудеяда Аллагъ, зор уллудур Исрайылда Ону аты.

³ Ую Салимде* эди Ону, турагъян ери де Сионда эди Ону.

⁴ Шонда дагъытып къойду Ол жаяны окъларын, къалкъанны, къылычны ва урушувну.

⁵ Сыйлы нюр тёгюледир Сенден. Гъав этеген тавлардан таба нюрленип къалдынг Сен.

⁶ Юреги къаттылар биревлеге тюшюм болуп, даймлик юхугъя батып токътадылар. Бары да асгерлер овз къолларыны гючю къайда къалгъанын да билмей къалдылар.

⁷ Сенден чыгъаргъан зор гючлю тавушдан атарбасы булан ат да къатып къалдылар, Якъубну Аллагы.

⁸ Къоркъунчлусандыр Сен. Къазаплангъан заманынгда Сени алдынгда токътап болар ким бар экен дагъы?

⁹⁻¹⁰ Ер юзүнде бары да зулмулангъанланы къутгъармакъ учун Аллагы дуван этме тургъан заманда, кёклерден таба дуваннын гъакъында билдирдинг Сен; къоркъуп, пысып токътады ер юзю шо заман.

¹¹ Къазаплангъанда янчып къоясан инсанланы Сен, сав къалгъанлагъа да къаршы савутлангъансан Сен!

¹² Раббигизге, сизин Аллагыгъызға вайдаларыгъызын этигиз чи, шоланы күтмө де күтюгюз чю. Къоркъунчлу болгъан Аллагыны айланасында токътагъанланы барысы да савгъатлар гелтирип турсун дагъы Огъар.

¹³ Бийлени ругъун юваш этип къояр Ол, ер юзүндеги пачалагъа да къоркъунчлудур Ол.

76 ¹Хорну ёлбашчысына. Едутуннумакъамына гёре. Асафны йыры.

² Сесим Аллагыгъа бакъгъан, мен де чакъырыв этермен. Сесим Аллагыгъа бакъгъан, Ол да эшитер мени.

³ Къайгъылы гюнүмде Раббимни излеймен мен. Салланмайлы, гече узатылгъан кюйде тура къолум мени. Рагъатлыкъыны гери ура жаным мени.

⁴ Аллагыны гъакъында ойлашагъанда, агъ уруп йиберемен мен; ойгъа тюшсем, гъалсыз болуп токътай ругъум мени.

⁵ Кирпик къакъма сама да къоймайсан Сен мени, янчылгъанман, сёйлеп де болмайман.

⁶ Эжжелги гюнлени, ойтген асруланы йыллары гъакъында ойлашып къарайман мен.

* 75:3 Салим – Ерусалимни бырынгъы аты (къара Яратылыв 14:18).

⁷ Гечелер йырларымны эсге аламан, юрегим булан лакъыр къураман, ругъум да шу затланы гьис эте:

⁸ Даимге гери уруп къойдому экен дагъы Раббибиз, дагъы яхши гёзден къарамасмы экен дагъы Ол?

⁹ Даимге битип къалдымы экен дагъы Ону зор сюювю, наслудан наслугъа къыркъылып да къалдымы экен дагъы Ону ваъдалары?

¹⁰ Рагъму этме унутуп къалдымы экен дагъы Аллагъ? Къазапланмакълыгъындан токътатып къойдому экен дагъы бютюн языкъсыныувун?

¹¹ Мен де: «Аллагъу-Тааланы оңг къолуну алышынмакълыгъы – будур мени къайгъым», – деп айтдым.

¹² Эсге алып туарман Раббибизни ишлерин, эсге алып туарман бырынгъы гъайранлыкъларынгны Сени.

¹³ Тюшюнүп туарман бары да ишлеринге Сени, ойлашып туарман кёп уллу ишлерингни гъакъында Сени.

¹⁴ Аллагъым! Сыйлыдыр Сени ёлунг. Аллагъыбыз йимик ким Аллагъдыр шолай уллар!

¹⁵ Сенсендир гъайран ишлени этеген Аллагъ, Сенсендир халкъланы арасында Оъзюнгню къудратынгны гёрсетген!

¹⁶ Сенсендир къудратлы къолунг булан Оъз халкъынгны, Якъубну, Юсупну наслуларын азат этген.

¹⁷ Гёрдюлер Сени, Аллагъым, сувлар. Гёрдюлер Сени сувлар, хозгъалып йибердилер. Титиреп йибердилер тюпсюз къакъалар.

¹⁸ Сувларын тёгюп йибердилер булатлар, кёкюреп йибердилер къара булатлар, яшмын да яшнады.

¹⁹ Алатолпанды чалынып турду кёкюревионгню авазы, дюньяны ярыкъландырып турду яшмынлар; тербенип, чайкъалып турду ер де.

²⁰ Денгизден табадыр ёлунг Сени, уллу сувлардадыр сокъмагъынг да, белгисиздир гызыларынг да Сени.

²¹ Мусадан, Гъарундан таба сирившю йимик алып юрюп турдунг халкъынгны Сен.

77 ¹Асафны уйретивю.

Тынгла, гъей халкъым, уйретивюме мени, къулакъ да асыгъыз авзумдан чыгъагъан сёзлериме.

² Масаллар айтайым авзум булан, эжжелги сырланы да ачайым мен.

³⁻⁴ Гележекдеги наслугъя Раббибизни макътавлу ишлерин, Ону къудратын, Ол этген гайранлыкъланы билдири туруп, эшигенибизни, билгенибизни, аталарыбыз хабарлагъанланы оланы яшларындан яшырмайыкъ чы.

⁵⁻⁶ Якъубну наслусуна буйрукъланы берген, Исрайылда Оъзюно къанунун токъташдыргъан Олдур. Гележекдеги наслу, туважакъ яшлар билсип деп, олар да оъз заманында оъзлени яшларына билдирисин деп, шону ата-бабаларыбызгъа наслу-ларына билдирмеге буюргъан Ол.

⁷ Шолайлыкъда Аллагыгъа умут этер, Ону ишлерин унутмас, Ону буйрукъларын сакълап турар олар.

⁸ Хырча, питнечи, юреклери токъташмагъан, ругуу булан Аллагыгъа амин болмагъан ата-бабаларына ошап къалмас олар.

⁹ Ябушувну гюнүндө артгъа багъып къачып токътадылар Ефремни савутлангъан, жаялар булан атышагъан уланлары.

¹⁰ Аллагыны разилешивүн күтмедилер олар, Ону къанунуна гёре юрюмекни де гери уруп токътадылар олар.

¹¹ Унуп токътадылар Ону ишлерин, оъзлеге Ол гёrsетген гъйранлыкъланы да.

¹² Мисриде, Согъан деген топуракъда мұжизатлар этип къойду Ол оланы ата-бабаларыны гёз алдында.

¹³ Денгизни бёлюп йиберип, шондан таба оытгерип къойду оланы, сувну да барудай эретургъузуп къойду Ол.

¹⁴ Гюндюзлер булут булан, гечелер буса отну ярыгъы булан юрютүп турду оланы.

¹⁵ Данғылдагъы ярны уруп эки ярып йиберип Ол, терендеги сувлардан йимик ичме берип къойду олагъя.

¹⁶ Ярдан агъымлар акъдырып къойду, сувлар да оъзенлер йимик агъып тербеди.

¹⁷ Амма Ону алдында этеген гюнагъ ишлерин, данғылда Аллагы-Таалагъа таби болмагъанын узатып турдулар олар.

¹⁸ Сюеген ашны талап эте туруп, юрегинден сынат турду-лар олар Аллагыны.

¹⁹ Аллагыгъа къаршы сёйлеп де турдулар. «Данғылда аш тъазирлеп боламы экен дагъы Аллагъ?

²⁰ Гертиден де, ташгъа багъып уруп йиберди Ол, агъып йиберди сувлар, ёл алып йиберди гиччи оъзенлер де. Амма

аш берип боламы экен дагъы Ол, халкъына эт гъазирлеп де боламы экен дагъы?» – деп де айтдылар.

²¹ Эшитди Раббибиз, къазапланып, ялындай болуп гетди Ол. Якъубгъа къабунуп гетди от, Исрайылгъа багъып тербенип гетди къазапланыв да.

²² Неге тюгюл де, иман салмадылар олар Аллагыгъа, аркъатаямадылар Ону къутгъарылынуна.

²³ Ойрден таба булутлагъа буйрукъ этди, кёкню эшиклерин де ачып берди Ол.

²⁴ Рызкъы гъисапда маннаны* явдуруп къойду олагъа, кёклердеги экмекни де берди олагъа.

²⁵ Малайиклени экмегинден ашап турду инсан, тойгъунча рызкъы берди олагъа Ол.

²⁶ Кёкде гюнтувш елни чыгъарды, къудраты булан къыбла елни де гелтириди Ол.

²⁷ Чантг йимик этни де, денгизни къайыры йимик, къанатлы къушланы да явдуруп къойду олагъа.

²⁸ Оъзлени къонушгъан еринде, яшавлукъ этеген ерлерини къайырынында дагъытып къойду оланы.

²⁹ Ашап, тазза тойдулар олар да, оъзлер сюеген затны да берди олагъа.

³⁰ Амма оланы къутургъаны, авзундагъы рызкъысы тайып да битмеген эди,

³¹ Аллагыны къазапланыву етишди олагъа, гючлюерин ойлтурдю оланы, дагъытды Исрайылны къуватларын да.

³² Шогъар да къарамайлыш, узатып турду гюнагы ишлерин олар, инанмадылар Ону гъайранлыкъларына да.

³³ Бир маънасыз ойтгереген гюнлерин, къоркъувда ойтгереген йылларын дагъытып къойду оланы.

³⁴ Оъзлени ойлтурюп турагъанда, излеп турдулар олар Аллагыны, сёйледилер, къасткъылып гелдилер Огъар багъып.

³⁵ Аллагы оъзлени яры, Аллагы-Таала азат этивчюсю экенни эсге алыш да турдулар.

³⁶ Авзу булан яревкелик этип сёйледилер, тили булан да ялгъан айтып турдулар Огъар.

³⁷ Юрги буса тюз тюгюл эди Ону алдында, олар да амин тюгюл эдилер Ону разилешивионе.

* 77:24 *Манна* – Мусаны башчылыгъы булан дангылда айланагъян исрайыллылагъа Аллагы йиберген азыкъ, рызкъы.

³⁸ Амма рагъмулу Аллагъ турду гюнагъны, кырып да турмады оланы. Къазапланывуна алдын алыш турду кёп керенлер, бары яман ачуун да гёрсетип турмады Ол.

³⁹ Олар янгыз бир къаркъара, елни енгил уйфюрювю экенни эсинде сакълап турду Ол.

⁴⁰ Нече керен къаршы чыгъып турду дагъы дангылда Огъар, нече керен пашман этип турду дагъы олар инсан яшамайгъан ерде де Ону.

⁴¹ Къайтып сынап турдулар Аллагъыны, мысгыллап да турдулар Исрайылны сыйлы Аллагъын.

⁴²⁻⁴³ Къоллары оланы зулмудан азат этген гюню, Мисриде этген мұжизатлары, Согъан деген топуракъда этген гъайранлықълары Ону эсинде ёкъ эди.

⁴⁴ Оъзлер ичип болмасын деп, оланы оъзенлерин, оланы ташгынын сувларын къантыя айландырып къойду.

⁴⁵ Тиксин деп, олагъа увакъ жан-жаныварны, дагъытсын деп, олагъа бакъаланы йиберди.

⁴⁶ Топуракъдагъы оъсюмлюклерин гёбелек хуртгъа, оланы тюшюмюн де женгерктіге талатып къойду.

⁴⁷ Юзюнине бурчакъ, инжирине де буз тёгюп къойду.

⁴⁸ Гъайван-малына бурчакъ явдуруп, туварларына да яшмын яшнатып къойду.

⁴⁹ Къазапланывуна ялынын, къагъарланывуун, зор уллу ачуун, балагъ, дагъытагъан малайклени де йиберип къойду олагъа.

⁵⁰ Оъзюню къазапланывуна толу ихтияр берип къойду, жанларын оълюмден къутгъармады оланы, амма эпсиз яман аврув булан оылтюрюп къойду оланы.

⁵¹ Мисридеги башлап тувгъан гъар-бир яшны да, Гъамны чатырларындағы эргишилени белинден тувгъан башлапгъы яшларын да дагъытып къойду*.

⁵² Халкъын къойлардай алыш юрюп турду, дангылдан сиривидей алыш юрюп турду оланы.

⁵³ Гъеч бир къоркъунчсуз алыш юрюп турду оланы, къоркъуп турмады олар да, душманларын буса денгиз ютуп къойду оланы.

⁵⁴ Оъзюню сыйлы топурагъына, онг къолу булан алгъан бу тавгъа гелтирип къойду оланы.

* 77:51 Мисрилилер Гъамны наслулары болгъан; къара Яратылыв.

⁵⁵ Къувалап чыгъарды шондан халкъланы, топурагъын пайлап берди варисликге олагъа, Исрайылны къавумларын ерлештирди чатырларында оланы.

⁵⁶ Амма дагъы да сынап, къаршы чыкъдылар олар Аллагъу-Таалагъа, кютмедилем Ону буйрукъларын да.

⁵⁷ Аталары йимик, тюз ёлдан чыгъып, амин болмай турдулар, яравсуз окъдай онгайсыз гъалгъа салып да турдулар.

⁵⁸ Ялгъан аллагълагъа сужда этеген ерлери булан ачувландырып токътадылар, ялгъан аллагълары булан да гюнчюлюгүн уятып турдулар Ону.

⁵⁹ Эшитип, Аллагъ бек къазапланып алды, толу кюйде гери урду Исрайылны.

⁶⁰ Силомда яшавлукъ этеген ерин, Оъзюнде инсанланы арасында яшап турагъан чатырын гери урду Ол*.

⁶¹ Есирилкге сыйлы сандыкъыны**, душманны къолуна Оъзюню къудратыны ва макътавлугъуну белгисин берип къойду Ол.

⁶² Оъз халкъына къазапланып алды, къылычгъа къаршы этип къойду оланы.

⁶³ Ялын ютду шоланы жагыил уланларын, той сарынлар айтылмады жагыил къызларына да.

⁶⁴ Къылыч йыгъып турду дин къуллукъуларын шоланы, йылап турмадылар тул къалгъан къатынлары да шоланы.

⁶⁵ Амма юхудан айыкъгъандай, жагъ нартдай болуп къалды Раббибиз.

⁶⁶ Къувалап чангына бакъдырды душманларын, даймлик биябурлукъга чыгъарып да къойду оланы.

⁶⁷ Гери уруп къойду Юсупну наслуларын, Ефремни къавумларын да танглап турмады.

⁶⁸ Ягъуданы къавумун да, Оъзюн сююп къойгъан Сион тавун да буса сайлап къойду Ол.

⁶⁹ Кёкню йимик къурашдырып къойду Оъзюню сыйлы ерин, ер юзюн йимик даймликке беклешдирип де къойду шону.

⁷⁰ Танглап алды Оъзюню къулу болгъан Давутну, къойлар турагъан гюренлерден чыгъарып,

* 77:60 Шо заманларда чатыр Бет-Эладан темиркъазыкъгъа багъып 16 чакъырым ариде ерлешген Силомда болгъан.

** 77:61 Сандыкъыны филистимлилөр оъзлеге ес этип алгъан болгъанлар.

⁷¹ сиривиден айырып алды ону. Якъубну – Оъзюню халкъын, Исрайылны – Оъзюню варислигин къойланы йимик сакъламакъ учун гелтириди Давутну.

⁷² Ол да гъакъ юрекден къойланы йимик сакълап турду олалы, бек гъакъыллы кюйде ёлбашчылыкъ да этип турду олагъа.

78 ¹Асафны йыры.

Аллагым! Ят халкълар гелип токътадылар Сени топурагъынга, хорладылар сыйлы ибадатханангны, Ерусалимни де чёкген гъалгъа салып къойдулар.

² Къулларынгны сюеклерин кёклердеги къушлагъа, халкъынгны къаркъараларын буса ердеги къыр жанлагъа ашамлыкъгъа берип къойдулар.

³ Сувдай тёгюп къойдулар Ерусалимни айланасында оланы къанын, гъеч бирев де ёкъ эди оланы гёммеге де.

⁴ Хоншуларыбызгъа кюлкюге къалып къалдыкъ биз, айланабыздагъылар учун да хорлавгъа, биябурлукъгъа тюшүп къалдыкъ биз.

⁵ Къачан болгъунча токътавсуз къазапланып турарсан дагъы, Раббим? Къачан болгъунча ялындай яллап турар дагъы гюнчюлюгүнгү Сени?

⁶ Сени танымайгъан халкълагъа, атынгны атын тутуп чакъырыв этмейген пачалыкълагъа багъып тёгюп къой чу къазапланывунгну Сен.

⁷ Неге тюгюл де, олардыр Якъубну наслусун къыргъанлар, оланы яшайгъан топурагъын бошатып да къойгъанлар.

⁸ Ата-бабаларыбызын гюнагъларын эсге алма чы бизге Сен. Алгъаса чы бизге рагымунгну гёрсетме, неге тюгюл де умутсуз гъалгъа тюшүп турабыз биз.

⁹ Атынгны макътавлугъу учун кёмек эт чи бизге, Аллагым, Къутгъарычубуз бизин. Атынг учун азат этип, гюнагъларыбыздан да гечип къой чу бизин.

¹⁰ Къачан болгъунча халкълар: «Къайдадыр оланы Аллаты?» – деп айтып турар экен? Гёз алдыбызда къулларынгны тёгюлген къаны учун халкълардан ойч аларсан Сен. Халкълар да билип къойсунлар дагъы шо гъакъда.

¹¹ Есирни ай урувун эшиш чи, уллу къудратынг булан сакълап къой чу оълюмге тарылажакъланы да Сен.

¹² Сени хорлагъан хорлавларын етти керен артдырып къайтарып къой чу айланадагъы халкълагъа, Раббим.

¹³ Биз бусакъ, Сени халкъынг, Сен гъайын этеген къойларынг, Сагъа дайм шюкюрлюк этип, наслудан-наслугъа макътав этип турарбыз.

79 ¹Хорну ёлбашчысына. «Шагъатлыкъны Лилиясы» деген макъамгъа гёре. Асафны йыры.

²⁻³ Сенсендир Исрайылны Къойчусу! Сенсендир Юсупну наслусун къойланыдай алып юрюйген! Къулакъ ас чы Сен. Сенсендир Гъерубимлени* уystюндө олтургъан! Ефремни, Буньяминни, Манассияны наслударына нюрленген гъалынгда чыгъып къал чы Сен. Къудратынгны гёrsет чи, бизин къутгъарма да гел чи Сен.

⁴ Аллагым! Алдынгъы даражабызгъа чыгъарып къой чу бизин. Нюрлю юзюнг булан ярыкъландырып къой чу бизин, биз де къутгъарылып къалайыкъ дагъы!

⁵ Рabbим, къудратланы Аллагы! Къачан болгъунча къазапланып турар экенсен дагъы дуаларына халкъынгны?

⁶ Экмекнideй къайгъылар ашатдынг, аявсуздан гёзъяшлар да ичирдинг олагъа Сен.

⁷ Айланадагъы халкълар булан эришивлюкге салып къойдунг бизин, душманларыбыз да мысгыллап туралар бизин.

⁸ Къудратланы Аллагы! Алдынгъы даражабызгъа чыгъар чы бизин. Нюрлю юзюнг булан ярыкъландырып къой чу бизин, биз де къутгъарылып къалайыкъ дагъы!

⁹ Мисриден юзюм борланы чыгъарып алып, къувалап йиберип халкъланы, орнатдынг шону Сен.

¹⁰ Тазалап ер онгардынг шогъар, беклешдирдинг тамурларын шону, толтуруп къойду шо да топуракъны.

¹¹ Тавланы ябып къойду салкъыны шону, зор уллу къарагъайланы яшырып къойду борлалары да шону.

¹² Борлалары Орта денгизге ерли, бутакълары да Фират оъзенге ерли яйылып гетди шону.

¹³ Къырыйындан оътиюп барагъанланы барысы да юзюмюн юлкүуп турардай, неге бузуп къойдунг баруларын шону?

¹⁴ Агъачлышкъадагъы къабан тюбюн къазып тура шону, авлакъадагъы къыр жанлар да ашап тура шону.

* ^{79:2-3} Гъерубим — малайиклени къанатлы гъайванланы келпетиндеги тайпасы.

¹⁵ Къудратланы Аллагы! Бакъ чы, кёкден таба къара чы, бу юзюм борланы гъайын эт чи!

¹⁶ Онг къолунг орнатгъан затны, Оъзюнг учун оъсдюрген гиччи юзюм борланы сакълап тур чу Сен.

¹⁷ Душманларыбызыны ялыны гойдюрген шону, къыркъылып къалгъан шо. Сени зор гючлю тавушунгдан дагъылып да къаларлар.

¹⁸ Онг янынгда токътагъанны, Оъзюнг учун оъсдюрген халкъны устюнде болсун дагъы якълавунг Сени.

¹⁹ Гъеч тайышмасбыз Сенден биз де. Жанландырып къой чу бизин, атынгны тутуп чакъырыв этип турарбыз биз де!

²⁰ Раббим, къудратланы Аллагы! Алдынгъы даражабызъя чыгъарып къой чу бизин. Нюрлю юзюнг булан ярыкъландырып къой чу бизин, къутгъарылып къалайыкъ дагъы биз де!

80 ¹Хорну ёлбашисына. «Гиттит» деген макъамгъа гёре. Асафны йыры.

² Къудратыбыз болгъан Аллагыгъа шат кюйде йырлагъызы чы, Якъубну Аллагыны атын тутуп къычырыгъызы чы!

³ Алыгъызы чы макътав йырны, беригиз чи тепни, ачыкъ сесли къомуз булан аргъанны, къиллы алатны.

⁴ Ай* янгыргъан, ай толгъан байрамда, бизин байрамда согъугъуз чу зурнайны.

⁵ Неге тюгюл де, бу Исрайыл учунгъу буйрукъдур, Якъубну Аллагындан гелеген къанундор.

⁶ Аллагы Мисриге къаршы чыкъгъанда, исрайыллылагъа токъташдырды шону Ол. Магъа таныш тюгюл бурай тавушну эшиздим мен:

⁷ «Инбашларыгъыздан авурлукъну тюшюрдюм Мен, къолларыгъызыны да авур загъматдан азат этдим.

⁸ Балагъ гелгенде, атымны тутуп чакъырыв этдигиз сиз, Мен де азат этдим сизин. Кёк кёкюрөвнү арасындан эшиздим сизин, Мерибаны булакълары бар ерде сынап да къарадым сизин.

⁹ Гъей Мени халкъым, тынгла чы мени буварывума. Исрайыл! Огъ, бир тынглагъан болгъай эдинг Магъа сен!

* ^{80:4} Ай янгырывну байрамы – исрайыллылар ай булан байлавлу рузнамасындан пайдалана болгъанлар. Ай янгырыв булан расланып гелеген гъар айны башы айрыча байрам бола болгъан.

¹⁰ Гъеч башгъя аллагынг болмасын дагъы сени, ят аллагъ-
гъя да сужда къылма дагъы сен.

¹¹ Менмендир Раббинг, сени Мисриден чыгъаргъан Аллагынг.
Ач чы авзунгну, Мен де ашатып къоярман сени тойгъунча».

¹² Амма тынгламай турду халкъым Магъя, Исрайыл да таби
болмай турду Магъя.

¹³ Шо саялы да хырча юрекли гъалында къоюп къойдум
Мен оланы. Оъзлени хыяллары булан юрюп турсунлар дагъы.

¹⁴ Огъ, бир тынглагъан болгъай эди халкъым Магъя, Исра-
йыл да Мени ёлларым булан юрюген болгъай эди!

¹⁵ Тезликде ярашдырар эдим Мен оланы душманларын,
къолумну да гётерер эдим олагъа къаршы чыкъгъанлагъя.

¹⁶ Раббибизни гёрюп ярамайгъанлар ялынчлыкъ этип турар
эдилер олагъя, даймге узатылып турар эди оланы жазасы да.

¹⁷ Амма инг тизив будайдан ашатар эдим олагъя, ярдан
алынгъан балдан да тойдуураг эдим Мен оланы.

81 ¹Асафны йыры.

Кёклердеги малайиклени жыйынды да токътап,
Аллагъ оланы арасында дуван этип сёйлей.

² Къачан болгъунча адилсиз дуван этип, къылыкъсызлагъя
ян тартып къарап туражакъсыз сиз?

³ Ярлыны, етимни якълагъыз, зулмулангъангъя, пакъыргъя
гёрсетигиз адилликни.

⁴ Азат этигиз ярлы булан пакъырны, къылыкъсызланы
къолундан чыгъарып алыгъыз оланы.

⁵ Билмей, англамай туралар, къарангылыкъда юрюп айла-
налар олар; ер юзюнү бары да кюрчюлери къартыллап тербей.

⁶ Мен: «Сиз аллагъларсыз, Аллагъу-Тааланы уланларысыз
сиз барыгъыз да», – деп айтдым.

⁷ Амма инсанлар йимик оълюп къалажакъсыз, гъар-бир
гъаким йимик къырылып къалажакъсыз сиз.

⁸ Гел чи, Аллагым, дуван эт чи ер юзюне, неге тюгюл де
Сеникидир бары да халкълар.

82 ¹Асафны макътав йыры.

² Аллагым! Иннемей турма чы, пысып турма чы, бир
зат да этмей турма чы, Аллагым!

³ Неге тюгюл де, муна, къавгъалап тура душманларынг, баш
гётергенлер Сени гёрюп ярамайгъанлар да.

⁴ Намарт хыял тутдулар халкъынга къаршы, Сен сакълап турагъанлагъа къаршы яшыртгын сёйлешип де айланалар.

⁵ «Исрайылны аты дагъы бир де эсге алынмасын учун, барып ииберип, къырып къояйыкъ чы оланы халкъланы арасындан айырып», – деп айтдылар.

⁶ Бир болуп сёйлешдилер, Сагъа къаршы бирлешив де къурдулар:

⁷ Эдомну халкъы булан исмайыллылар, Моавну халкъы булан гъагъарлылар,

⁸ Гебалны, Аммонну, Амаликни халкълары, Тирде яшайгъанлар булан филистимлилер.

⁹ Ассириялышылар да къошуулгъан олагъа. Гюч болуп токътагъанлар Лутну наслуударына олар.

¹⁰ Мидиянлылагъа, Сисаргъа, Кишон деген оъзенни къырыйындагъы Ябинге этген затынгны этип къой чу олагъа.

¹¹ Эндорну къырыйындагъы къырылып къалды чы олар, полукуп болуп токътады чы топуракъыгъа олар.

¹² Оланы ёлбашчыларына Ориб булан Зибге, оланы гъакимлерине де Зебей булан Салмангъа этгенлерингни этип къой чу.

¹³ «Елеп къояйыкъ чы Аллагыны отлавлукъларын», – дей эдилер олар.

¹⁴ Аллагым мени! Шайтан елни ичиндеги чанг, елни алдына тюшген салам болуп къалсынлар дагъы олар.

¹⁵ От ағаачлыкъыны яллатып къоягъанда йимик, ялын тавланы гүйдюрюп къоягъанда йимик,

¹⁶ Шолай къувалап къой чу алатолпанынг булан оланы, шолай абдыратып къой чу шайтан елинг булан оланы.

¹⁷ Раббим! Атынгны тутуп сёйлесин учун, биябурлукъдан толтуруп къой чу оланы.

¹⁸ Илыгъып, къоркъуп къалсынлар дагъы даймге, биябур болуп, къырылып да къалсынлар дагъы олар.

¹⁹ Рабби деген бир атынг болгъан Сен бютюн ер юзюнү Аллагы-Тааласы экенни де билип къалсынлар дагъы олар.

83 ¹Хорну ёлбашчысына. «Гиттит» деген макъамгъа гёре.
Корагъын уланларыны йыры.

²Оғы, не гёзелдир дагъы Сени турагъан ерлеринг, къудратланы Раббиси!

³Раббибизни ибадатханасыны абзарларына гъасирет къалып, тъалсыз болуп битди жаным мени. Юрегим де, къаркъарам да гъакъ Аллагыгъа багъып талпынып тура мени.

⁴Жымчыкъ да оъзюне турма ер таба, къурбанлыкъланы салагъян ерни къырыйында балаларын салмакъ учун, къарлыгъяч да оъзюне уя таба, къудратланы Раббиси, Пачам, Аллагым мени!

⁵Насиплидир Сени уюнгде яшап турагъянлар. Токътавсуз макътав этип турар олар Сагъя.

⁶Насиплидир оъзюню гючю Сендеги, Сион тавгъа сапар чыкъма къасткъылагъян инсан.

⁷Ваягъ къолдан оьте туруп, булакъланы табалар олар. Янгур да берекет гелтирип къоя шо къолгъя.

⁸Къудрат топтай туруп юрюйлер олар. Сионда Аллагыны алдына гелип токътайлар олар.

⁹Раббим, къудратланы Аллагы! Эшит чи дуамны, къулакъ ас чы, Якъубну Аллагы!

¹⁰Аллагым, Якълавчубуз! Тантлангъанынга яхшы гёзден къара чы.

¹¹Неге тюгюл де, Сени абзарларынгдагы бир гюн мингинден яхшыдыр. Къылыкъсызылыкъланы чатырында тургъанча, Аллагыны уюню посагъя алдында эретуруп къалгъан да къолайдыр.

¹²Неге тюгюл де, гюнешdir, къалкъандыр Раббибиз Аллагъ. Рагъму, гюромет берер Раббибиз, айыпсыз юрюйгенлени де ниъматларындан уъзмес Ол.

¹³Къудратланы Раббиси! Насиплидир Сагъя умут этеген инсан!

84 ¹Хорну ёлбашчысына. Корагъны уланларыны йыры.
²Раббим! Рагъму гёрсетдинг Сен Оъз топурагъынга, сюргүндегилени къайтардынг Сен Якъубну наслусуна.

³Халкъынгны жинаятчылыкъларын гечдинг Сен, гюнагъларын да чайдынг оланы.

⁴Уллу ачуувунгну тайдырдынг, зор къазапланывунгну да гери урдунг Сен.

⁵Алдагыы гъалыбызгъа салып къой чу, гъей къутгъарылы-вубузну Аллагы, бизге ачувланаңъанынгны да токътатып къой чу.

⁶ Даим къазапланып турармы экенсен дагъы бизге, къазапланывунгну да наследдан наслугъя узатып турармы экенсен дагъы?

⁷ Сенден сююнюп къалсын учун, янгыдан жанландырып къоймасмы экенсен дагъы халкъынгны?

⁸ Зор сюювюнгню гёрсетип къой чу бизге, Раббим, къутгъарлывунгну да савгъат этип къой чу бизге.

⁹ Раббииз Аллагъ не айтар экен деп тынгларман мен. Озюнью халкъына, Озюнью иманлыларына паракатлыкъны вайда этер Ол. Амма ойсузлукъгъа тюшюп къалмасын дагъы янгыдан олар.

¹⁰ Гертинден де, топурагъыбызда Ону макътавлугъу болуп турсун учун, ювукъдадыр Озюндөн къоркъагъанлагъа Ону къутгъарлыву!

¹¹ Рагъму да, гъакъ гертилик де ёлугъуп къаларлар; муъминлик де, паракатлыкъ да оъбюшерлер.

¹² Гъакъ гертилик топуракъдан чыгъар, муъминлик де кёклерден таба къарап турар.

¹³ Раббииз де ниъматларын берер, топурагъыбыз да оъземишин берер.

¹⁴ Муъминлик Ону алды булан юрюр, аякъларын да ёлгъа салар.

85 ¹Давутну duasы.

Къулагъынгны салып тынгла чы мени Раббим, жавап бер магъя, неге тюгюл де ярлымандыр, пакъырмандыр мен.

²Сакъла чы мени, неге тюгюл де амин турамандыр мен Сагъя. Сагъя умут этеген къулунгну къутгъарып къой чу, Аллагым.

³ Рагъму эт чи магъя, Раббим, неге тюгюл де Сагъя чакъырый этемендир гъар гюн мен.

⁴ Шат этип къой чу къулунгну жанын, неге тюгюл де Сагъадыр жаным булан талпынагъаным мен.

⁵ Неге тюгюл де, атынгны тутуп чакъырый этегенлеке зор сюювюн гёрсетген де, оланы гечеген де, олагъа рагьмулу да Сенсендир, Раббим.

⁶ Эшит чи, Раббим, дуамны, ялбарыв тавушума да къулакъ ас чы Сен.

⁷ Къайгъылы гюнүмде атынгны тутуп чакъырый этемен мен, неге тюгюл де Сенсендир магъя жавап береген.

⁸ Аллагъланы арасында Сендейи ёкъдур, Раббим, Сени ишлерингдей ишлер де ёкъдур.

⁹ Сен яратгъан халкъланы барысы да гелип йиберип, алдынгда сужда этер, атынга да макътав этер.

¹⁰ Неге тюгюл де, Сенсендир зор болгъан да, гъайранлыкълар этеген де. Сенсендир, Аллагым, бир болгъан Сенсендир.

¹¹ Ёлунга сал чы, Раббим, мени, мен де Сени гъакъ гертилигинг булан юрюп турарман. Алдынгда къоркъув булан яшап турмакъ учун, бютюнлей Сагъа амин болгъан юрек бер чи магъя.

¹² Гъакъ юрекден алгъыш этип турарман Сагъа, Раббим, Аллагым; атынга да макътав этип турарман дaim.

¹³ Неге тюгюл де, бек уллудур магъя бакъгъан якъдагъы зор сюювюнг Сени. Сенсендир ахыратдан да азат этген мени.

¹⁴ Аллагым! Магъя къаршы баш гётергенлер ойкемлер, оылтурме сююп айланалар питнечилени табуну да. Ойлашмайлар Сени гъакъынгда олар.

¹⁵ Амма Сен, Раббим, чомарт, рагьмулу, нече де къазапланма алгъасамайгъан, зор сююв гёрсетеген, амин турагъан Аллагымсандыр.

¹⁶ Гёз къарат чы магъя, рагьму да этип къой чу магъя. Къулунга къудратынгдан берип къой чу, мени – къаравашынгны уланын да къутгъарып къой чу Сен.

¹⁷ Яхши гёзден къарайгъанынгны белгисин берип къой чу магъя. Мени гёрюп ярамайгъанлар, шону гёрюп йиберип, илыгъып къалсынлар дагъы, неге тюгюл де Сенсендир, Раббим, магъя кёмек этген де, гёнгюмню алгъан да.

86 ¹ Корагъны уланларыны макътав йыры.
Сыйлы тавда Раббибизни шагъарыны кюрчюсю салынгъандыр.

² Исрайылны бары да ерлеринден артыкъ сюер Раббибиз Сионну къапуларын.

³ Макътавлу зат билдирилип тура сени гъакъынгда, Аллагъыны шагъары!

⁴ Мисри* булан Бабилни гъакъында эсгерип къоярман Мени таныйгъанлагъя. Муна, филистимлилер, Тир булан Эфиопия да: «Булагай инсан тувду Сионда», — деп айтارлар.

* ^{86:4} *Мисри* — мунда ягъуди тилде «Рагъав» деген сёз къоллангъан. Рагъав — келпет къайдада айтылагъан аты.

⁵ Сионну гъакъында буса: «Бурай, бурай инсан тувду шонда, Аллагы-Таала Оъзю беклешдирип де къойду шо шагъарны», — деп сёйлейлер.

⁶ «Бурай инсан тувду шонда», — деп язар Раббибиз халкъланы санавун юрютегенде.

⁷ Йырлайгъанлар да, бийийгенлер де бурай айтарлар: «Сиондадыр бары да бизин шабагъатларыбызын булагы».

87 ¹ *Корагыны уланларыны макътав йыры. Хорну ёлбашичысына. «Магъалат леанот» деген макъамгъа гёре. Езралы Гъеманны уйретивю.*

² Раббим, къутгъарылыумну Аллагы! Гече де, гюн де агъ уруп тураман алдынгда.

³ Дуам етишсин дагъы Сагъа. Къулагъынгны къаплап тынгла чы тилевиоме мени.

⁴ Неге тюгюл де, балагълардан тойгъан жаным мени, яшавум да ахыратгъа ювукълашып токътагъан мени.

⁵⁻⁶ Къабургъа гире турагъанлар йимик болгъанман мен. Оългенлени арасына ташлангъан, оълтурююлоп табутда ятгъанлар йимик, бир гючсюз инсан болуп къалдым мен. Оланы эсге де алмайсан Сен, къолунг гери де ургъан оланы.

⁷ Ахыратны оруна, къарангылыкъыгъа, тюбю гёрюнмейген къакъагъа салып къойдунг Сен мени.

⁸ Устьюмде юк болуп токътагъан къазапланывунг Сени, басып токътагъан шо къазапланывунгну толкъунлары да мени.

⁹ Къурдашларымны арекге салып къойдунг Сен, менден жиргенеген этип къойдунг оланы. Тутулгъанман, чыгъып да болмайман мен.

¹⁰ Къайгъыдан гъалсыз болуп битген мени гёзюм. Сав гюн чакъырыв этип турдум Сагъа, Раббим. Къолларымны узатып турдум Сагъа багъып.

¹¹ Оългенлер учун этерми экенсен дагъы гъайранлыкъыны Сен? Оългенлер туруп ийберип, макътав этерми экен дагъы Сагъа?

¹² Неде табутну ичинде билдирилерми экен дагъы зор сюювунг Сени, дёнеген ерде де билдирилерми экен дагъы гъакъ гертилигинг Сени?

¹³ Къарангылыкъыны ичинде тюшюнерми экен дагъы гъайранлыкъларынга Сени, унтулуп къалагъан ерде де тюшюнерми экен дагъы мұммин ишлеринге Сени?

¹⁴Амма Сагъадыр, Раббим, чакъырыв этегеним мен, эртен тант буландыр даум да алдын билдирилекени Сагъя.

¹⁵Неге дагъы, Раббим, гери уруп къоясан мени Сен, юзюнгню де яшырып токътайсан менден.

¹⁶Жагъил заманымдан берли азап чегип тураман мен, оълюмге де ювукъман, умутсуз гъалгъа тюшюп къалгъанман Сенден гелеген уллу къоркъувлардан да мен.

¹⁷Зор ачуунг басып къойду мени, дагъылып къалгъанман Сенден гелеген уллу къоркъувлардан да мен.

¹⁸Сувдай къуршап алалар душманларым гъар гюн мени: къапланып къалалар бары да бирче.

¹⁹Къурдашларымдан да, танышларымдан да магърюм этип къойдунг Сен мени, къарангылыкъ да биргине-бир ёлдашымдыр мени.

88 ¹Езралы Етанны уйретивю.

²Зор сюювюнгню дайм йырлап турарман, Раббим. Наслудан наслугъа аминлигингни де билдирип турарман авзум булан.

³Неге тюгюл де: «Гъеч алышынмас дагъы зор сюювюнг, кёклердедир аминлигингни токъашдыргъанынг да Сен», – деп айтаман.

⁴Шо заманда бурай деп айтдынг: «Танглағъаным Давут булан разилемшив бегетдим Мен, бурай деп ант этил къулум болгъан оғъар:

⁵„Даимге беклешдирер мен наслунгну, наслудан наслугъа токъашдырман тахынгны“.

⁶Кёклер де макътав этип турар гъайран ишлеринге, сыйлыланы арасында аминлигинг де Сени, Раббим.

⁷Неге тюгюл де, ким бола дагъы кёклерде Раббииз булан тент болуп? Ким бола дагъы Аллагъ яратгъанланы арасында Раббиизге ошап?

⁸Къоркъунчлудур Аллагъ ойтесиз кёп сыйлыланы жыйылгъян еринде, Оъзюню айланасындагъылыр учун да къоркъунчлудур Ол.

⁹Раббим, къудратланы Аллагы! Сендей гючлю ким бар экен, Раббим? Аминлигинг де айланангдадыр Сени.

¹⁰Бек ачувлу денгизге гъакимлик этесен Сен. Толкъунларын гётерегенде, шоланы енгип къоясан Сен.

¹¹Дагытып къойдунг Сен Рагъавну*, оълю сюекдей ятып тура ол да. Къатты къудратынг булан чачып къойдунг душманларынгны да.

¹²Сеникидир кёклер, Сеникидир ер юзю де. Дюньяны, шону ичиндеги бары да затны къургъан Сенсендир.

¹³Сенсендир темиркъазыкъ булан къыбланы яратгъан. Сени атынгдан сююнют туралдыр Табор тав булан Гъермон тав.

¹⁴Къаттыдыр къудратынг Сени, гючлюдюр къолунг Сени, бийикдедир онг къолунг Сени.

¹⁵Мұмминлик булан адилликдир тахынгны күрчюсю. Зор сююв булан аминликдир алдынг булан юрюйген Сени.

¹⁶Насиплидир сююнч булан Сагъа алғыш этеген халкъ! Юзюнгден янагъан нюр булан юрюп туралдыр олар, Раббим.

¹⁷Атынгдан сююнют туралдыр гюнню узагъында, гертилигинде мактав этип туралдыр олар.

¹⁸Неге тюгюл де, бизин гёзеллигибиз де, зорлугъубуз да Сенсендир, Оъзюнгню яхшы янашывунг булан бизин уъстюнлю этеген де Сенсендир.

¹⁹Сенсендир бизге яқълавчуңу танглагъан, Раббим. Сенсендир, Исрайылны Сыйлы Аллагы, бизге пачабызын да берген.

²⁰Бир заманларда бир гёрюнющде Оъзюнгню халкъынга айта эдинг, булаг деп де айтдынг: «Мен къоччакъыт көмек этдим, халкъны арасындан сайлангъанын оырге чыгъардым.

²¹Къулум болғъан Давутну тапдым Мен, сыйлы зайтуң май да сюртюп, тангладым Мен ону.

²²Ону булан болуп турар къолум Мени, къудратым да беклешдирип турар ону.

²³Душман оыр чыгъып болмас ондан, къылыхъызыз да гъечтарчыкъылкъыт салмас ону.

²⁴Уруп саларман алдына душманларын ону, йыгъып къоярман ону гёрюп ярамайгъанланы да.

²⁵Аминлигим де, зор сюювом де ону буландыр, атым булан ону уъстюнлю этеген де Менмендир.

²⁶Денгизге саларман къолун ону, оъзенлеге саларман онг къолун да ону.

²⁷„Атам, Аллагым, къутгъарылыувумну беклиги“, – деп чакъырыв этер ол Магъя.

* 88:11 *Рагъав* – яманлыкъынва бузулувну гючлерин белгилейген денгиз аждагъя.

²⁸ Мен де биринчи этермен, ер юзюндеги бары да пачалардан да ойр саларман ону.

²⁹ Даимге сакъларман огъар бакъгъан зор сюювюмню, ону булангъы разилешивюм де бек болар.

³⁰ Даимге узатып турарман наслусун ону. Кёкню гюнлеридей даймге узатып турарман тахын да ону.

³¹ Эгер де къанунумну къюоп къойса ону уланлары, уйретивюм булан юрюп де турмаса,

³² Эгер де насигъатларымны бузуп къойса, буйрукъларымны да сакъламай турса,

³³ Гъакимлик этеген таягъымны тийдирермен жинаятчылыкъларына оланы, гюнагъларына багъып да урарман оланы.

³⁴ Зор сюювюмню чю алмасман Давутдан, аминлигимни де гъеч алышдырмасман.

³⁵ Бузмасман разилешивюмню, гъеч алышдырмасман авзумдан чыкъган затны да.

³⁶ Сыйлылыгъым булан бир керен ант этдим Мен; ялгъан айтмасман дагъы Давутгъя.

³⁷ Гъар заманда да болуп турар наслусу ону, гюнешдей алдымда турар ону тахы да.

³⁸ Айдай, кёклерде амин турагъан шагъатдай дайм де къатты турар».

³⁹ Амма гъали гери урасан, гёрюп ярамайсан, къазапланасан Оъзюнг танглагъан пачанга.

⁴⁰ Гери уруп къойдунг къулунг булангъы разилешивюнгню, ерге тюшюрюп къойдунг тажын ону.

⁴¹ Бузуп къойдунг бары да баруларын ону, чёкген гъалгъа салып къойдунг бекликлерин де ону.

⁴² Талап туралар ону оитетен-барагъанланы барысы да. Кюлкюге къалып къалды хоншууларына ол.

⁴³ Устьюнлюкню берип къойдунг огъар къаршы чыкъ-гъанлагъа Сен, бары душманларын да къувандырып къойдунг Сен.

⁴⁴ Артгъя буруп къойдунг къылышыны учун, ябушувда да беклешдирмединг ону.

⁴⁵ Тизив гъалын чыгъарып алдынг, ерге тюшюрюп къойдунг тахын да ону.

⁴⁶ Къысгъартып къойдунг жагъил йылларын, илыкъгъа чыгъарып да къойдунг ону.

⁴⁷ Къачан болгъунча токътавсуз яшынып турарсан, Раббим?
Къачан болгъунча ялындай янып турар уллу ачуунг да?

⁴⁸ Эсге алып къой чу къысгъалыгъын мени оьмюрюмню. Не
къысгъа мюгълетте яратып къойгъансан дагъы Сен инсанланы?

⁴⁹ Кимдир инсанлардан, яшама да яшап, оьлюмню гёrmей
къалгъан, ахыратны гючюнден жанын къутгъарып болгъан да?

⁵⁰ Къайдадыр алдагъы зор сюювонг, Раббим? Аминлигинг
булан ант этген эдинг чи Сен Давутгъя.

⁵¹ Эсге алып къой чу, Раббим, мысгъыллангъан къулларынгны.
Кёп халкълардан яшырып, юрегиме салып айланаман шо
мысгъыллавланы мен.

⁵² Бир мысгъыллап турда дагъы душманларынг Сени, бир
иришхат этип турда дагъы Сен танглагъан пачангны гызыларын.

⁵³ Гъар даим де макътвлар болсун дагъы Раббиизге! Амин,
амин.

Дёртюнчю Китап

(89-нчи – 105-нчи йырлар)

89

¹ Аллагыны күлуу болгъан Мусаны дуасы.

Раббим! Наслудан наслугъя аркъатаявузсандыр Сен.

² Тавлар яралгъанча да алдын, Сен ер юзюн, аламны яратгъанча да, асрудан асругъя ерли де Аллагъсандыр Сен.

³ Хумгъя дёндюроп къоясан Сен инсанны. «Къайтыгъыз, инсанлар!» – деп де айтасан.

⁴ Неге тюгюл де, тюнегюнгю ольтген гюн йимикдир мингыйл, гечеги бир сагъат йимикдир Сени гёз алдынгда.

⁵⁻⁶ Ташгъындай алыш гетип къаласан Сен оланы. Олар бир тюштүймикдир, эртөн оьсюп, эртөн чечекленип, яшылланып, ахшам буса тамурундан юлкъунуп, къуруп къалагъян бир отийимикдир.

⁷ Неге тюгюл де, ёкъ болуп къала турабыз къазапланыувунгдан биз, бек ачувланмакълыгъынгдан да эпсиз къоркъунч гъалгъя тюшүп къалыш турабыз биз.

⁸ Жинаятчылыкъларыбызын алдынга салыш къойдунг Сен, сырлы гюнагъларыбыз да бетингни нюрюнью алдында турга Сени.

⁹ Сени къазапланыувунг булан ольтуп турга бары гюнлери бизин. Агъ ура туруп тамамлайбыз оымюрюбюзню де биз.

¹⁰ Оымюрюбюз етмишге чыгъя бизин, бираз къаттыланыски де – сексенге. Шоланы да инг тизив вакътиси загъмат булан аврувдур, неге тюгюл де нече де чалт гетип къала оымюр, биз де турабыз учуп.

¹¹ Амма Сени алдынгдагъы къоркъув Сендеги къазапланыывну алдын алыш токътар.

¹² Биз гъакъыллы юрекге ес болсун учун, гюнлери бизни гъисабын юрютме уйирет чи Сен бизин.

¹³ Къайтып къал чы, Раббим! Къачан болгъанча бурай туарсан дагъы? Языкъсын чы къулларынга.

¹⁴ Бары гюнлерибизде биз сююнюп-къуванып болсун учун, тез тойдуруп къой чу зор сюювонгден бизин.

¹⁵ Нечакъы бизин йыгъып турған гюнлеринг учун, нечакъы балагълар гёрюп турған йылларыбыз учун, шончакъы шатландырып къой чу бизин.

¹⁶ Къулларынга ишлерингни, оланы наслуларына макътав-лугъунгну да гёрсетип къой чу.

¹⁷ Яхшы гёзден къара чы, Раббибиз Аллагъ, бизге. Къолларыбыз этеген ишни де беклешдирип къой чу, къолларыбыз этеген ишни беклешдирип къой чу.

90 ¹Аллагыу-Таалагъа сыйынып яшайгъан, бары да затны Еси болгъан Аллагыны якълавуну тюбюнде турагъан

² Раббибизге: «Якълавум, беклигим мени, Оъзюне умут этеген Аллагым мени», — деп айтар.

³ Гъавчуңу торундан да, оълю ярадан да азат этер сени Ол.

⁴ Къанат тюклери булан яшырып къояр сени, къанатларыны тюбюнде къоркъунчусузлукъда да боларсан сен. Къалкъандыр, барудур гъакъ гертилиги Ону.

⁵ Гъеч тартынмассан гечеги къоркъунчлукълардан, гюндюз учагъан окъдан,

⁶ Къарангылыкъда юрюп айланагъан ярадан, тюшде боппо-бош этип къоягъан югъагъан аврувдан.

⁷ Янынгда минглер булан, онг къолунг бар якъда да он минглер булан йыгъылып къалдылар. Амма сагъа чы зарал этмес шолар.

⁸ Къылыкъызылар такъсырланар, сен бусанг шону янгыз гёрюп турарсан.

⁹ Неге тюгюл де, Раббибизни аркъатаявунг этип, Аллагыу-Тааланы якълавунг этип тангладынг сен.

¹⁰ Гъеч яманлыкъ болмас сагъа, балагъ да ювукълашмас уюнге.

¹¹ Неге тюгюл де, бары ёлларынгда сени къоруп сакълап турсун деп, малайиклерине буюруп турадыр Ол.

¹² Аягъынг булан ташгъа сюрюнюп йыгъылып къалмасын деп, къолларына алып юрюрлер сени олар.

¹³ Басарсан къара йылангъа да, арслангъа да; таптап чыгъарсан арслан баланы да, агъулу йыланнны да.

¹⁴ Раббибиз бурай деп айтар: «Мени сюоп къойгъаны учун азат этермен ону. Якъларман ону, неге тюгюл де мюкюрлюк этер ол атыма Мени.

¹⁵ Чакъырыв этер Магъа, Мен де жавап берермен огъар. Къайгъысында табыларман, къутгъаарман, гюрометли де этермен ону.

¹⁶ Узакъ оымурден тойдуарман ону, къутгъарылыумну да ёрсетеरмен огъар».

91

¹ Сонгугюн учунгбү макътав йыр.

² Уллу насиpidир Раббибизге макътав этип, Сени атынгны тутуп йырлап турмакъ, гъей Аллагъу-Таала.

³ Эртенлер зор сюювюнгню билдирип, гечелер буса амин-лигингни билдирип турмакъ,

⁴ Он къыллы согъув алатны да, къомуз булан йыр айта турup да.

⁵ Неге тюгюл де, Сенсендир яратгъан затларынг булан мени шатландырып къойгъян, Раббим. Сююнч булан йырлап турман Сени ишлеринге къарап мен.

⁶ Не зордур Сени ишлеринг, Раббим! Не терендир ойлашгъян затларынг да Сени!

⁷ Англавсуз инсан билмес, авам да англап битмес шоланы.

⁸ Къылыкъызылар яшыл от йимик гётерилип турса да, яманланы ишлери де алгъа юрюп турса да, ёкъ болуп къалар олар даймге.

⁹ Сен бусанг дайм де оърдесендир гъар затдан да, Раббим!

¹⁰ Неге тюгюл де, муна, душманларынг, Раббим, муна, душманларынг къырылып тура, жинаятчылыкъ этегенлени барысы да чачылып бите тура.

¹¹ Мени мююз къартыгъымны буса гамишни мююзюдей оърге гётерип турасан Сен, магъа да тизив зайтуң май сюртюлген.

¹² Гёзлерим де душманларыма тигилип тура, къулакъларым да магъа къаршы баш гётерген яманланы йыгъылыумун эши-тип тура.

¹³ Мульмин хурма терекдей чечекленип, Ливандагъы къарагъайдай оърленип тура.

¹⁴ Раббибизни уюнде де орнатылып, Аллагъыбызын абза-рында чечекленип тура шолар.

¹⁵⁻¹⁶ Раббибиз адилли экенин билдириmek учун, къарт вакъ-тисинде де емиш берип, сувлу, гъаман янгы гъалында тура шолар. Ярымдыр Ол, гъеч тюзсюзлюк де ёкъдур Онда.

92 ¹ Гъакимлик этип туралыр Раббибиз. Зорлукъ булан ясандырылгъандыр Ол. Зор гюч булан ясандырылып, зор гючте чырмалып къалгъандыр Раббибиз. Ер юзюн тоқтатып да.

² Бырын заманлардан берли де токтаташдырылгъандыр Сени тахынг. Сен де гъар дайым де бар кюонгде турасандыр.

³ Гётерип тура, Раббим, гётерип тура авазын агъымлар, гётерип тура толкъунларын агъымлар да.

⁴ Амма кёп сувланы къавгъасындан, зор денгиз толкъунлардан да зордур кёклердеги Раббибиз.

⁵ Буйрукъларынг шексиз күйде гертидир. Гъар дайымге сыйлыдыр Сени уюнг, Раббим.

93 ¹ Яманлыкъ саялы оьч аллагъан Аллагъым, Раббим, яманлыкъ саялы оьч аллагъан Аллагъым, гёрсетип къой чу Оъзюнгню!

² Гел чи, ер юзюн Дуванчысы, тийишли такъсырын бер чи оьктемлеке.

³ Къачан болгъунча, Раббим, къылыкъсызлар, къачан болгъунча оьр чыгъып турар экен къылыкъсызлар?

⁴ Эдепсиз сёйлеп туралар олар, оъзлени оьр салып айланалар жинаятчылыкълар этегенлер.

⁵ Таптап юрийлер, Раббим, халкъынгны; зулму да этелер варис болгъан адамларынга Сени.

⁶ Тул къалгъан къатынны да, гелгинчини де оълтурюп туралар, етимлени де ёкъ этип туралар.

⁷ «Гёrmежек Рабби, Якъубну Аллагы да билмей къала-жакъ», – деп де сёйлеп айланалар.

⁸ Эс табыгъыз чы, гъей англавсуз адамлар! Къачан гъакъыллы болар экенсиз дагъы, авамлар?

⁹ Къулакъыны орнатгъан Оъзю эшитмесми дагъы? Гёзнюю яратгъан да Оъзю гёrmесми дагъы?

¹⁰ Халкъланы Оъзю такъсырлап турагъан, инсанны гъакъылтъа Оъзю уйретип турагъан бары затны аянгъа чыгъарып къоймасмы дагъы?

¹¹ Инсаннны бары ойлашагъанлары бош затлар экенни биледир Раббибиз.

¹²⁻¹³ Насиплидир, Раббим, Сен оъзюн тарбыялайгъан инсан. Насиплидир къылыкъсызгъа къую къазылып къалгъынча,

балагъ гелген гюнлеринде рагъатлыкъ бермек учун, оъзюн къанунунг булан уйретеген инсан да!

¹⁴ Неге тюгюл де, гери урмас дагъы Раббибиз Оъзюню халкъын, къоюп да къоймас дагъы Оъзюню варис болгъан адамларын да.

¹⁵ Неге тюгюл де, адилликге къайтар дуван, тюз юреклилер де шону артына тюшер.

¹⁶ Мени янымын турут яманлагъа къаршы ким баш гётерип болар дагъы? Мени янымын турут жинаятчылыкъ этегенлеке къаршы ким баш гётерип болар дагъы?

¹⁷ Эгер де Раббим магъа кёмекчи болмагъан эди буса, чувлукъну ерине тюшюп къалар эди жаным мени.

¹⁸ «Аякъларым къартыллап тур», – деп айтагъанда, Сени зор сюювюнг таяв болуп турду магъа, Раббим.

¹⁹ Юрегимде къайтгыларым артып тербegen сайын, маслагъатларынг къуванч гелтирип турда жаным мени.

²⁰ Сени булан бир болурму дагъы адилсиз къанунлар чыгъарагъан къылыхъызыз гъакимлар?

²¹ Гюп болуп тербенелер мұмминни къыйнамакъ учун олар, айыпсыз адамгъа да оълюм гъукму чыгъараптар олар.

²² Амма якълавумдур Раббим, аркъатаяв болгъан ярымдыр Аллагым мени.

²³ Оъзлени къылыхъызызлыгъына тишишли къайтарышын этип къояр, оъзлердеги яманлыкъ булан оъзлени къырып да къояр, къырып да къояр оланы Раббибиз Аллагъ.

94 ¹ Гелигиз чи, сююнч булан йырлайыкъ чы Раббибизге, атын турут къычырайыкъ чы күтгъарылывубузну Ярина!

² Шюкюрлюк этеген гъалда токътайыкъ чы Ону алдында, йырлар булан къычырайыкъ чы Огъар.

³ Неге тюгюл де, уллу Аллагымдыр Раббибиз, бары да аллагъланы устюндеги уллу Пачадыр Ол.

⁴ Ону къолундадыр ер юзюню теренликлери, тавланы учурумлары да Онукидир.

⁵ Денгиз Онукидир, Олдур шону яратгъан да. Къуруну да къоллары булан Олдур болдургъан.

⁶ Гелигиз, сужда этейик чи, ерге къапланып ятайыкъ чы, тобукъдан тюшеник чи Раббибизни, Яратгъаныбызын алдында.

⁷ Неге тюгюл де, Олдур бизин Аллагыбызы, биз де Ону халкъыбыздыр, Оъзю гъайын этеген къойларыбыздыр Ону. Оғы, эгер де гъали Ону авазына бир тынглагъан болгъай эдигиз сиз:

⁸ «Мерибада йимик, дангылдагы Массада йимик*, оьчлю этмегиз чи юреклеригизни.

⁹ Шонда эди чи ата-бабаларыгъыз Мени сынайгъан, Мени тергейген, Мен этегенни гёрюп турса да.

¹⁰ Къыркъ йыл гъакитип турду Мени шо наслу, Мен де: „Олар дайм Мени ёлумдан тайышалар, буйрукъларымны күтмейлер“, – деп айтдым.

¹¹ Шону учун, къазанланып йиберип: „Олар Мени рагъатлыгъымны ерине бир заманда да гирмеслер“, – деп ант этдим Мен».

95 ¹ Йырлагъыз чы Раббибизге янгы йырны. Йырла чы Раббибизге, бютюн ер юзю!

² Йырлагъыз чы Раббибизге, макътав этигиз чи Ону атына, гюндөн-гюнгө Ону күтгъарылыву гъакындагы сюонч хабарны билдирип туругъуз чу!

³ Халкъланы арасында Ону макътавлугъун, бары да адамлана арасында да Ону гъайран ишлерин билдирип туругъуз чу!

⁴ Неге тюгюл де, зордур, макътавлагъа лайыкълыдыр Раббибиз, бары да аллагълардан да къоркъунчлудур Ол.

⁵ Неге тюгюл де, башгъа халкъланы бары да аллагълары ялгъан аллагълардыр, Раббибиз буса кёклени яратгъандыр.

⁶ Макътавлукъ булан зорлукъ Ону алдынададыр, къудрат булан гёзеллик де Ону сыйлы ериндедир!

⁷ Раббибизге алгъыш этигиз чи, бары да халкълар! Макътавлугъу да, къудраты да учун да алгъыш этигиз чи Огъар!

⁸ Оъзюню макътавлу аты учун алгъыш этигиз чи Раббибизге, савгъатлар элтигиз чи, ибадатханасыны абзарларына да юрюгюз чю Ону.

⁹ Оъзюню эпсиз арив сыйлы ибадатханасында сужда этигиз чи Раббибизге. Титиреп йибер чи Ону алдында, гъей бютюн ер юзю!

¹⁰ Халкълагъа булай деп айтыгъыз чы: «Гъакимлик этер Раббибиз! Къаттыдыр, гъеч тербенмес дагъы дюнья. Тюз кийде дуван этер халкълагъа Ол».

* ^{94:8} *Мериба ва Massa* – эки ерни атлары. Мисриден чыкъгъан Исрайылны халкъы шоларда Аллагъга таби болмагъан.

¹¹ Сююнүп къалсын дагын кёклер, къуванып къалсын дагын ер де. Къавгъалап турсун дагын денгиз де, шону ичиндеги бары зат да.

¹²⁻¹³ Сююнүп къалсын дагын авлакъ, шондагын бары зат да. Къуванып къалажакъ Раббибизни алдында агъачлыкъдагын бары тереклер де. Неге тюгюл де, геле турал, ер юзюне дуван этме геле турал. Адилли кюйде дуван этер аламгъя, халкълагын да гъакъ гертилигине гёре дуван этер Ол.

96 ¹Гъакимлик этедир Раббибиз! Сююнүп къалсын дагын ер юзю, шат болуп къалсынлар дагын кёп санавдагын атавлар да.

² Булутлар булан къарангылыкъ бардыр Ону айланасында. Мұмминлик булан адилликдир Ону тахыны кюрчюсө.

³ Айланасындағын душманланы да гүйдюре туруп, ялын юрой Ону алды булан.

⁴ Ону яшмынлары дюньяны шавлаландырып къоя. Шону гёрюп, ер юзю титиреп йибере.

⁵ Тавлар балавуздай ирип къала Раббибизни, бютюн ер юзюнүп Есини алдында.

⁶ Кёклер Ону гъакъындағын мұмминликни билдирип турал, бары да халкълар да Ону макътавлугъун гёрюп турал.

⁷ Илыгъып къалсынлар дагын таш суратлагын къуллукъ этегенлер де, ялгъан аллагълар булан макътанагъанлар да. Ону алдында сужда эте бары да ялгъан аллагълар.

⁸ Эшитип, сююнүп турал Сион. Сени дуванларынгдан шатланып турал Ягъудадагын шагъялар, Рabbim.

⁹ Неге тюгюл де, бютюн ер юзюнден де оырсендир, бары да аллагълардан да оырге салынгъансандыр Сен, Рabbim.

¹⁰ Яманлыкъыны гёрюп ярамагъызы чы, гъей Раббибизни сюегенлер! Оъзюню халкъларыны жанларын аяп сакълап турар, къылыкъызыланы къолундан да азат этер Ол.

¹¹ Мұмминге ярыкъ, тіз юреклилеке де шатлыкъ шавла берип турар.

¹² Раббибизден сююнүп туругъуз чу, мұмминлер, Ону сыйлы атына макътав да этигиз чи.

97 ¹Йыр.

Йырлагызы чы Раббибизге янгы йырны, неге тюгюл де Олдур гъайранлыкъланы этген. Оъзюдор, Оъзюню

къуватыдыр, сыйлы къудратлы къолудур Огъар устьюнлюк гелтирген.

² Гёrsетди Раббибиз Оъзюню къутгъарылывун, ачыкъ этди халкълагъа да Оъзюню мұммин ишлерин.

³ Эсге алды Ол Оъзюню зор сюювюн, Исрайылны халкъына бакъгъан якъдагы аминлигин де. Аллагыбыз савгъат этген къутгъарылывну гёрер дюньяны дёрт де яны да.

⁴ Раббибизни атын тутуп къычыр чы, гъей бютюн ер юзю. Шат болугъуз чу, сюонч булан йырлагызы чы Раббибизге!

⁵ Къомуз да согъуп йырлагызы чы Раббибизге. Къомуз согъа туруп, макътав йырны авазын да чыгъара туруп йырлагызы чы.

⁶ Зурнайланы, мююзню авазлары чыкъгъандокъ, шат болугъуз чу Пачабыз болгъан Раббибизни алдында!

⁷ Къавгъалап турсун дагъы денгиз де, шону ичиндеги бары зат да, дюнья да, шонда яшайгъан бары зат да!

⁸ Харс уруп турсун дагъы оъзенлер, къуванып къалсын дагъы тавлар да

⁹ Раббибизни алдында, неге тюгюл де Олдур ер юзюне дуван этежек. Олдур дюньягъа адилли, халкълагъа да тюз дуван этежек.

98 ¹ Гъакимлик этер Раббибиз: титиреп турсун дагъы халкълар! Гъерубимлени* устьюнде олтуруп турар Ол: тербенип жиберсин дагъы ер!

² Зордур Сиондагы Раббибиз, бары халкълардан оыр болуп къалгъандыр Ол.

³ Зор, къоркъунч гелтиреген атынга макътав этилип турсун дагъы: сыйлыдыр Ол!

⁴ Пача къудратлыдыр, адилликни де сюедир Ол. Тюз дуваннын токъташдырынг Сен. Исрайылда гертиликни де, адилликни де гёrsетдинг Сен.

⁵ Артыкъ макътав этигиз чи Раббибизге, Аллагыбызыгъа; тахыны алдында токътап сужда да этигиз чи Огъар: сыйлыдыр Ол!

⁶ Муса булан Гъарун дин къуллукъчуланы арасында, Са-муйыл да Раббибизни атын тутуп чакъырыв этегенлени арасында болдулар. Раббибизге чакъырыв этдилер олар, Ол да жавап берди олагъа.

* ^{98:1} Гъерубим – малайиклени къанатлы гъайванланы келпетиндеги тайпасын англата.

⁷ Булут багъананы ортасында да токътап сёйлей эди Рабби-биз олар булан. Ону буйрукъларын, озлеге берген Къанунун сакълап тура эдилер олар.

⁸ Раббибиз, Аллагыбызы, жавап бердинг Сен олагъя. Этген ишлери саялы такъсырлап турсанг да, гечеген Аллагъ болуп турдунг Сен олагъя.

⁹ Артыкъ макътав этигиз чи Раббибизге, Аллагыбызгъя, Ону сыйлы тавунда да сужда этигиз чи. Неге тюгюл де, сыйлыдыр Раббибиз, Аллагыбызы бизин.

99 ¹Шюкюрлюк йыр.

Раббибизни атын тутуп кычыр чы, гъей бютюн ер юзю!

² Шатлыкъда сужда этигиз чи Раббибизге, сююнюп къалыгъыз чы Ону алдында!

³ Раббибиз Аллагъ экенни, бизин Ол яратгъанны, биз Онуки, Ону халкъы, Ону сиривюню къойлары экенни англап къююгъуз чу.

⁴ Ону къапуларына шюкюрлюк булан, Ону абзарларына алгышлар булан гиригиз чи. Шюкюр этигиз чи Огъар, макътав этигиз чи Ону атына!

⁵ Неге тюгюл де, яхшыдыр Раббибиз: гъар даймгедир Ону зор сюювю, наслудан наслугъа белгили болуп турар Ону аминлиги де.

100 ¹Давутну йыры.

Сени зор сюювюнгю де, адиллигингни де гъакъында йырларман мен. Раббим, Сагъа йырларман мен.

² Айыпсыз ёлунда юрюп турарман мен. Яныма къачан гелерсен Сен? Озь уюмде тюз юрегим булан яшап турарман мен.

³ Ярамайгъан затны гъеч къоймасман мен гёз алдында. Имансызланы ишин гёрюп ярамайман мен, гъеч ярашмайдыр магъа шолай иш.

⁴ Пасат юрекли арекде токътар менден, яманлыкъ булан гъеч ортакъ затым да болмас мени.

⁵ Ювугъуна яшыртгъын яла ябагъанны къуваларман мен. Ойкем къарайгъянгъа да, уллу юреклиге де гъеч чыдамасман мен.

⁶ Оъзлер янымда турсун деп, гёзлерим шу уылкеде амин туррагъанлагъа тикленген гъалда турар. Айыпсыз ёл булан юрийген магъа къуллукъ этип турар.

⁷ Мени уюмде турмас намарт күйде иш гёрген, ялгъан айтагъанны да гёз алдындан тайдырарман мен.

⁸ Раббибизни шагъарындан жинаятчы ишлер этегенлени барысын да тамурундан ёкъ этмек учун, эртен танг булан къырып туарман къылышызыланы барысын да.

101 ¹Гёнгюлсюз де болуп, Раббибизни алдында дертин че- чеген азап чекген адамны дуасы.

²Раббим! Эшит чи дуамны, ағы урувум да етишсин дагы Сагъа.

³ Бет ташлама чы магъя, къайгъылы гюнүмде тынгла чы магъя, атынгны тутуп чакъырыв этген гюн эшит чи мени.

⁴ Неге тюгюл де, тютюндей ёкъ болуп къалды оымрюом, кесевлердей гююп къалды сюеклерим де мени.

⁵ Юрегим сынып, къуругъан оттадай гююп битди чи, гъатта ашымны ашама да унутуп къаламан мен.

⁶ Гючлю ағы урувларымдан сюегимден де, гёнюмден де къайры зат къалмады.

⁷ Дангылда къалгъан гюйгенекке ошап битдим чи, чёкген ерлердеги ябалакъдай болуп битдим чи.

⁸ Юхламайлы, къалкъыда къонгъан къушдай токътагъан-
ман мен.

⁹ Гъар гюн хорлап туралар душманларым мени, атымны да тутуп налатлап туралар уьстюмден кюлейгенлер де.

¹⁰⁻¹¹ Экмекни йимик ашайман кюлню мен. Къазаплан-
гъанынгъандыр, ачувлангъанынгъандыр гёзьяшларымны
къошуп ичегеним де. Неге тюгюл де, Сенсендер мени гётерип,
бир янгъя атып йиберген.

¹² Тая турагъан гёлентки йимикдир оымрюом мени, оттадай
гююп битдим мен де.

¹³ Сен бусанг гъар дайм де бар болуп турасан, Раббим; наслудан наслугъя эгерип юрюп туралар Сени де.

¹⁴ Гелип йиберип, языкъынарсан Сен Сионгъа, неге тюгюл
де рагымунгну гёрсетме заманы етишди шогъар, неге тюгюл
де заманы етишди.

¹⁵ Неге тюгюл де, шону гъар ташын сююп къалды чы, шону
кюлюн де аяп тура чы къулларынг Сени.

¹⁶ Раббибизни атындан къоркъуп турарлар халкълар, Сени
макътавлугъунгдан къоркъуп турарлар ер юзюндеги пачалар да.

¹⁷ Неге тюгюл де, янгыртып къуар Раббибиз Сионну, макъ-
тавлугъу булан чыгъып да гелер Ол.

¹⁸ Эшитер язықълыкъга тюшгенлени дуасын, гери урмас ялбарывларын да оланы.

¹⁹ Язылар гележек наслулагъа бу гъакъда, шолайлыкъда макътав этип турарлар Раббиизге энниден сонг туважакълар да.

²⁰ Неге тюгюл де, къарап токътагъан сыйлы бийиклигинден Ол, кёклерден къарап тура дюньягъа Раббииз.

²¹ Эшитер есирлени ағы урувун, азат этер ойлюмге тарылгъанланы да.

²²⁻²³ Раббиизге къуллукъ этмек учун бирче халкълар, пачалыкълар жыйылгъанда, Сионда билдирилер Раббиизни атын, Ерусалимде макътав этерлер Огъар.

²⁴ Яшавлукъ ёлумда дагъытып къойду Ол гючюмню мени, оймюрюмню де къысгъартды Ол.

²⁵ Булагым! Оймюрюмню яртысында къыйып къойма дагъы жанымны Сен. Наслудан наслугъа бар болуп турасан Сен».

²⁶ Ер юзюдор инг башлап Сен къургъан, кёклени Оъз къолларынг булан яратгъан да Сенсендир.

²⁷ Ёкъ болуп къалар шолар, амма гъар даим де бар болуп турарсан Сен. Устьюне гиеген абадай эсгиленип къалар шолар. Опуракъ йимик алышдырарсан Сен шоланы – алышынып къалар шолар да.

²⁸ Амма тап шо кюонгдесендир Сен, оймюрюнг де гъеч битмес дагъы Сени.

²⁹ Яшап турарлар къулларынгдан тувгъанлар, алдынгда токътап турарлар оланы наслулаты да.

102 ¹Давутну йыры.

Макътав этип тур, жаным, Раббиме; макътав этип тур, бютюн ич санларым, Ону сыйлы атына.

² Макътав этип тур, жаным, Раббиме, Ону яхшы ишлерин де унутуп къойма.

³ Бары жинаятчи ишлерингден гечеген, бары аврувларынгны сав этеген де Олдур.

⁴ Къабурдан азат этип къояр сени; зор сюювю, рагымусу булан оыр даражагъа чыгъарып къояр сени.

⁵ Яшавунгну яхшылыкълардан толтуруп къояр, шо саялы да жагыл кюйде, къаракъушдай гючлю кюйде къалып къаламан мен.

⁶ Раббииздир бары хатири къалгъанлагъа тюзлюкню болдурагъан да, адиллик этеген де.

⁷ Олдур Мусагъа Оъз ёлларын, Исрайылны халкъына да Оъз ишлерин гёрсетген.

⁸ Чомартдыр, рагымулудур, нече де чыдамлыдыр, зор сюювден толгъандыр Раббибиз.

⁹ Ахыргъа ерли къазапланып турмас, дайм де айыплап турмас Ол.

¹⁰ Этген жинаятчы ишлерибизге гёре болуп турмады бизге, гюнагъларыбызгъа гёре де къайтарышын этип турмады бизге Ол.

¹¹ Неге тюгюл де, ер юзюнден кёк нечик бийик буса, шолай уллудур Оъзюнден къоркъагъанлар учун Раббибизни зор сююв де.

¹² Гюнбатышдан гюнтувш нечик арек буса, шолай ариге салгъандыр жинаятчы ишлерибизни бизден Ол.

¹³ Атасы уланларына нечик рагыму эте буса, шолай рагыму этедир Раббибиз Оъзюнден къоркъагъанлагъа.

¹⁴ Неге тюгюл де, биледир ким экенибизни, биз бир чанг экенибизни Ол.

¹⁵ Къуругъан от йимикдир инсан да, ону оъмюрю де, авлакъ чечек йимик сёнюп къалар ол.

¹⁶ Ел чыгъып гетер шо чечекни уьстюнден, болмагъандай болуп къалар шо да; шо чечек болгъан ер де танымай къалыр шону оъзюн.

¹⁷ Оъзюнден къоркъагъанлар учун гъар даймгедир Раббибизни зор сюювю. Ону мұмынлиги де оланы авлетлерини авлетлери учундур.

¹⁸ Раббибиз булангъы разилемшивге амин туар, күтмелек учун унутмай туарар Ону къанунларын олар.

¹⁹ Кёклердедир Раббибиз Оъзюню тахын салгъаны, Олдур бары да затланы уьстюнде гъакимлик этип турагъан да.

²⁰ Гъей Раббибизни гючлю болгъан малайиклери, макътав этип туругъуз чу Огъар. Раббибизни сёзюне де тынглап, Ону айтгъанын этеген сизсиздир.

²¹ Гъей Раббибизни кёклердеги бары да астерлери, Оъзюню айтгъанын этеген Ону къуллукъчулары, макътав этип туругъуз чу Огъар.

²² Гъей Раббибизни бары да яратгъаны, Оъзю гъакимлик этеген бары да ерде макътав этип туругъуз чу Огъар. Макътав этип тур чу, жаным, Раббиме!

103 ¹ Макътав этип тур чу, жаным, Раббиме! Раббим!
Аллагыым! Гыйран күйде зорсандыр Сен; макъ-
тавлукъ, зорлукъ булан ясандырылгъансандыр Сен.

² Нюрню аба йимик гийип къоясан уьстюнге, кёклени де
чатыр йимик яйып къоясан Сен.

³ Дерияланы уьстюнде тургъузуп къоясан кёкдеги
къалаларынгны, атарбанг этип къоясан булутланы, елни
къанатларына минип де айланып турасан Сен.

⁴ Еллени Оъзюнгню чавушларынг, янып турагъан отланы
да къуллукъуларынг этип къоясан Сен.

⁵ Къатты кюрчюлерде орнатдынг ер юзюн Сен: бир заманда
да гъеч тербенмес дагъы шо.

⁶ Терен сувланы гийимдей этип ябып къойдунг ер юзюн
Сен, тавларда да сувлар токътап турा.

⁷ Сени зор гючлю тавушунгдан, къачып таялар шолар, кёк
кёкюрев тавушунгдан тез гетип токътайлар.

⁸ Тавлагъя гётерилелер, къоллагъя, оъзлеге Сен токъташ-
дыргъан ерге тюшелер сувлар.

⁹ Оъзюнден чыкъмас дазуну салып бердинг Сен, гъеч къайт-
мас дагъы ер юзюн япмакъ учун шолар*.

¹⁰ Сенсендир къоллагъя сувланы бакъдыргъан, тав аралардан
агъып туралар шолар да.

¹¹ Авлакъдагъы бары къыр жанлар ичип тоюп туралар, къыр
эшеклер де сувсабын басылтып туралар.

¹² Шо сувлар бар ердедир кёклердеги къушланы турагъаны,
бутакъ аралардандыр авазлар чыгъарагъаны да оланы.

¹³ Сенсендир кёкден таба тавланы сувдан тойдурагъан, то-
пуракъны да тоюндуруп, тюшюмлю этеген.

¹⁴ Сенсендир гъайванлар учун отну оъсдореген. Сенсендир
топуракъдан рыzkъы болдурмакъ учун ону пайдасына оъсюм-
люклени оъсдореген де.

¹⁵ Сенсендир инсанны юрегин шат этмек учун чагъырны
болдуртагъан. Сенсендир инсанны бети нюрлю болсун деп
зайтун майны болдуртагъан. Сенсендир инсанны юрегин
беклешдиреген ашны болдуртагъан да.

¹⁶ Тоюнуп туралар Раббиизни тереклери, Ол орнатгъан
ливан къарагъайлар да.

* 103:9 6-нчы аятдан башлап 9-нчу аятгъа ерли бютюн дюньяны сув
алыву гъакъында айтыла (къара Яратылыв 6-8).

¹⁷ Шолагъадыр күшланы къонагъаны. Наратлардыр лакълакъкушгъа турма ер.

¹⁸ Бийик тавлардыр кыыр эчкileni турагъан ери, таш къаялардыр даманланы* яшынып гиреген ери.

¹⁹ Олдур заманланы гёrsетмек учун айны яратгъан, гюнеш де биледир оъзюню артагъан заманын.

²⁰ Сенсендир къарангылыкъны болдурагъан – гече болуп къаладыр. Шо вакътидедир агъачлыкъдагъы бары кыыр жанланы чыгъып айланагъаны.

²¹ Аш излей туруп, кычырып айланар арсланлар, Аллагъ ийбереген рызкъыны излер оъзлеге олар.

²² Гюн чыкъгъандокъ, жыйылып йиберип, ятып къалар уяларында олар.

²³ Ишлерине чыгъар инсан, загъмат тёгюп турар ахшам болгъунча ол.

²⁴ Оғы, нече де кёпдюр дагъы Сени ишлеринг, Раббим! Гъакъыллы кюиде этгенсен бары затны Сен. Ер юзю толгъан Сен яратгъан затлардан.

²⁵ Денгиздир шо – зор ва эркин, санаву да белгисиз жан-жанывардан, уллу ва увакъ балыкълардан толгъан шо.

²⁶ Гемелер юзе шонда, оъзунде ойнамакъ учун яратгъан денгиз аждагъа да бар шонда**.

²⁷ Оъзлеге заманында Сен рызкъысын берсин деп, бары да Сени къаравуллап токътагъанлар.

²⁸ Берсeng – къабул этелер олар, къолларынгны ачсанг – тоюп къалалар ниъматларынгдан Сени.

²⁹ Юзюнгю яшырсанг – талчыкъгъа тюшюп къалалар, тынышын чыгъарып алсанг – оълюп, къайтып чангъа айланып къалалар.

³⁰ Ругъунгну берсeng – яратылып къалалар, ер юзюн янгыртып къоясан Сен де.

³¹ Гъар дайм де макътавлар болсун дагъы Раббиизге! Къуванып къалсын дагъы Оъзюню ишлеринден Раббииз!

³² Бир къарап къойса ер юзюне багъып – къартыллап йибере шо, тавлагъа тийип йиберсе де – тютюн чыгъып гете шолардан.

* ^{103:18} *Даманлар* – къоянны оълчевиондеги, тышдан къарагъанда чычкъан тайпагъа ошашлы гелеген жанлар.

** ^{103:26} Къара Аюб 40:20 – 41:26.

³³ Бютюн оымюрюм йырлап турарман Раббиме, сав чакъы Аллагыны атын тутуп йыр да айтарман.

³⁴ Рази этсин дагъы йырым Ону. Шатланып турарман Раббимден мен.

³⁵ Ёкъ болуп къалсынлар дагъы ер юзюндөн гюнагъылар, къылыкъызылар да болмай къалсынлар дагъы бир де.

Макътав эт дагъы, жаным, Раббиме! Макътав эт чи Раббиме!

104 ¹Шюкюр этигиз чи Раббибизге, Ону атын тутуп ча-
къырыв этигиз чи. Халкъланы арасында билдирип
юрюгюз чю Ону ишлерин.

² Йырлагъыз чы Огъар, Ону атын тутуп йыр да айтыгъыз чы.
Айтып юрюгюз чю бары да Ону гъайран ишлерини гъакъында.

³ Макътаныгъыз чы Ону сыйлы аты булан. Шат болуп къал-
сын дагъы Раббибизни излейгенлени юреклери.

⁴ Излегиз чи Раббибизни, Ону къудратын да. Излегиз чи
Ону гъар заман да.

⁵⁻⁶ Гъей сиз, Раббибизни къулу болгъан Ибрагымни ав-
летлери, Якъубну наслусу, Раббибизни танглагъанлары! Эс-
те алып туругъуз чу Раббибиз этген гъайран ишлени, Ону
муъжизатларын, Ол айтып этген дуванланы да.

⁷ Рабби Аллагыбыздыр Ол бизин, бютюн ер юзюндейdir
Ону дуванлары.

⁸⁻⁹ Даим эсинде сакълап турар Ол Оъзюню разилешивион
де, минглер булангъы наслулагъа буваргъан ва Ибрагымге
vasият этген сёзюн де, Исакъгъа этген антын да.

¹⁰⁻¹¹ «Гъанан топурагъын сагъа наслулатынг учун мюлк
этип беремен», – деп де айта туруп, Якъубгъа къанун булан,
Исрайылгъа даймлик разилешив булан белгиледи шону*.

¹² Шо заман аз эди оланы санаву, кёп аз эди, олар гелгин-
чилер де дюр эди шонда**.

¹³ Гёчюп юрой эдилер бир халкъдан башгъа халкъгъа, бир
пачалыкъдан башгъа пачалыкъгъа багъып.

¹⁴ Гъеч биревге хатириин къалдырма къоймай эди оланы,
пачалагъа да булай деп буюра эди:

* 104:9-11 Къара Яратылыв 15:18-21; 26:3-4; 28:13-14.

** 104:12-15 Къара Яратылыв 12:10-20 ва 20; бу аятларда шо агъвалат-
лар суратлана.

¹⁵ «Тиймегиз Мени танглагъанларыма, Мени пайхамарларыма да яманлықъ этмегиз».

¹⁶ Ачлыкъ гелтирди ер юзуне Раббибиз, аш береген гъар саптакъны да къырып битдирип къойду Од*.

¹⁷ Инсанны йиберди оланы алды булан: къул этип сатылды Юсуп.

¹⁸ Бугъавлар булан бувнады бутларын ону; темир солгъу илинди бойнұна да ону.

¹⁹ Раббибиз алданокъ билдирген зат яшавгъа чыкъгъанча, Раббибизни сёзю ону тюзлюгүн тасдыкъ этгинче болуп турду бу затлар.

²⁰ Йиберди пача, чечип тайдырыды бугъавларын Юсупну, азат этди ону халкъланы ёлбашчысы.

21-22 Пачаны вазирлерине ойзю союеген күйде насыгъат этсин деп, ону тамазаларын да гъакъылгъа уйретсін деп, уюно уystxонде ес этип, бютюн пачалыгъына да гъаким этип салды оны.

²³ Шо заман гелди Исрайыл Мисриге, шо заман гёчдю Якъуб да Гъам топурагъына.

²⁴ Шайллы артдырып къойду Аллагы Оъзюню халкъын, душманларындан гючлю этип де къойду ону.

²⁵ Оъзюню халкының къаршы обьетлик, Оъзюню къулларының къаршы гыллалар да түвдүрдү оланы юреклеринде Раббииз.

²⁶ Йиберди олагъа Оъзюню къulu болгъан Мусаны, Оъзю сайлагъан Гъарунну да.

²⁷ Оланы арасында Ону мұжизатлы сёзлерин гөрсетди, Гъам топурагъында да Ону гъайран ишлерин гөрсетди олар.

²⁸ Къарангы этип къойду, къарангылыкъ къуршап алды. Къаршы чыгъып турдулар мисрилилер Ону сёзюне.

²⁹ Къянгъа айландырып къойду оланы сувун, къырып къойду оланы балыгъын.

³⁰ Бакъадан толуп къалды оланы топурагъы, гъатта пачаларыны ятагъан уйлери де.

³¹ Ол айтып, увакъ жан-жанывар гелип къалды, чиркей жибин де басып къойду оланы бютюн уълкесин.

³² Янгурну орнуна бурчакъны, гюйдюртеген отну явдуруп къойду оланы топурагъына.

* 104:16-22 Къара Яратылыв 37-50; бу аялтарда Юсупну яшаву булан байлавлу шо ва оъзге агъвалатлар суратлана.

³³ Юзюмлерин, инжиирлерин къырып, тереклерин дагъытып къойду бютюн топурагъында.

³⁴ Ол айтып, ченгертки, къара булутдай санавсуз ченгертки гелип къалды шонда.

³⁵ Ашап битдирилдер отну топурагъындагъы, ашап битдирилдер емишлерин авлакъларындагъы.

³⁶ Къырып къойду башлап тувгъан гъар-бир яшын, эргишилени белинден тувгъан башлапгъы яшларын да топурагъындагъы.

³⁷ Гюмюшо-алтыны булан чыгъярып берди исрайыллылана, гъеч авруйгъаны да ёкъ эди оланы арасында.

³⁸ Сююнду мисрилилер оланы гетгенине, неге тюгюл де къоркъув гелип турға эди исрайыллылардан олагъа.

³⁹ Ябыв этмек учун булутну, гече ярыкъ этмек учун отну да берди олагъа.

⁴⁰ Тиледилер, Ол да бёденелени берди, кёкдеги рызкъыдан тойдуруп да турду оланы.

⁴¹ Уруп эки ярды ташны, сувлар да агъып йиберди, оъзенлер де агъып йиберди дангылда.

⁴² Неге тюгюл де, Оъзюню къулу болгъан Ибрагымге берген сыйлы ваъдасын эсге алыш Ол*,

⁴³ Оъзюню халкъын сююнчлюкде, Оъзюню танглагъанларын шатлыкъда чыгъярды Ол.

⁴⁴ Ят халкъланы топуракъларын берди олагъа, башгъаланы загъматын варисликке алыш токтатды олар да.

⁴⁵ Гъали энни Раббиизни буйрукъларын күтсөн дагъы, Ону къанунларын сакъласын дагъы олар. Макътав эт чи Раббиизге!

105 ¹Алгъамдулиллагъ!

Шюкюр этигиз чи Раббиизге, неге тюгюл де яхшыдыр Ол, неге тюгюл де гъар даим де бардыр Ону зор сююво.

² Ким айтып болур Раббиизни зор ишлери гъакъында, ким билдирип болур бары да Ону макътавлугъун?

³ Насиплидир адилликни де эсде сакълап туруп, гъар заманда да тюзлюкю болдуруп турагъанлар.

⁴ Халкъынга яхшы гёздөн къарайгъанда, мени де эсге алчы, Раббим. Оланы къутгъарагъанда, магъа да кёмек эт чи.

* ^{104:42} Къара Яратылыв 12:1-3 ва 15-нчи, 17-нчи йырлагъа.

⁵ Шо заман мен де танглагъанларынгны кеп чегивион гёрермен, халкъынгны шатлыгъы булан шатланарман, олар булан да макътнарман.

⁶ Гюнагълар этдик биз ата-бабаларыбыз йимик, жинаятчы ишлени юрютдюк, тюзсюзлюкню де этдик.

⁷ Ата-бабаларыбыз Мисриде гъайранлыкъларынгны англап битмеди, кёп санавдагы рагымуларынгны эсде сакълап турмады, Сагъа къаршы чыгъып да токътадылар денгиз ягъада, Къызыл денгизни ягъасында.

⁸ Амма Ол Оъзюню къудратын гёrsетmek учун, Оъзюню атыны хатиринден къутгъарды оланы.

⁹ Буйрукъ этди Къызыл денгизге Ол – шо да къуруп къалды; къурудан йимик оътгерип къойду терен сувлардан оланы да.

¹⁰ Оъзлени гёрюп ярамайгъанларындан къутгъарды оланы, душманларындан да азат этди оланы.

¹¹ Сувлар басып къойду душманларын оланы, гъеч бириси сама да къалмады олардан.

¹² Инандылар олар Раббибизни сёзлерине, макътав этип йырладылар Огъар.

¹³ Амма узакъ къалмай унуп къойдулар Ону ишлерин, къаравуллап да турмадылар Ону насигъатын да.

¹⁴ Эт сюйдюлер бек гъасиретли күйде дангылда, сынап турдулар Аллагъыны инсан турмайгъан ерлерде.

¹⁵ Тилеген затын берди Аллагъ олагъа, амма къоркъунчлу аврув йиберди олагъа.

¹⁶ Гюлледилер къонушунда Мусаны да, Раббибизни сыйлы къулу болгъан Гъарунну да.

¹⁷ Эки ярылып топуракъ, ютуп къойду Датанны, басып къойду Абирам булан бирче болгъанланы да.

¹⁸ От яллап йиберди олар жыйылгъан ерде, ялын гюйдюроп йиберди къылыкъсызланы.

¹⁹ Сужда къылмакъ учун бузавну ясадылар Гъорипни янында, сужда къылдылар шо ялгъан аллагъыга.

²⁰ Макътавлу Аллагъыны от ашайгъан гъайванны суратына алышдырып токътадылар.

²¹⁻²² Мисриде зор ишлер этген, Гъам топурагъында тамаша ишлер этген, Къызыл денгизни ягъасында да къоркъунч ишлер этген Аллагъын, оъзлени Къутгъарывчусун унуп токътадылар.

²³ Шо саялы да дагъытарман деди Аллагъ оланы, дагъытма да дагъытар эди, эгер де оъзю танглажъан Муса болмагъан буса. Къазапланыунда оланы дагъытып къоймасын деп инандырыды Муса Ону.

²⁴ Гёрюп ярамадылар сююмлю топуракъны олар, инанмай турдулар Ону въздасына да.

²⁵ Хонтурланнып турдулар чатырларында оъзлени, тынгламай турдулар Раббибизни авазына да.

²⁶⁻²⁷ Дангылда ер этип къоярман деп оланы, халкъланы арасында ер этип, гъар ерлеге чачып къоярман деп оланы наслуларын, дангылда къырып къоярман деп гётерди къолун Ол.

²⁸ Олар буса Пегъордагъы Баал* деген ялгъан аллагъга сужда эте туруп, жансыз аллагълагъа этилген къурбанланы ашап турдулар.

²⁹ Ачувландырып да турдулар Аллагъны оъзлени ишлери булан, таун аврув да яйылып къалды оланы арасында.

³⁰ Шо заман баш гётерип йиберип Пинигъес, дуван этди – ёкъ болуп къалды таун аврув да.

³¹ Наслудан наслугъа гъар дaimге де муъмин иши болуп токътады бу зат ону.

³² Ачувландырып токътадылар Аллагъны Мериба булакъланы ягъасында, Мусагъа къыйын гёрме тюшдю олар саялы.

³³ Неге тюгюл де, къазапландырылар ону ругъун олар, ол да гюнагъ этип къойду авзу булан.

³⁴ Къымадылар олар Раббибиз оъзлени къыр деп буйрукъ берген халкъланы.

³⁵ Амма ят халкълагъа къошуулуп, олар этеген ишлени этеген болуп къалдылар.

³⁶ Оъзлер учун тор болгъан ялгъан аллагълагъа къуллукъ этип турдулар.

³⁷ Жинлеге къурбан этип турдулар оъзлени уланларын да, къызларын да.

³⁸ Айыпсыз къян, Гъанандагъы ялгъан аллагълагъа къурбан этилген оъзлени уланларыны да, къызларыны да къаянын тёгюп турдулар – къян булан мурдарланып къалды топуракъ да.

³⁹ Мурдарлап турдулар оъзлени этеген ишлери булан, пасатлыкъ юрюютүп турдулар этеген ишлери булан да.

* 105:28 *Пегъордагъы Баал* – ялгъан аллагъ.

⁴⁰ Яллап йиберди Раббибизни къазапланыву Ону халкъына, жиргенеген болуп да къалды Ол халкъындан.

⁴¹ Ят халкъланы къолуна берип къойду оланы, оъзлени гё-рюп ярамайгъанлар ес болуп къалдылар олагъа.

⁴² Оъзлени гъакимлигине де таби этип, душманлары къыйыкъсытып турду оланы.

⁴³ Кёп керенлер азат этип турду Аллагъ оланы, олар буса оъзлени бойсынмайгъанлыгъы булан ачувландырып турдулар Ону, жинаятчи ишлери саялыш мысгъылгъа тутулуп да турдулар олар.

⁴⁴ Амма оланы агъ урувун эшигендө, оланы къайгъысына къарап турду Ол.

⁴⁵ Эсине алыш турду олар булан этген разилешивюн, зор сюювюндөн къызгъанып да турду оланы.

⁴⁶ Оъзлени есир этгенлени барысында да олагъа бакъгъан якъда къызгъанывну уяды.

⁴⁷ Күтгъар чы бизин, Раббибиз, Аллагыбыз. Сени сыйлы атынгны макътап болсун учун, Сени зорлугъунгдан макътап болсун учун, халкъланы арасындан къайтарып къой чу бизин Сен.

⁴⁸ Гъар дайм де Раббибизге, Исрайылны Аллагына макътавлар болуп турсун дагъы! Бары халкъ да: «Амин!» – деп айтып турсун дагъы.

Алгъамдуиллагъ!

Бешинчи Китап

(106-нчы – 150-нчи йырлар)

106 ¹Шюкюрлюк этигиз чи Раббибизге, неге тюгюл де яхшыдыр Ол, неге тюгюл де гъар даим де бардыр зор сюювю Ону!

² Шолай айтып турсунлар дагъы Раббибиз азат этгенлер, Ол оyzлени душманны къолундан азат этгенлер,

³ Оyzлени гюнтувшудан уруп гюнбатышъя ерли, темиркъазыкъдан уруп къыблагъя ерли тюрлю улкелерден жыйгъян.

⁴ Дангылда адам юрюмеген ёллардан адашып юрюп турдулар олар, гъеч адам турагъян шагъарны да табып болмадылар.

⁵ Ачлыкъыны, сувсалпыкъыны гётерип турдулар олар, умут узюп пашман да болдулар олар.

⁶ Амма шолай къайгъылагъя тюшгенде, Раббибизни атын тутуп чакъырыв этдилер олар, Ол да балагъларындан азат этип къойду оланы.

⁷ Оyzлер туражакъ шагъаргъя багъып юрюсөн деп, тувра ёл булан алыш юрюдю оланы да.

⁸ Оyzюню зор сюювю саялы, инсанлар учун этген гъайран ишлери саялы макътавлар этип турсунлар дагъы Раббибизге!

⁹ Неге тюгюл де, Олдур янып турагъян жанны сувсалпыгъын басдыртгъян, ач къалыш турагъян жанны тюрлю ниъматлардан тойдуртгъян да.

¹⁰ Къайгъылагъя, темирлек бугъавланып, къарангылыкъда, тун къарангылыкъда олтуруп турдулар олар.

¹¹ Неге тюгюл де, къаршы чыгъып турдулар Аллагыны буйрукъларына, гери уруп турдулар Аллагы-Тааланы наси-гъятларын да.

¹² Загъмат булан юваш этди оланы юреклерин Ол; сюрюндюлер олар, амма гъеч кёмекге табылагъян чы болмады.

¹³ Амма шолай къайгъылагъя тюшгенде, Раббибизни атын тутуп чакъырыв этдилер олар, Ол да балагъларындан къут-гъярып къойду оланы.

¹⁴ Къарангылықъдан, тун къарангылықъдан чыгъарып йи-
берип, уъзюп ташлады бугъавларын да оланы.

¹⁵ Оъзюню зор сюювю саялы, инсанлар учун этген гъайран
ишлери саялы макътавлар этип турсунлар дагъы Раббиизге!

¹⁶ Неге тюгюл де, Олдур темир къапуланы бузуп, темир
чюйлевлени де сындырып ташлагъан.

¹⁷ Гъакылсызлар обзлени жинаятчы ёллары, тюзсюзлюклери
саялы къыйналып турдулар.

¹⁸ Гъар-бир рyzкъыдан жиргенеген болуп къалдылар олар,
оълюню къапу алдына ювукълашып да турдулар олар.

¹⁹ Амма шолай къайгылагъа тюшгенде, Раббиизни атын
тутуп чакъырыв этдилер олар, Ол да балагъларындан къут-
гъарып къойду оланы.

²⁰ Оъзюню буйругъу булан сав этип къойду оланы, къабу-
рундан да азат этип къойду оланы.

²¹ Оъзюню зор сюювю саялы, инсанлар учун этген гъайран
ишлери саялы макътавлар этип турсунлар дагъы Раббиизге!

²² Шюкюрлюк къурбанларын этип турсунлар дагъы Огъар,
йырлай туруп билдирип турсунлар дагъы Ону ишлери гъакъда да!

²³ Гемелер булан денгизге чыгъагъанлар, сув майданларында
савдюгер юрютегенлер

²⁴ Гёрюп туралар Раббиизни ишлерин, денгиз
айланмаларындағы Ону гъайранлықъларын да.

²⁵ Ол айтып да битгенче, алатолпан гётерилип йиберип,
толкъунланы гётерип йибере бийиклеге.

²⁶ Гемелери кёклеге ерли гётерилип, теренлеге ерли тю-
шюп къала. Жанлары да умутсуз гъалгъа тюшюп къала шо
балагъда оланы.

²⁷ Эсиргенде йимик, дёгерек айланып, лавлап туралар олар,
бары гъакъылы да ёкъ болуп къала оланы.

²⁸ Амма шолай къайгылагъа тюшгенде, Раббиизни атын
тутуп чакъырыв этдилер олар, Ол да балагъларындан чыгъа-
рып къойду оланы.

²⁹ Алатолпанны шыплыкъга айландырып къойду Ол, тол-
къунлар да тынып къалды.

³⁰ Толкъунлар тынгъангъа шат болду олар, оъзлер гъасирет
болуп токътайгъан къолтукъга гелтирип де къойду оланы
Раббииз.

³¹ Оъзюнию зор сюювю саялы, инсанлар учун этген гъайран
ишлери саялы макътавлар этип турсунлар дагъы Раббиизге!

³² Опър этип сёйлеп турсунлар дагъы халкъ жыйылгъан ерлерде Ону, макътавлар да этип турсунлар дагъы кёп тамазалар жыйылгъан ерде Огъар!

³³⁻³⁴ Олдур оъзенлени дангылгъа, булакъланы къуругъя, оъзюнде яшайгъанланы къылыкъсызылыгъы саялы тюшюмлю топуракъланы да тузлакълагъа айландырып къойду.

³⁵ Терсине, дантылны кёлге, къуругъан топуракъны да сув булакълагъа айландырып къойду Ол.

³⁶ Ач къалгъанланы ерлешдири шонда, яшамакъ учун шагъар къурду олар да.

³⁷ Ашлыкъ чачып, юзюмлюклер орнатып, мол тюшюм къайтардылар олар.

³⁸ Шабагъатлады Раббибиз оланы, уллу халкъ болуп токътады олар да. Туварларын да кемиме къоймады.

³⁹ Башгъанланыки буса аз болуп къалды санаву оланы, къыйыкъсытыв, балагъ, къайгъы булан хорланып къалды олар да.

⁴⁰ Жиргенч гёрювню тёгюп къоя Ол бийлеге, оъзюнде ёллар ёкъ дангылда айлана турма къюоп къоя оланы да.

⁴¹ Ярлыны буса къыйынлыкъларындан чыгъарып алыш, къой сирив йимик артдырып къоя ону наслусун.

⁴² Бу затланы гёрюп, сююнүп къалалар мұммилер, къылыкъсызлар буса авзуларын япгъан кюйде туралар.

⁴³ Гъакъыллы адам эслер бу затланы, Раббибизни зор сюювюн де англар.

107 ¹Давутну макътав йыры.

² Токъташгъандыр юрегим мени, Аллагым. Йырларман, жаным булан атынгны тутуп йыр да айтарман мен.

³ Уяныгъыз чы, къыллы алат булан къомуз! Мен де тангны уятарман!

⁴ Макътав этип туарман, Аллагым, халкъланы арасында Сагъа; атынг тутуп йыр да айтарман адамланы арасында мен.

⁵ Неге тюгюл де, кёклеге чыгъып гетердей зор сюювюнг Сени, булутлагъа чыгъып гетердей гъакъ гертилигинг де Сени.

⁶ Кёклерден де бийиклеке гётерилип къал, Аллагым, сав дюньяны уystюнде де макътавлугъунг болсун дагъы Сени.

⁷ Сююмлюлеринг азат болуп къалсын учун, къутгъар чы онг къолунг булан, эшитме де эшит чи бизин.

⁸ Оъзюню Сыйлы еринде булаг деп айтды Аллагы: «Оър чыгъарман, пайларман Шегъемни, Суккот къолнуда оылчармен*.

⁹ Гилатымдыр, Манассиямдыр, башымдагъы темир бёркюмдюр Ефрем Мени, гъакимлигимни таягъыдыр Ягуда Мени**,

¹⁰ Жувунағъан сукарамдыр Моав Мени. Эдомгъа ташлап къоярман чарыкъларымны Мен. Устьюнлюк булан къычырарман Филистим топурагъында мен».

¹¹ Бизин буса ким гийирер экен беклешген шагъаргъа? Ким етишдирир экен бизин Эдомгъа ерли?

¹² Сенсен чи бизин гери ургъан, Аллагым. Асгерлеребиз булан бирче чыкъма да чыкъмайсан, Аллагым!

¹³ Душмангъа къарши кёмеклеш чи Сен бизге, гъеч пайда ёкъдур инсанланы кёмегинден.

¹⁴ Аллагы булан къазанарабыз устьюнлюкню биз. Йыгып къояр Ол душманларыбызын бизин.

108 ¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.
Мен макътав этип турагъан Аллагым! Тынып турма чы.

² Неге тюгюл де, къылыкъызланы, намартланы авзулары ачылып турга магъя, ялгъан тили булан сёйлейлер мени булан.

³ Оъзлени гёрюп ярамайгъан сёзлери булан дёрт де якъдан аралап къоялар мени, магъя къарши савутланып да токътайлар бир себепсиз.

⁴ Мендеги сюювге жавап гысапда мени душман тутуп токътагъан олар, мен буса дуа этип турман***.

⁵ Яхшылыгъыма яманлыкъ булан, сюювюме де оъжетлик булан къайтарыш этип туралар магъя.

⁶ Яманнны салып къой душманымны устьюне, айыплайгъанны да тургъузуп къой ону онг янында.

⁷ Дувангъа чыкъгъанда, айыплы болуп къалсын дагъы, дуасы да бир гюнагъга айланып къалсын дагъы ону.

⁸ Оъмюрю къысгъа болуп къалсын дагъы ону, къуллугъун да башгъя гиши тутсун дагъы ону****.

* 107:8 Къара 59:8 баянлыкъында.

** 107:9 Къара 59:9 баянлыкъында.

*** 108:4 Къара Лукъаны инжили 23:34.

**** 108:8 Къара Элчиленни ишлери 1:20.

⁹ Авлетлери етим, къатыны да тул болуп къалсын дагъы ону.

¹⁰ Оъзлени чёкген уйлеринден ареклерде садагъа тилей туруп, къыдырып айлана, тиленчилик юрюте къалсынлар дагъы оланы яшлары.

¹¹ Бары затын чыгъарып алсын дагъы оъзюне борчгъа берген адам ону, къазангъанын талап къойсун дагъы ятлар да ону.

¹² Гъеч языкъынагъан болмасын дагъы огъар, рагьму этеген де болмасын дагъы ондан къалгъан етимлеге де.

¹³ Оълюмге тарылып къалсын дагъы наслусу ону; дагъы наслугъа чыгъып да битгенче, ёкъ болуп къалсын дагъы оланы аты.

¹⁴ Раббизни алдында эсгерилип къалсын дагъы аталарыны жинаячты ишлери, анасыны гюнағьлары да гъеч унутулмай къалсын дагъы ону.

¹⁵ Гъеч таймасын дагъы Раббизни алдындан оланы гюнағьлары. Ата-анасы булан байлавлу эсделикни буса ёкъ этип къойсун дагъы Ол.

¹⁶ Неге тюгюл де, рагьму этме де ойлашмайлыш, оълтурмек мурат булан ярлы, пакъыр, юрги сынгъан адамны гызызарлап юрюдю ол.

¹⁷ Налатны сююп къалгъан эди – шо гелме де гелир оъзюне; шабагъатлама сюймеди – шо да ари таяр оъзюнден.

¹⁸ Абаны йимик гийип айлана къалсын дагъы налатны ол, ичине сув йимик, сюеклерине де зайдун май йимик гирип къалсын шо налат ону.

¹⁹ Гиеген опурагъыдай, гъаман да белине байлайгъан белбавудай болуп къалсын дагъы шо налат огъар.

²⁰ Раббиз де шолай этер къайтарышын душманларымда, магъя яман сёйлейгендеге де!

²¹ Мени буса якълап тур чу атынгны гюрметинден, Раббим, Аллагым. Оъзюнгдеги зор сююв булан къутгъарып къой чу мени.

²² Неге тюгюл де, ярлыман, пакъырман мен, яра да тийген юргиме мени.

²³ Ахшамгъы гёленткидей тайып бараман мен, ченгертигини йимик къувалап туралар мени.

²⁴ Тутагъан оразаларымдан тобукъларым бошап къалып турса, гъеч май да къалмагъан къаркъарамда мени.

²⁵ Олагъа кюлкюге къалып тураман мен; мени гёрюп, башларын чайкъайлар олар.

²⁶ Кёмек эт чи магъа, Раббим, Аллагым; зор сюювюнг булан къутгъар чы мени.

²⁷ Сен къутгъаргъаны, Раббим, шону Сен этгенни билип къалсынлар дагъы олар.

²⁸ Налат берелер олар магъа, Сен бусанг шабагъатлап къой чу мени. Баш гётерелер олар, амма илыкъга тюшюп къалсынлар дагъы оъзлер. Къулунг буса къуванып къалсын дагъы Сени.

²⁹ Къылыкъызылкъычыра чырмалып къалсын дагъы душманларым мени, опурагъыдай болуп къалсын дагъы оъзлени илыгъы олагъя.

³⁰ Авзум булан къычырып алгъыш этермен Раббиме мен де, кёплени арасында макътав этермен Огъар.

³¹ Неге тюгюл де, оъзюне дуван этегенлерден къутгъармакъ учун, ярлыны ягъын тутуп турар Ол.

109 ¹Давутну йыры*.

Булай деди Рабби Есиме: «Мен Сени душманларынгы аякъларынгы тюбюне салгъынча, Мени онг ягъымда олтуруп тур».

² Сиондан таба берер къудратынгны таягъын Раббим: гъакимлик этип тур душманларынгны арасында.

³ Ябушувну гюнүнде гёнгюллю кюйде артынг булан юрюр сени халкъынг. Сыйлы тавларда тангны къарнындан эртенги чыкъдай тувдунг сен.

⁴ «Мелхиседек йимик, сен де даймликге де дин къуллукъчусан», — деп ант этди Раббибиз. Гьеч гъёкюнмес дагъы шо антына да Ол**.

⁵ Онг янынггадыр Раббибиз Сени. Пачаланы да дагъытып къояр къазаплангъан гюнүнде Ол.

⁶ Дуван этер халкълагъя, сюекден толтуруп къояр дав авлакъланы, къырып къояр гъакимлени де ер юзүнде.

⁷ Ёлда сувну агъымындан ичер Ол, уьстюнлю кюйде гётерер башын да.

* ^{109:1} Къара Маттаны инжили 22:41-46; Элчилини ишлери 2:34-36; Ягъудилеге язылгъан кагъыз 5:5-10. Бу йыр инг башлап исрайыллы пачалар биринчилей тахына минип олтурагъанда къоллана болма герек.

** ^{109:4} Къара Яратылыв 14:17-20.

110

¹Алгъамдуиллагъ!

Жыйылгъан мұмъинлени арасында бүтөн юрегим
булан шокюрлюқ этип турман Сагъа, Раббим.

² Зордур Раббибизни ишлери, ойлашып турар шолардан
сюонегенлени барысы да.

³ Макътавлукъ, гёзеллик – Ону ишидир, гъар дайм де болуп
турар мұмъин ишлери де Ону.

⁴ Эсде къалардай этди Оъзюню гъайранлықъларын Ол;
рагъмулудур, чомартдыр Раббибиз.

⁵ Рызкъысын бере Оъзюнден къоркъагъанлагъа, гъар дайм де
эсде сакълап тура олар булан Оъзю бегетген разилешивүн де.

⁶ Оъзюню халкъына башгъа халкъланы топуракъларын бе-
рип, ишлерини къудратын гёрсетип къойду Ол.

⁷ Гъакъ гертидир, адиллидир Ону ишлери; гертидир бары
къанунлары да Ону.

⁸ Гъар даймге де токъташдырылгъандыр, гъакъ гертилик
булан тюзлюкте кюрчюленгендир шо буйрукълары.

⁹ Азатлықъ гелтирди халкъына Ол, гъар даймге буварып
къойду Оъзюню разилешивүн де. Сыйлыдыр, къоркъунч-
лудур аты Ону!

¹⁰ Гъакъылны башыдыр Раббибизден къоркъмакъ, тюз гъа-
къылы бардыр Ону буйрукъларын күтегенлени барысыны да.
Гъар дайм де макътавлар болсун дагъы Огъар.

111

¹Алгъамдуиллагъ!

Насиплидир Раббибизден де къоркъуп, кёп сююп
Ону буйрукъларын күтеген инсан.

² Гючлю болуп къалар ер юзюнде ону наслулары, шаба-
гъатланып къалар тюз юреклилер де.

³ Берекет булан байлыкъ бардыр ону уюнде, мұмъинлиги
де бардыр гъар даймге де ону.

⁴ Къарангыда да шавла берип къояр ярыкъ тюз юрекли
инсанлагъа; рагъмулудур, мұмъиндир, языкъсынып да би-
ледир Раббибиз.

⁵ Насиплидир чомарт, кёп сююп борчъа акъча береген,
оъзюню ишлерин адилли күйде юротеген инсан.

⁶ Гъеч сюрюнмес бир заманда да ол, бир заманда да унутулмас
мұмъин.

⁷ Яман хабарлардан къоркъмас ол; Раббибизге аркъатаяй
туруп, къаттыдыр юрги де ону.

⁸ Токъташып битгендир юреги ону. Гъеч затдан къоркъмас ол; душманларын тюп болгъанын да гёрюр ол.

⁹ Чомарт кюйде савгъатлар берип туарар пакъырлагъа ол; мұмынлиги де бардыр гъар дaimге де ону; гючлю де, макътавлу да болуп къалар ол.

¹⁰ Къылыкъызыз буланы гёрюп, ачувлана, тишлирин къыжыратар, ёкъ болуп къалар. Дагъылып къалар къылыкъызыланы муратлары.

112 ¹Алгъамдуиллагъ!

Макътав этилиз чи, Раббибизни къуллары, макътав этилиз чи Раббибизни атына.

² Макътавлу болуп къалсын дагъы Раббибизни аты энниден сонг да, гъар дaim де.

³ Гюнтувшдан гюнбатышгъа ерли макътавлу болуп къалсын дагъы Раббибизни аты.

⁴ Оърде токътагъандыр бары да халкълардан Раббибиз, кёклерден де бийикдедир макътавлугъу да Ону.

⁵ Бийикликлерде тахында олтургъан Раббибизге, бизин Аллагыбызгъа тенг болуп,

⁶ Кёклеге де, ер юзюне де тюшюп къарайгъан ким болур?

⁷⁻⁸ Бийлер булан, Оъзюню халкъыны бийлери булан бирче олтуртмакъ учун, чангдан гётерип алар Ол ярлыны, наслыкъдан чыгъарып алар пакъырны да.

⁹ Яш табып болмайгъан къатынны насиplи ана этип къояр оъзюню уюнде Ол.

Алгъамдуиллагъ!

113 ¹Исрайл Мисриден, Якъубну наслулары да башгъа тилли халкъны арасындан чыкъгъанда,

² Раббибизни сыйлы халкъы болуп къалды Ягъуда, Исрайл да – Ону еслиги.

³ Гёрюп шону, къачды Къызыл денгиз, артгъа агъып йиберди Ёрдан оъзен де.

⁴ Ойнакълап йиберди тавлар къойлардай, тёбелер де къозулардай.

⁵ Не болуп къалды сагъа, Къызыл денгиз, сен къачар йимик, сагъа да, Ёрдан оъзен, сен артгъа агъып йиберер йимик?

⁶ Не ойнакълайсыз сиз де, тавлар, къойлардай, сиз де, тёбелер, къозулардай?

⁷ Къартыллап къал, ер юзю, Раббибизни алдында, Якъубну Аллагыны алдында,

⁸ Ярны кёлге, ташны да булакъгъа айландырып къоягъан Аллагыны алдында.

⁹ Бизге тюгюл, Раббим, бизге тюгюл, амма Оъзюнгню зор сюювонг, аминлигинг учун Оъзюнгню атынга макътавлукъну берип къой чу Сен.

¹⁰ Не саялыш айтып юрой экен ят халкълар: «Къайдадыр дагъы Аллагы оланы?» – деп.

¹¹ Кёклердедир Аллагыбыз бизин, сюйгенин де этип турар Ол.

¹² Гюмюш булан алтындыр, инсанны къоллары булан этилген ишлердир ялгъан аллагылары оланы.

¹³ Азвулары бардыр шо аллагыланы, амма сёйлемейдир; гёзлери бардыр шоланы, амма гёrmейдир.

¹⁴ Къулакълары бардыр шо аллагыланы, амма эшитмейдир; танавлары бардыр шоланы, амма ийис билмейдир.

¹⁵ Къоллары бардыр шо аллагыланы, амма сезмейдир; аякълары бардыр шоланы, амма юрюмейдир, тамагъындан тавушлар да чыгъармайдыр шолар.

¹⁶ Шо аллагылагъа ошап къалсын дагъы шоланы этгенлер, шолагъа аркъатаяйгъанланы барысы да.

¹⁷ Исрайыл! Умут эт чи Раббибизге: Олдур бизге кёмек этеген де, бизин къалкъаныбыз да.

¹⁸ Гъарунну наслулары! Умут этип туругъуз чу Раббибизге: Олдур бизге кёмек этеген де, бизин къалкъаныбыз да.

¹⁹ Раббибизден къоркъагъанлар! Умут этигиз чи Раббибизге: Олдур бизге кёмек этеген де, бизин къалкъаныбыз да.

²⁰ Унутмас Раббибиз бизин, шабагъатлар бизин, шабагъатлар Исрайылны, шабагъатлар Гъарунну наслуларын да Ол.

²¹ Шабагъатлар Раббибиз Оъзюнден къоркъагъан инсанланы гиччисин де, уллусун да.

²² Артдырып къойсун дагъы Раббибиз сизин наслуларыгъызыны, сизин де, яшларыгъызыны наслуларын да.

²³ Шабагъатлап къойсун дагъы сизин кёклер булан ер юзюн яратгъан Раббибиз.

²⁴ Кёклер – Раббибизникидир кёклер, амма инсанлагъа бергендир ер юзюн Ол.

²⁵ Макътав этмес Раббибизге оылгенлер де, къабургъа гире турагъанлар да.

²⁶ Амма биз макътав этип туарбыз Раббибизге энниден сонг да, гъар дайм де.

Алгъамдуиллагы!

114 ¹ Сюемен Раббибизни мен, неге тюгюл де эшиитди тавушумну, ялбарывумну Ол.

² Тынглар Ол магъя, шо саялы да чакъырыв этип туарман оымюрюмню гъар гюнүндө де мен Огъар.

³ Олью бугъавлар къуршап алды мени, ахыратны азаплары да етди магъя; къарышлашым дертлер булан къайгъыгъа мен.

⁴ Раббибизни атын тутуп бурай чакъырыв этдим шо заман: «Къутгъарып къой чу мени, Раббим!»

⁵ Рагъмулудур, адиллидир Раббибиз бизин, языкъысынып биледир Аллагыбыз бизин.

⁶ Къоруп сакълар амалсызланы Раббибиз; гъалсыз эдим, къутгъарып къойду Ол да мени.

⁷ Рагъатланып къал чы, жаным мени, неге тюгюл де яхшылыкъ этер Раббим сагъя.

⁸ Азат этдинг ойлюмден жанымны мени, гёзлеримни де гёзъяшлардан, сюрюнме къоймадынг аякъларымны да мени.

⁹ Юроп туражакъман Раббибизни алдында савланы дюнъасында.

115 ¹ Оъзюмню гъакъымда: «Гючлю кюйде дагъылып къалдым мен», – деп айтагъанда да осаллашмады иманым мени.

² «Ялгъанчылардыр бары да адамлар», – деп айтып къойдум ойлашмайлы мен.

³ Нечик къайтарыш этер экенмен дагъы Раббибизге магъя этген бары да рагъмусу саялы Ону?

⁴ Байрам этип белгилермен къутгъарылыумуну мен, Раббибизни атын тутуп чакъырыв да этермен мен.

⁵ Кютермен Раббибизге этген ваъдаларымны бары да халкъыны алдында Ону.

⁶ Бек багъя деп гъисаплайдыр Оъзюню мұмминлерини яшавун Раббибиз.

⁷ Раббим! Къулунгмандыр Сени, къулунгмандыр Сени, къаравашынгны уланымандыр мен. Сенсендир бугъавлардан азат этген мени.

⁸ Сени учун этермен шюкюрлюк булан къурбанымны мен,
Раббибизни атын тутуп чакъырыв да этермен.

⁹ Күтермен Раббибизге этген ваъдаларымны бары да хал-
къыны алдында Ону,

¹⁰ Раббибизни уюню абзарларында, сени къап ортандга,
Ерусалим!

Алгъамдуиллаг!

116 ¹Макътав этигиз чи Раббибизге, бары да халкълар,
оър этигиз чи Ону, бары да адамлар!

² Неге тюгюл де, гючлюдюр бизге бакъгъан якъдагъы зор
сюювю Ону, гъар даймгедир Раббибизни аминлиги де.

Алгъамдуиллаг!

117 ¹Шюкюрлюк этигиз чи Раббибизге, неге тюгюл де
рагъмулудур Ол, гъар даймгедир зор сюювю де Ону.

² «Гъар даймгедир зор сюювю Ону!», – деп айтсын дагъы
гъали энни Исрайыл.

³ «Гъар даймгедир зор сюювю Ону!», – деп айтсын дагъы
Гъарунну наслулаты.

⁴ «Гъар даймгедир зор сюювю Ону!», – деп айтсын дагъы
гъали энни Раббибизден къоркъагъанлар.

⁵ Бек гючлю къыйынлы гъалдан чакъырыв этдим Раббибиз-
ге мен, эшитди Ол да мени, эркин ерге чыгъарып да къойду
Раббим мени.

⁶ Раббимдир якълайгъан мени, гъеч къоркъмасман дагъы
мен: не этип болур инсан магъа?

⁷ Раббимдир кёмекчим мени: уьстюнлю кюйде къаарман
душманларыма мен.

⁸ Раббибизге умут этмек къолайдыр, инсангъа аркъатаягъандан
эсе.

⁹ Раббибизге умут этмек къолайдыр, гъакимлеге
аркъатаягъандан эсе.

¹⁰ Ят халкълар къуршап алгъан эдилер мени, амма Рабби-
бизни аты булан дагъытып къойдум мен оланы.

¹¹ Дёгерек этип алгъан эдилер мени, къуршап алгъан эдилер
мени, амма Раббибизни аты булан дагъытып къойдум мен оланы.

¹² Балжибинлердей къуршап алгъан эдилер мени, амма
гоганны отудай сёнюп къалдылар; Раббибизни аты булан
дагъытып къойдум мен де оланы.

¹³ Йыгылсын деп мен, гючлю кюйде теберген эдилер мени, амма Раббим гелип къалды кёmekге магъя.

¹⁴ Раббим гючюмдюр мени, якълавумдур мени, күтгъарылывум болуп токътады Ол магъя.

¹⁵ Мұымынлени чатырларындан сюончлюкню, устьюнлюкню булай тавушлары чалынып турар: «Зор гючлю ишлер чыгып тура Раббибизни онг къолундан!

¹⁶ Гётерилип тура Раббибизни онг къолу, зор гючлю ишлер чыгып тура Раббибизни онг къолундан!»

¹⁷ Оълмесмен, яшап къаларман, Раббимни ишлерин билдирип де туарман мен.

¹⁸ Къатты кюйде такъсырлап къойду Раббим мени, амма оълюмге чи тарытмады мени.

¹⁹ Мұымынликни къапуларын ачыгъыз чы магъя, гирейим чи шолагъя, макътав этейим чи Раббибизге!

²⁰ Мунадыр Раббибизни къапулары, мұымынлер гирер шолардан таба.

²¹ Мени эшитгенинг саялы, мени күтгъарылывум болуп токътагъанынг саялы шюкюрлюк этип туарман мен Сагъя.

²² Кюрчюню аслу ташы болуп токътады усталар ташлап къойгъан таш*.

²³ Раббибиз этген шо ишни гёрмеге де гъайран чы!

²⁴ Айрыча гюн этип къойду шо гюнню Раббибиз: къуванып къалайыкъ чы, шатланып къалайыкъ чы шо гюн!

²⁵ Раббим, күтгъарып къой чу бизин! Раббим, устьюнлюк берип къой чу бизге!

²⁶ Шабагъатланып къалсын дагъы Раббибизни атын тутуп гелеген! Шабагъат этебиз сизге Раббибизни уюнден биз.

²⁷ Аллагъ – Раббибизdir, нюрюн тёгүп къойду Ол бизге. Байлагъыз чы аркъан булан къурбанлыкъны, элтигиз чи къурбан этеген ерни мююзлерине багъып шону.

²⁸ Сенсендир Аллагъым мени: макътав этип туарман Сагъя. Сенсендир Аллагъым мени: оър этип туарман Сени.

²⁹ Шюкюрлюк этигиз чи Раббибизге, неге тюгюл де рагъмулудур Ол, гъар даимедир зор сюювю де Ону.

* 117:22-23 Къара Маркны инжили 12:10-11; Элчиленi ишилери 4:11; Петер язған биринчи кагъыз 2:7.

118 ¹Насиплидир тюз ёл булан юройгенлер, Раббибизни Къанунуна гёре яшайгъанлар.

²Насиплидир Ону буйрукъларын сакълайгъанлар, бютюн юрги булан Ону излейгенлер.

³Терс иш этмес олар, юрюп тураг Ону ёллары булан да.

⁴Сен буйрукъ этдинг къатты күйде къанунларынгны күтсөн деп.

⁵Гъар заман тюз ёл булан юрюген, къанунларынга да бойсынгъан болайым дагъы мен.

⁶Гъеч илыкъмасман мен шо заман, буйрукъларынга да къарай туруп.

⁷Тюз юрек булан шюкюрлюк эттермен, адилли къанунларынга тюшюнүп мен.

⁸Күтюп туражакъман къанунларынгны Сени; бир заманда да къюоп къойма дагъы мени!

⁹Нечик сакъласын жагыл адам таза күйде оъзюню ёлун? – Сени Каламынга гёре яшамакълыкъ булан.

¹⁰Бютюн юргим булан излеймен Сени, буйрукъларынгдан гъеч тайышма къойма чы мени.

¹¹Сагъа къаршы гюнагы иш этип къоймайым деп, бек аяп сакълагъанман юргимде Каламынгны Сени.

¹²Макътавлусандыр Сен, Раббим! Уйретип тур чу къанунларынга мени.

¹³Авзум булан билдирип турдум авзунгдан чыкъгъан бары да къанунларынгны Сени.

¹⁴Гъар-бир байлыкъдан йимик сюонемен мен буйрукъла-рынгдан Сени.

¹⁵Ойлашаман къанунларынгны гъакъында Сени, тергев беремен ёлларынга да Сени.

¹⁶Къанып къаламан къанунларынгдан Сени; гъеч унутмай-ман Каламынгны да Сени.

¹⁷Рагъунгну гёрсетип къой чу Оъзюнгню къулунга, яшап къаларман, таби боларман мен де Каламынга Сени.

¹⁸Ачып къой чу гёзлеримни мени, гёрюп къоярман мен де гъайранлыкъларын къанунунгну Сени.

¹⁹Ёлавчумандыр бу дюньяда мен; яшырып къойма чы мен-ден буйрукъларынгны Сени.

²⁰Гъалсыз болуп турга жаным мени, гъар заман къанунла-рынгны гёрме сююп Сени.

²¹ Енгип къойдунг Сен оыктемлени, налатлангъанланы, буйрукъларынган тайышагъанланы да.

²² Оланы мысгыллавларындан, хорлавларындан азат этип къой чу мени, неге тюгюл де сакълап юроймендир буйрукъларынгны Сени.

²³ Гъакимлер олтуруп, тилбирчилик этип айланалар магъа къаршы, амма къулунг буса ойлашадыр къанунларынгны гъакъында Сени.

²⁴ Маслагъатдыр, сюончдор магъа буйрукъларынг Сени.

²⁵ Чангъа айланып къалгъан жаным мени, жанландырып къой чу ваъданга гёре мени.

²⁶ Билдиридим ёлларымны гъакъында мен, эшиздинг Сен де мени; уйретип тур чу къанунларынга мени.

²⁷ Къанунларынгда гёрсетилген ёлланы англама кёмек эт чи магъа, ойлашып туарман мен де гъайранлыкъларынгны гъакъында Сени.

²⁸ Гъалсыз болуп бара къайгыдан жаным мени, беклешдирип къой чу мени ваъданга гёре Оъзюнгню.

²⁹ Арек эт чи менден ялгъанны ёлун, рагьмунг булан уйретип тур чу магъа Къанунунгну Оъзюнгню.

³⁰ Тангладым мен гъакъ герти ёлну, юрегим булан къабул этдим къанунларынгны да Сени.

³¹ Ябушуп къалгъанман буйрукъларынга Сени, Раббим, илыкъдырып къойма чы мени.

³² Буйрукъларынгда гёрсетилген ёлларда агъып туражакъ яшавум мени, неге тюгюл де генглешдиресендир юрегимни мени.

³³ Гёрсет чи, Раббим, къанунларынгны ёлун, ахыргъа ерли тайышмай туарман мен де шолардан.

³⁴ Эс тапдырып къой чу магъа, кютюп туарман, бютюн юрегим булан сакълап туарман мен де Къанунунгну Сени.

³⁵ Салып къой чу буйрукъларынгны ёлларына мени, неге тюгюл де наисипли болуп къаларман шо заман мен.

³⁶ Сутурлукъгъа тюгюл, буйрукъларынга байлап къой чу юрегимни мени.

³⁷ Сени ёлларынган юрюп болсун деп, къутгъарып къой чу мени оълюмден.

³⁸ Оъзюнгден къоркъагъанлагъа этген ваъдангны мени, Сени къулунг учун кютюп къой чу.

³⁹ Оъзюнден мен бек къоркъагъан хорланывдан гери уруп къой чу мени, неге тюгюл де яхшыдыр къанунларынг Сени.

⁴⁰ Огъ, не гъасиретмен дагъы мен къанунларынгны кютме Сени! Озъюндеги адиллик булан аманлыкъда сакълап тур чу мени.

⁴¹ Зор сюювонг, Сен вайда этген къутгъарылынгни етип къалсын дагъы магъа, Раббим.

⁴² Жавап къайтарарман мени хорлайгъянгъа мен де, неге тюгюл де умут этемен Каламынга Сени.

⁴³ Гъакъ герти сёзню сёйлеп болсун учун, гючюмден магърюм этип къойма чы мени, неге тюгюл де умут этемен къанунларынга Сени.

⁴⁴ Кютюп туарман Къанунунгну Сени гъар заман да, гъар дайм де.

⁴⁵ Эркин кюйде айланып туарман, неге тюгюл де кютюп юрюдюм къанунларынгны Сени.

⁴⁶ Айтип юрюрмен пачаланы алдында буйрукъларынгны гъакъында Сени, гъеч илыкъма да илыкъмасман.

⁴⁷ Къанып къаларман мен оъзлени сююп къалгъан буйрукъларынгдан Сени.

⁴⁸ Узатарман къолларымны мен оъзлени сююп къалгъан буйрукъларынга Сени, ойлашарман къанунларынгны гъакъында да Сени.

⁴⁹ Озъюнде умут тувдургъан Озъюнгню къулунга этген вайдангны эсге алыш къой чу Сен.

⁵⁰ Гъар гезик яшавгъа къайтарып тура мени шо вайданг Сени, къайгъымда да маслагъат болуп токътай магъа.

⁵¹ Эдепсиз кюйде кюлеп турдулар оъктемлер устьюмден мени, амма гъеч тайышмадым мен Къанунунгдан Сени.

⁵² Эсге алыш турдум бырынгъыдагъы къанунларынгны Сени, Раббим; гёнгюм де ачылып турду мени.

⁵³ Эпсиз яман гъалгъа тюшюп гетемен Къанунунгну кютмейген къылыкъсызланы гёргенде мен.

⁵⁴ Сапар чыкъгъан ерлеримдеги якълашывум болуп чыкъды къанунларынг Сени.

⁵⁵ Гече де эсгерип турдум атынгны Сени, Раббим; сакълап турдум Къанунунгну да Сени.

⁵⁶ Уйренчикликке айланып битген къанунларынгны кютмек магъа.

⁵⁷ «Вайдаларынгны кютмек, Раббим, талигъимдир мени», — деп айтдым мен.

⁵⁸ Гъакъ юрекден дуа этип турдум мен Сагъа: этген вайданга гёре языкъсынып къал чы магъа Сен.

⁵⁹ Ойлашып къарадым оьзюмню ёлларымны гъакъында мен, буйрукъларынга багъып аbat да алдым.

⁶⁰ Алгъасап турдум, гъеч асталашмадым буйрукъларынгны кютмек учун Сени.

⁶¹ Къылыкъсызланы торлары ташланды магъя, амма гъеч унутмадым Къанунунгну Сени.

⁶² Гечортада уянып турдум шюкюрлюк этмек учун адилли къанунларынг саялы Сени.

⁶³ Къурдашымандыр мен Сенден къоркъагъанланы да, Сени къанунларынгны кютегенлени де барысыны да.

⁶⁴ Сени зор сюювюнгден толгъан, Раббим, ер юзю; уйретип къой чу мени Оъзюнгню къанунларынга.

⁶⁵ Яхшылыкъ этип къойдунг Оъзюнгню къулунга, Раббим, этген ваъданга гёре Сен.

⁶⁶ Сав гъакъылгъя да, билимге де уйретип къой чу мени, неге тюгюл де аркъатаяйман мен буйрукъларынга Сени.

⁶⁷ Адашып турдум азап чекгенче алдын мен, гъали буса буйрукъларынгны кютюп юриймен мен.

⁶⁸ Рагъмулусандыр, яхшы ишлени этеген Сенсендир – Оъзюнгню къанунларынга уйретип къой чу мени.

⁶⁹ Яман ялгъанлар айтып юрюп оъктемлер мени гъакъымда, мен бусам гъакъ юрекден кютюп турарман къанунларынгны Сени.

⁷⁰ Рагъмусуз, санғырав болуп къалгъан юреклери оланы, мен бусам къанып къалып турман Къанунунгдан Сени.

⁷¹ Къанунларынга уйренип болсун учун, не яхшыдыр дагъы магъя азап чекме тюшгени.

⁷² Минг алтындан да, гюмюшден де яхшыдыр Сени авзунгдан чыкъгъан Къанун магъя.

⁷³ Сени къолларынгдыр мени яратгъан да, мени амалгъя гелтирген де; эс тапдырып къой чу магъя, уйренип къаларман мен де буйрукъларынгны Сени.

⁷⁴ Каламынга аркъатаяйгъаным саялы, гёрюп йиберип мени, сююнюп къалар Сенден къоркъагъанлар.

⁷⁵ Билемен, Раббим, къанунларынг тюз экенин де, адилли күйде такъсырлагъанынгны да мени.

⁷⁶ Къуулунга этген ваъданга гёре, магъя маслагъят болуп къалсын дагъы зор сюювюнг Сени.

⁷⁷ Языкъсынывунг етишип къалсын дагъы магъя, яшап къаларман мен де, неге тюгюл де къанып къалып турман Къанунунгдан Сени.

⁷⁸ Илыгъып къалсынлар дагъы оъктемлер, неге тюгюл де бир айыпсыз зулму этип туралар олар магъя; ойлашып тураман мен де къанунларынгны гъакъында Сени.

⁷⁹ Магъя багъып къалсынлар дагъы Сенден къоркъагъанлар да, Сени буйрукъларынгны билегенлер де.

⁸⁰ Мен биябур болуп къалмасын учун, юрегим толу күйде къанунларынга берилип къалсын дагъы Сени.

⁸¹ Сенден гелеген къутгъарылывну къаравуллай туруп, гъалсиз болуп бара юрегим мени; аркъатаяйман сёзүнге Сени.

⁸² Сени вайдангны къаравуллай туруп, гъалсиз болуп бара гёзлерим мени. «Къачан гёнгюмню аларсан мени?» – даймен мен.

⁸³ Тютюнню ичиндеги тулукъдай болуп къалдым мен, амма Сени къанунларынгны чы унутмадым мен.

⁸⁴ Дагъы да нечакъы заман къарап турма тарыкъман мен, къулунг Сени? Къачан этерсен дуванынгны гызыарлап юрой-генлек мени?

⁸⁵ Сени Къанунунга тергев бермединдер олар, къую къазып токътадылар оъктемлер магъя.

⁸⁶ Инамлыдыр бары да буйрукъларынг Сени; адилсиз күйде гызыарлап туралар мени; көмек этип къой чу магъя.

⁸⁷ Аз къалдылар дагъытып къойма ер юзүнде мени, амма арт чы бермедин къанунларынга Сени.

⁸⁸ Оъзюндеги зор сююв булан аманлыкъда сакълап къой чу мени, күтюп туарман мен де авзунгдан чыкъгъан буйрукъларынгны Сени.

⁸⁹ Даимгедир, Раббим, токъташдырылгъаны кёклерде Каламынг Сени.

⁹⁰ Наслудан наслугъа этип туар аминлигинг Сени. Сен-сендир ер юзюн амалгъя гелтирген, токътап тура шо да.

⁹¹ Гъали болгъунча токътап тура къанунларынг, неге тюгюл де Сагъадыр бары да затны къуллукъ этегени.

⁹² Къайгъыгъа батып оълюп къалар эдим мен, эгер де Къанунгдан къанып турмагъан эдим буса мен.

⁹³ Бир де унутмасман дагъы къанунларынгны Сени, неге тюгюл де шолар буландыр Сен аманлыкъда сакълап турагъанынг мени де.

⁹⁴ Сеникимендир мен – къутгъарып къой чу мени, неге тюгюл де күтюп юроймен къанунларынгны Сени.

⁹⁵ Яшынып къаравуллап токътагъанлар къылыхъызылар дагъытмакъ учун мени, мен буса теренлешип бараман буйрукъларынга Сени.

⁹⁶ Дазуларын гёргенмен гъар-бир камилликни мен, амма тыйсапсыз генгдир буйрукъларынг Сени.

⁹⁷ Не сюемен дагъы Къанунунгну Сени! Ойлашып тураман сав гюн шону гъакъында да.

⁹⁸ Душманларымдан да гъакъыллы этип къойдунг мени Оъзюнгню буйрукъларынг булан Сен, неге тюгюл де мени буландыр шолар гъар заманда да.

⁹⁹ Устазларымдан да гъакъыллы болуп къалдым мен, неге тюгюл де ойлашып тураман буйрукъларынгны гъакъында Сени.

¹⁰⁰ Къартлардан да англавлу болуп къалдым мен, неге тюгюл де кютюп тураман къанунларынгны Сени.

¹⁰¹ Каламынга гёре юрюмек учун, гери уруп юрюймен гъар-бир яманлыкъын ёлундан аякъларымны мени.

¹⁰² Гъеч тайышмайман къанунларынгдан Сени, неге тюгюл де Сенсендир уйретеген мени.

¹⁰³ Не татли тие дагъы тамагъыма сёзлеринг Сени! Балдан да татывлудур авзума шолар.

¹⁰⁴ Сени къанунларынг англав берер магъа, шо саялы да гёрюп ярамайман яманлыкъын гъар-бир ёлун.

¹⁰⁵ Аякъларым учун чыракъдыр, ёлумдагъы ярыкъдыр Каламынг Сени.

¹⁰⁶ Ант этип турдум Сени адилли къанунларынга гёре юрюме мен, шолай этме де этермен мен.

¹⁰⁷ Бек уллу къайгъы басып тура мени, Раббим; этген вайданга гёре аман сакълап къой чу мени.

¹⁰⁸ Авзум булан этген алгъыш савгъатны къабул этип къой чу, Раббим; Оъзюнгню къанунларынга да уйретип къой чу мени.

¹⁰⁹ Жаным гъаман увучумдадыр, амма Къанунунгну чу унутмайман Сени.

¹¹⁰ Торларын ташлап токътадылар къыллыкъызылар магъа, амма гъеч тайышмадым къанунларынгдан Сени.

¹¹¹ Гъар даймги варислик йимик къабул этип турдум буйрукъларынгны Сени, неге тюгюл де юрегимни шатлыгъыдыр шолар.

¹¹² Сени къанунларынгны гъамангъа, ахыргъа ерли кютювге багъышлап турдум юрегимни мен.

¹¹³ Гёрюп ярамайман Сагъа толу күйде амин тюгюллени, Сени Къанунунгну буса сюемен.

¹¹⁴ Аркъатаявумсандыр, къалкъанымсандыр Сен мени; умут этемен Каламынга Сени.

¹¹⁵ Ари тайыгъыз чы менден, яманлар, кютюп юрюмен мен де буйрукъларын Аллагымны мени.

¹¹⁶ Беклешдирип къой чу этген ваъданга гёре мени, яшап къаларман мен де; биябур этип къойма чы умутумда мени.

¹¹⁷ Къолунг булан кёмек этип къой чу, къутгъарлып къаларман мен де; тергев берип турарман гъаман Сени къанунларынга мен де.

¹¹⁸ Гери уруп къоясан Сени къанунларынгдан тайышатыланы барысын да, неге тюгюл де негъакъдыр гъиллалары оланы.

¹¹⁹ Кёмиорню кюлюдей сибирип ташлайсан бары да къылкъызыланы ер юзюнден Сен, шо саялыдыр сююп къалгъаным да буйрукъларынгны Сени.

¹²⁰ Титиреп гетер къаркъарам мени Сенден къоркъагъанлыкъдан, къанунларынгдан да къоркъаман мен Сени.

¹²¹ Адилли, тюз затны этип юрюдюм мен – мени гызызартайланын къолуна берип къойма чы Сен мени.

¹²² Къулунгну янын тутуп къой чу Сен, ойкемлер магъа зулмусун этмесин деп.

¹²³ Гъалсыз болуп бара гёзлерим мени Сени къутгъарлысынгну да, герти ваъдангны да къаравуллай туруп.

¹²⁴ Иш гёрюп къой чу Оъзюндеги зор сююв булан Сени къулунга, уйретип къой чу мени де къанунларынгна Сени.

¹²⁵ Къулунгмандыр мен Сени; эс тапдырып къой чу магъа, тюшюньюп къаларман мен де буйрукъларынгна Сени.

¹²⁶ Етишди Раббизиге иш гёрме заман: бузуп-тозуп къойгъан Къанунунгну Сени.

¹²⁷ Алтындан, таза алтындан артыкъ сюемен мен буйрукъларынгны Сени.

¹²⁸ Адилли гёремен бары да къанунларынгны; гёрюп ярамайман гъар къайсы яман ёлну да мен.

¹²⁹ Гъайрандыр буйрукъларынг Сени, шо саялы да кютюп юрюймен шоланы мен.

¹³⁰ Англавсузланы ярыкъландырып, гъакъыллы этип къояр, маъналары ачылгъанда сёзлеринг Сени.

¹³¹ Кюстюньюп йиберемен авзумну ачып, неге тюгюл де гъасирет къалып тураман буйрукъларынгна Сени.

¹³² Сени атынгны сюегенлөгө этегенинг йимик, бир къарап, языкъысынып къал чы магъа.

¹³³ Къатты басагъан этип къой чу абатларымны Оъзюнгню вайданга гёре; елеме къойма чы гъеч бир къылыкъсызылыкъны да мени.

¹³⁴ Сени къанунларынгны кютмек учун, азат этип къой чу адамланы зулмусундан мени.

¹³⁵ Нюрлю юзюнг булан ярыкъландырып къой чу Оъзюнгню къулунгну, уйретип къой чу Сени къанунларынга мени де.

¹³⁶ Шарыллап агъар гёзяшларым, неге тюгюл де сакъламай инсанлар Къанунунгну Сени.

¹³⁷ Адиллисендир, Раббим, Сен, адиллидир къанунларынг да Сени.

¹³⁸ Гертидир, гъакъ гертидир Оъзюнг васият этген буйрукъларынг Сени.

¹³⁹ Рагъатлыкъ бермес гюнчюлюк магъа, неге тюгюл де унутуп къалгъан душманларым сёзлерингни Сени.

¹⁴⁰ Артыкъ тазадыр Каламынг Сени, сююп къалгъан къулунг да шону.

¹⁴¹ Гиччимен, эсгик гёрюнемен мен, амма унутмайман къанунларынгны Сени.

¹⁴² Гъар даймгедир адиллигинг Сени, гъакъ гертидир Къанунунг да Сени.

¹⁴³ Етишип къалгъан къайгъы булан азаплар магъа, къанып къалып тураман буйрукъларынгдан да Сени.

¹⁴⁴ Даимгедир адиллиги буйрукъларынгны Сени: англав берип къой чу магъа, яшап къаларман мен де.

¹⁴⁵ Чакъырыв этермен бютюн юрегим булан Сагъа: жавап бер чи магъа, Раббим; кютюп туарман Сени къанунларынгны мен де.

¹⁴⁶ Чакъырыв этермен Сагъа, къутгъарып къой чу мени, кютюп туарман буйрукъларынгны мен де.

¹⁴⁷ Танг билингенче де туруп, кёмек тилермен мен; умут да этермен Каламынга Сени.

¹⁴⁸ Каламынгны гъакъында ойлашмакъ учун, эртенги къаравулланыкинден де алдын ачыла гёзлерим мени.

¹⁴⁹ Эшитип къой чу Оъзюнгдеги зор сююв булан тавушумну мени, Раббим; Оъзюнгню адиллигинге гёре аман сакълап къой чу мени де.

¹⁵⁰ Ачувлу къаст булан ювукълашып гелдилер гызыарлап юрийгенлер мени; арекдедир олар Къанунунгдан Сени.

¹⁵¹ Ювукъдасандыр Сен, Раббим; гъакъ гертидир бары да буйрукъларынг да Сени.

¹⁵² Тезден билегеним гъар даймге токътшадыргъанынгны буйрукъларынгны Сен.

¹⁵³ Гёз къарат чы къайгъыма мени, къутгъарып да къой чу мени, неге тюгюл де унутмайман Къанунунгну Сени.

¹⁵⁴ Баш къош чу ишиме мени, азат этип де къой чу мени; аман сакълап къой чу этген ваъданга гёре мени.

¹⁵⁵ Арекедидир къылыкъызылардан къутгъарылыв, неге тюгюл де кютюп юрюмес Сени къанунларынгны олар.

¹⁵⁶ Кёпдюр рагымулугъунг Сени, Раббим; аман сакълап къой чу Оъзюнгню адиллигинге гёре мени.

¹⁵⁷ Кёпдюр гызызлайгъанлар да, душманларым да мени,amma арекге чи чыкъмасман буйрукъларынгдан Сени.

¹⁵⁸ Жиргенип йиберемен, гёрсем имансызланы, неге тюгюл де юрюмес олар Каламынга гёре Сени.

¹⁵⁹ Бир къарап къой чу къанунларынгны нечик сюегениме мен; аман сакълап къой чу Оъзюнгдеги зор сююв булан, Раббим, мени.

¹⁶⁰ Гъакъ гертидир кюрчюсюнденокъ да Каламынг Сени, гъар даймгедир гъар-бир адилли къанунларынг да Сени.

¹⁶¹ Бир айыпсыз гызызларлап юрюп гъакимлер мени; амма къоркъуп туарар юрегим Каламынгдан Сени.

¹⁶² Зор уллу хазна тапгъандай сююнемен мен Каламынгдан Сени.

¹⁶³ Гёрюп ярамайман ялгъанны, жиргенемен шондан; амма сюемен Къанунунгну Сени.

¹⁶⁴ Гюнде етти керен макътавлар этемен адилли къанунларынг саялы Сени.

¹⁶⁵ Зор уллудур паражатлыгъы Сени Къанунунгну сюегенлени, сюрюнмеклик де ёкъдур олагъя.

¹⁶⁶ Умут этермен къутгъарылывунга Сени, Раббим, күтермен буйрукъларынгны да Сени.

¹⁶⁷ Кютюп юрюмен буйрукъларынгны Сени, нече де бек сюермен мен де шоланы.

¹⁶⁸ Юроп тураман къанунларынга, буйрукъларынга гёре Сени, неге тюгюл де гёрюп турасан бары да ёлларымны мени.

¹⁶⁹ Агъ урувум етишсин дагъы Сагъа, Раббим; англавлу этип де къой чу этген ваъданга гёре мени.

¹⁷⁰ Эшитип къой чу дуамны мени; азат этип де къой чу эт-ген ваъданга гёре мени.

¹⁷¹ Макътавлар чыгъып турар авзумдан мени, неге тюгюл де уйретерсен Оъзюнгню къанунларынга.

¹⁷² Тилим йырлап турар Каламынгны гъакъында Сени, неге тюгюл де мутьиндир бары да буйрукъларынг Сени.

¹⁷³ Магъа кёмекге узатылсын дагъы къолунг Сени, неге тюгюл де танглагъанман къанунларынгны Сени.

¹⁷⁴ Гъасирет къалып тураман Сенден гелеген къутгъарылыв-гъя, Раббим; къанып къалып тураман Къанунунгдан да Сени.

¹⁷⁵ Сагъа макътав этип турмакъ учун, яшап турайым дагъы мен; магъа кёмек болуп къалсын дагъы къанунларынг да Сени.

¹⁷⁶ Тас болгъан къойдай адашып къалгъанман мен; излеп табып къой чу мени, къулунгну Оъзюнгню, неге тюгюл де унутмагъанман буйрукъларынгны Сени.

119 ¹Оърленивню йыры.

Чакъырый этдим Раббиме къайгъыгъа тюшгенде мен, жавап берди Ол да магъя.

² Раббим! Азат этип къой чу ялгъан сёйлейгенлени авзуларындан да, макюрчюно тилинден де мени.

³ Не берер сагъя, не къошар сагъя макюрчю тил?

⁴ Асгерни итти окълары, янып туррагъан жыжымлар булан такъсырлар ол сени.

⁵ Адаршай магъя, Мешегъде туррагъаныма, Кедар чатырларында яшайгъаныма да*.

⁶ Узакъ яшап турдум парахатлыкъыны гёрюп ярамайгъанлар булан мен.

⁷ Парахатлыкъыны сюемен мен: амма шону гъакъында сёз башласам, давгъа онгарылып турар олар.

120 ¹Оърленивню йыры.

Тикленип тураман мен тавлагъа да багъып, къайдан геле экен деп кёмек магъя.

² Кёкню де, ерни де яратгъан Раббимден гелер кёмек магъя.

³ Гъеч сюорунме къоймас Ол аягъымны мени, къалгъып къалмас сени къоруп сакълап туррагъан да.

* 119:5 *Мешегъ, Кедар* – мунда бу ерлер Исрайылдан кёп арекдеги топуракъланы белгилеп геле.

⁴ Къалгымас, юхламас Исрайылны къоруп сакълап турагъан.

⁵ Раббибиздир къоруп сакълайгъан сени; Раббибиздир якълавунг сени, гъаман да янынгдадыр Ол сени.

⁶ Гъеч заралы тиймес сагъа гюндюзлер гюнешни, гечелер де айны.

⁷ Сакълап турар гъар-бир яманлыкъдан Раббибиз сени, сакълап турар жанынгны Раббибиз сени.

⁸ Сакълап турар Раббибиз гъали энни де, гъар-бир ишингде де сени.

121 ¹Оърленивню йыры. Давутну йыры.

Сююнүп гетдим мен: «Раббибизни уюне бара-йыкъ», – дегенде магъя.

² Муна, гелип токътагъанбыз къапуларынгны алдына се-ни, Ерусалим!

³ Ерусалим! Оъзюнгде бары халкъ жыйылагъан шагъар ги-сапда къурулгъансандыр сен.

⁴ Исрайылгъа берген буйрукъгъа гёре Раббибизге макътав этмек учун, шонда багъып чыгъып гетер халкъны къавумла-ры, Раббибизни халкъыны къавумлары.

⁵ Шондадыр дуванланы тахлары, Давутну уюню тахлары токътагъаны.

⁶ Ерусалимге парахатлыкъ тилеп, булай деп дуа этигиз чи: «Леззет алып турсун дагъы сени сюегенлер!

⁷ Парахатлыкъ болуп турсун дагъы баруларынгда сени, аманлыкъ болуп турсун дагъы къалаларынгда сени!»

⁸ Къардашларым, къурдашларым учун: «Парахатлыкъ бол-сун сагъя!» – деймен мен.

⁹ Яхшылыкъ ёрайман Аллагыбыз болгъан Раббибизни уюню хатири учун мен сагъя.

122 ¹Оърленивню йыры.

Сагъадыр тигилип турагъаны гёзлеримни, гъей кёклерде Яшап турагъан!

² Къулну гёзлери есини къолуна, къаравашны гёзлери еси-ни къатыныны къолуна тигилип турадыр. Оъзюндеги бизге бакъгъан якъдагы рагьмуну къаравулай туруп, тап шо кюйде бизин гёзлеребиз де Раббибизге тигилип турадыр.

³ Рагьму эт чи, Раббим, рагьму эт чи, неге тюгюл де кёп чыдап турдукъ сансымайгъанлыкъга бизин.

⁴ Тазза тойгъанбыз хохабазланы хорлавларындан биз, ойкемлени сансымайгъанлыгъындан да.

123 ¹Оырленивню йыры. Давутну йыры.

Эгер де Раббибиз болмагъан эди буса бизин булан, — деп айтсын дагъы Исрайыл, —

² Эгер де Раббибиз болмагъан эди буса бизин булан, душманлар бизге чапгъын этгенде,

³ Савлайын ютуп къояжакъ эдилер бизин олар, бизге къазапланмакълыгъыны гючлюлюгүндөн.

⁴ Батдырып къояжакъ эди сувлар, агъып гетежек эди ташгъын да устьюбюздөн таба бизин.

⁵ Ойтюп гетежек эди вагьши толкъунлар устьюбюздөн таба бизин.

⁶ Макътав болсун дагъы Раббибизге бизин душманланы тишлерине тюшме къоймагъан!

⁷ Азат болуп къалдыкъ биз, тутагъанланы торундан азат болгъан къуш йимик; йыртылып къалды шо тор, къутулуп къалдыкъ биз де.

⁸ Бизге көмек кёкню де, ерни де яратгъан Раббибизни атындаадыр.

124 ¹Оырленивню йыры.

Сион тавдай тербенмейген кюонде, гъар дайм де болуп турап Раббибизге аркъатаягъан.

² Тавлар Ерусалимни къуршап алгъаны йимик, къуршап алгъандыР Раббибиз де Оъзюню халкъын гъали энни де, гъар даймге де.

³ Муъминлени топурагъындагъы къылыкъызыланы гъакимлиги даймге тюгюлдюр, ёгъесе муъминлер, олагъа ошап къалып, оъзлер жинаятчылыкълар этип юрор эди.

⁴ Рагъмулу бол чу, Раббим, рагъмуулагъа да, юрги тюзлеге де.

⁵ Къувалап къояр Раббибиз къынгыр ёллагъа тюшгенлени де, гюнагъ ишлер этегенлени де.

Парахатлыкъ болсун дагъы Исрайылгъа.

125 ¹Оырленивню йыры.

Сионну халкъын сюргүндөн къайтарагъанда Раббибиз, тюш гөрөгенде йимик эдик биз.

² Авзуларыбыз кюлей эди, тиллерибиз буса шат йырлар йырлай эди. «Зор уллу иш этип къойду олар учун Раббибиз!» – деп сёйлей эдилер халкъланы арасында шо заман.

³ Зор уллу иш этип къойду бизин учун Раббибиз: къуванып турдукъ биз де.

⁴ Негев дангылындагы къуруп къалгъан оъзенлер янгыдан акъма башлайгъанда йимик, макътавлукъну къайтарып къой чу, Раббибиз.

⁵ Шатлыкъда къайтарарлар ашлыгъын гёзяш тёгюп чачгъанлар.

⁶ Будай кюлтelerин де шатлыкъда алыш къайтар йылай туруп урлукъ алыш чыкъгъанлар.

126 ¹Оърленивню йыры. Сулайманны йыры.

Негъакъ загъмат тёгер уйй къурагъанлар, эгер де Раббибиз Оъзю тургъузмай буса шону; негъакъ уяв турар сакълавчу, эгер де Раббибиз Оъзю сакъламай буса шагъарны.

² Негъакъ тез турасыз, геч ятасыз, къан тер тёгюп къазангъан ашыгъызын ашайсыз сиз; оъзлер юхлап тура буса да, гъайын этип турар Раббибиз Оъзюню сюомлюлерини.

³ Муна яшлардыр Раббибизден гелеген наслу; Ондан гелеген савгъатдыр олар.

⁴ Къуватлы асгерни къолундагы окълар йимикдир жагыил чагында тувгъан уланлар.

⁵ Насиплидир садагын шолардан толтургъан адам! Гъеч илыкъымас дагыы олар душманы булан очарда сёйлейгенде.

127 ¹Оърленивню йыры.

Насиплидир Раббибизден къоркъагъан гъар-бирев, Ону ёллары булан юрюйген!

² Оъзюнгню къолларынг булан тёкген загъмат ашатып туар сени; насиплисендир сен, талайлы болуп къалгъыр дагыы сен!

³ Уюнгдеги кёп емиш береген юзюм борла йимикдир къатынынг сени; зайдун бутакълар йимикдир тепсингни айланасын алыш олтургъан яшларынг сени.

⁴ Шабагъат болар Раббибизден къоркъагъан инсангъа оъзюне.

⁵ Шабагъат этсин дагыы сагъа Сиондагы Раббибиз, гёрюп туарарсан сен де Ерусалимни кеп чегивион оъмюрюнгню гъар гюнүнде.

⁶ Гёрюп туарсан яшларын яшларынгны.

Парахатлыкъ болсун дагыы Исрайылгъа!

128

¹ *Оърленивню йыры.*

Кёп къысып турдулар жагыил заманымда мени, —
деп айтсын чы шо гъакъда Исрайыл, —

² Кёп къысып турдулар жагыил заманымда мени, амма енгип
чи болмадылар мени.

³ Сабанны сюрдюлөр сыртымда сабанчылар, узун харшларын
салдылар оъзлени.

⁴ Амма адиллидир Раббибиз: уъзюп къойду аркъянларын
къылыкъызыланы Ол.

⁵ Илыгъып, артгъа ташланып къалсынлар дагъы Сионну
гёрюп ярамайгъанланы барысы да.

⁶ Юлкүнгъанча къуруп къалагъан уйню къалкъысындагы
отдай болуп къалсынлар дагъы олар.

⁷ Оракъчи къолуна да алмайгъан, кюлте байлайгъан да
жыймайгъан отдай болуп къалсынлар дагъы олар.

⁸ Оътиоп барагъанлар да: «Раббибиз шабагъат этсин дагъы
сизге! Шабагъат этебиз Раббибизни аты булан сизге!» — деп
айтмас дагъы.

129

¹ *Оърленивню йыры.*

Теренлерден чакъырыв этермен Сагъа, Раббим.

² Раббим! Эшит чи тавушумну мени. Къулакъ ас чы
ялбарывума да мени.

³ Эгер де, Раббим, гюнагъ ишлени санап турсанг Сен, ким
токътап болар экен дагъы, Раббим?

⁴ Амма Сенден къоркъмакъ учун, Сендеридир гечмеклик.

⁵ Умут этермен Раббиме, умут этер жаным мени; аркъатаярман
Каламына Ону.

⁶ Сакълавчулар эртенни, сакълавчулар эртенни къара-
вуллайгъанындан артыкъ къаравуллайдыр Раббимни жаным
мени.

⁷ Аркъатаясын дагъы Раббибизге Исрайыл, неге тюгюл де
Раббибиздедир зор сюов, Ондан геледир къутгъарылыв да.

⁸ Одтур Исрайылны бары да гюнагъ ишлеринден къутгъа-
ражакъ да*.

* 129:8 Къара Маттаны инжили 1:21.

130

¹ *Оърленивню йыры. Давутну йыры.*

Раббим! Гъеч оъктем болмады юрегим мени, оърден къарамады гёзлерим мени. Баш да сукъмадым мен де уллу, гючюм етишмейген затлагъя.

² Амма анасыны эмчегинден айырылып алынгъан баланы йимик ювашдырып, рагъатландырып турдум жанымны мен; анасыны эмчегинден айырылып алынгъан бала йимикдир жаным мени.

³ Аркъатаяп турсун дагъы Исрайыл Раббиизге гъали энни де, гъар дайм де.

131

¹ *Оърленивню йыры.*

Эсге алып къой чу, Раббим, Давутну, ону бары да къыйынлыкъларын да:

² Ону Раббиизге этген антын, Якъубну къудратлы Аллатына этген буляй ваъдасын:

³ «Гирмесмен уьюме, ятмасман ятывумда;

⁴ Гёз де юммасман, кирпик де къакъмасман,

⁵ Ер тапмай туруп Раббиме, уй тапмай туруп Якъубну къудратлы Аллагына».

⁶ Муна, эшитип турдукъ сыйлы сандыкъны гъакъында Ефратада, тапдыкъ шону Иаримни авлакъларында.

⁷ Барайыкъ чы Ону уюне багъып, сужда къылайыкъ чы Огъар аякъларына къапланып Ону.

⁸ Токътап тур чу, Раббим, къалып къал чы ерингде Оъзюнгю, Сен де, Сени зорлугъунгну белгиси болгъан сыйлы сандыгъынг да.

⁹ Муъминликни гийгендей болуп къалар дин къуллукъчуларынг Сени, сююнүп къалар халкъынг да Сени.

¹⁰ Къулунг болгъан Давутну хатири учун арт берип къойма чы Оъзюнг танглагъан пачанга.

¹¹ Гъакъ кюйде ант этди Давутгъа Раббииз, гъеч тайышмас дагъы Ол шо антындан да: «Сени наслунгдан алып олтуртарман тахынгда сени».

¹² Эгер де уланларынг Мен оъзлеге уйретежек буйрукъла-рымын да, разилемшивюмню де кютюп турса, шо заман шола-ны уланлары да олтуруп турар гъар дайм де тахынгда сени».

¹³ Неге тюгюл де, танглап алды Раббииз Сионну, сюйду Оъзюню ую этмеге шону.

¹⁴ «Къалып къалагъан еримдир гъар даймге де шо Мени, ерлешип къаларман Мен шонда, неге тюгюл де ушатып къойдум Мен шону.

¹⁵ Аявсуздан рызкъы булан таъмин этип къоярман Сионну халкъын, экмек булан тойдуртуп къоярман пакъырларын да.

¹⁶ Къутгъарылывну гийгендей этип къоярман дин къуллукъчуларын шону, сююнөп-къуванып къалар халкъым да Мени.

¹⁷ Беклешдирип къоярман шонда гъакимлигин Давутну, гъеч сёнме де къоймасман чырагъын танглагъан пачамны Мени.

¹⁸ Илыкъдырып къоярман душманларын Ону, шавла берип турар башындагы тажы да Ону».

132 ¹Оърленивню йыры. Давутну йыры.
Не яхшыдыр, не тизивдюр дагъы татывлукъда яшап турмакъ къардашлагъя!

² Гъарунну башына тёгюлюп, сакъалына, ону сакъалына агъылып турагъан, ону опуракъларыны къырыйларына агъылып турагъан сыйлы зайдун май йимикдир шо.

³ Сион тавларына тюшеген Гъермондагъы* чыкъ йимикдир. Неге тюгюл де, шондадыр гъар дайм де бар болгъан Раббибиз наисиплиикни – гъар даймги яшавну ваъда этгени.

133 ¹Оърленивню йыры.
Раббибизге макътав этигиз чи гъали энни, гече Раббибизни уюнде де токътап Огъар къуллукъ этип турагъан Ону бары да къуллары.

² Гётеригиз чи къолларыгъызыны сыйлы ерге багъып, макътав этигиз чи Раббибизге де.

³ Кёкню де, ерни де яратгъан Раббибиз шабагъатласын дагъы сени Сиондан таба.

134 ¹Алгъамдуиллагъ!
Макътав этигиз чи Раббибизни атына, макътав этигиз чи, Раббибизни къуллары,

² Раббибизни уюнде, бизин Аллагъыны уюню абзарында токътагъянлар.

* 132:3 Гъермон – Исрайылны темиркъазыкъ дазусундагъы тав.

³Макътав этигиз чи Раббибизге, неге тюгюл де рагъмулудур Раббибиз; йырлагъыз чы атын тутуп Ону, неге тюгюл де бек тизив затдыр шо.

⁴Неге тюгюл де, танглагъандыр Раббибиз Якъубну Оъзюне, Исрайылны да Оъзюне мюлк этип.

⁵Англадым мен Раббибизни зор экенин, Раббибизни бары да аллагълардан ойрекин де.

⁶Оъзю сюйгенни этедир Раббибиз кёклерде де, ер юзюнде де, денгизлерде де, бары да терен сувлар да.

⁷Амалгъа гелтирепидир булутланы ер юзюнү бир къырыйындан таба, яратадыр яшмынланы янгур явагъанда, чыгъарып къоядый елни Оъзюнү сакълайгъан ерлеринден.

⁸Къырып къойду Ол Мисрини инсандан тутуп гъайвангъя ерли башлап тувгъанларын.

⁹Мұжизатлар булан гъайранлықълар йиберип турду сағъа, Мисри, Мисрини пачасына да, бары да къулларына да ону.

¹⁰Къырып къойду кёп халкъланы, дагъытып къойду гючлю пачаланы да:

¹¹Аморну пачасын Сигъонну, Башанны пачасы Огъну, Гъаннаны бары да пачаларын да.

¹²Варисликге, Исрайылгъа, Оъзюнү халкъына варисликге берип къойду оланы топурагъын.

¹³Раббим! Гъар даимедир атынг Сени. Раббим! Наслудан наслугъадыр Сени гъакъынгдагы эсделик де.

¹⁴Неге тюгюл де, Раббибиздир Оъз халкъын якълап тура жакъ, Оъз къулларына языкъсынажакъ да.

¹⁵Гюмюш булан алтындыр, инсанны къоллары булан этилген ишлердир ялгъан аллагълары оланы.

¹⁶Авзулары бардыр шо аллагъланы, амма сёйлемейдир; гёзлери бардыр шоланы, амма гёrmейдир.

¹⁷Къулакълары бардыр шо аллагъланы, амма эшиитмейдир; тыныш да ёкъдур авзуларында шоланы.

¹⁸Шо аллагълагъа ошап къалсын дагъы шоланы этгенлер, шолагъа аркъатаяйгъан гъар ким де.

¹⁹Макътав этип тур чу Раббибизге, Исрайылны халкъы! Макътав этип туругъуз чу Раббибизге, Гъарунну наслулары!

²⁰Макътав этип туругъуз чу Раббибизге, Левийни наслулары! Макътав этип туругъуз чу Раббибизге, Раббибизден къоркъагъанлар!

²¹ Макътавлар болсун дагъы Сиондан таба Ерусалимде турагъян Раббибизге.

Алгъамдуиллагы!

135

¹ Макътав этип туругъуз чу Раббибизге, неге тюгюл де рагьмулудур Ол, гъар даймгедир зор сюювю де Ону.

² Макътав этип туругъуз чу аллагъланы да Аллагына – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

³ Макътав этип туругъуз чу раббилени де Раббисине – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

⁴ Уллу гъайранлыкъланы янгыз Оъзю этип турагъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

⁵ Гъакъиллы күйде кёклени яратгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

⁶ Сувланы уьстюнде топуракъны токъташдырып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

⁷ Кёкде ярыкъ берип турагъян уллу затланы яратгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

⁸ Гюндюзлеге гъакимлик этмек учун гюнешни яратгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

⁹ Гечелеге гъакимлик этмек учун ай булан юлдузланы яратгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁰ Мисрини башлап тувгъян уланларын къырып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹¹ Мисриде Исрайылны есирилкден чыгъярып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹² Къудратлы, узатылгъян къолу булан чыгъярып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹³ Къызыл денгизни эки бёлүп къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁴ Шондан таба Исрайылны чыгъярып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁵ Мисрини пачасын асгери де булан бирче Къызыл денгизге тёгюп къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁶ Оъз халкъын дангылдан таба чыгъырып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁷ Уллу пачаланы къырып къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁸ Гючлю пачаланы оылтурюп къойгъян Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

¹⁹ Аморну пачасы Сигъонну оылтюрүп къойгъан Раббибиз-
ге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

²⁰ Башанны пачасы Огъну оылтюрүп къойгъан Раббибиз-
ге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

²¹ Оланы топуракъларын да варисликге берип къойгъан
Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

²² Оъзюню къулу болгъан Исрайылгъа варисликге берип
къойгъан Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

²³ Хорлангъан заманыбызыда бизин унутмай тургъан Рабби-
бизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

²⁴ Душманларбыздан азат этип къойгъан Раббибизге – гъар
даймгедир зор сюювю Ону;

²⁵ Гъар-бир къаркъараны рыzkъы булан таъмин этип тура-
гъан Раббибизге – гъар даймгедир зор сюювю Ону;

²⁶ Макътав этип туругъуз чу кёклени Аллагына – гъар
даймгедир зор сюювю Ону.

136 ¹Бабилни оъзенлерини ягъаларында олтуруп йылап
тура эдик, Сионну эсге алагъан заманларбызыда биз.

² Шондагъы тал тереклеге илип къойдуку согъув
алатларбызыны биз.

³ «Сионну йырларындан йырлагъыз бизге», – деп де айта
туруп, йырлар талап эте эдилер шонда бизин есир этгенлер,
шатлыкъны талап эте эдилер бизге зулму этип турагъянлар да.

⁴ Нечик йырлайыкъ дагъы биз Раббибизни йырын ят ерлерде?

⁵ Эгер де сени унутуп къойсам, Ерусалим, къуруп къалсын
дагъы онг къолум да.

⁶ Тилим тамагъыма ябушуп къалсын дагъы, эгер де эсим-
де сакълап турмасам сени, Ерусалим, зор сююнчюм болуп
къалмасанг мени.

⁷ Эдомну халкъы тюп болгъан Ерусалимге: «Дагъытып
къююгъуз чу, дагъытып къююгъуз чу кюрчюсөн де къоймай
шону!» – деп айтагъан гюнню эсине салып къой чу, Раббим,
олагъа.

⁸ Бабилни къызы*, дагъылып къалажакъсан сен! Насипли-
дир сен бизге этген затынга гёре къайтарышын этген сагъа!

⁹ Насиплидир нарысталарынгны да алып йиберип сени,
ташгъа уруп оланы чагын чыгъарып къояжакълар.

* 136:8 Бабилни къызы – Бабилни белгиси.

137 ¹Давутну йыры.

Макътав этип тураман Сагъа гъакъ юрекден, йырлап тураман малайиклени алдында Сагъа.

² Сужда этип тураман сыйлы ибадатханангны алдында Сени, макътав этип тураман атынга Сендеги зор сюов учун, Сендеги аминлик учун; неге тюгюл де бары затдан да ойр этип къойдунг Каламынгны да, атынгны да Озъюнгню.

³ Атынгны да тутуп мен чакъырыв этген гүон эшитип къойдунг Сен мени, гюч де бердинг магъя.

⁴ Макътав этип туар Сагъа, Раббим, ер юзюндеги бары да пачалар авзунгдан чыгъағъан сёзлерингни эшитгенде Сени.

⁵ Макътап йырлап да туар ёлларын Раббибизни, неге тюгюл де зор уллудур макътавлугъу Раббибизни.

⁶ Озъю нечакъы ойрлерде буса да, юваши хасиятлыланы гъайын этедир, ойктемлени де арекденокъ да таныйдыр Раббибиз.

⁷ Къоркъунчлукъланы арасында нечакъы да айланып турсам да, ойлме къоймай къоруп сакълап турасандыр мени. Нечакъы гючлю буса да душманларымны къазапланыву, къолунгну узатасандыр, къутгъарып къоядыш оңг къолунг мени.

⁸ Кютиоп къоядыш магъя ваъда этген затын Раббибиз! Гъар даймедер зор сюовионг Сени, Раббим. Оз къолларынг булан яратгъан затларынгны къоюп къойма дагъы Сен.

138 ¹Хорну ёлбаашчысына. Давутну йыры.

Раббим! Ахтарып къарагъансандыр Сен мени, таныма да таныйсандыр мени.

² Олтургъанымны да, тургъанымны да билип турасандыр Сен. Арекденокъ да билип турасандыр ойларымны мени.

³ Юрой бусам да, ял ала бусам да, Сенсендир айланамны къуршап алгъан, бары да ёлларым да белгилидир Сагъа.

⁴ Авзумдан сёз чыгъып битгенче де, Сагъа белгили болуп къаладыш шо, Раббим.

⁵ Сенсендир артымдан да, алдымдан да сакълап турагъан мени, Сенсендир уьстюме къолунгну салагъан да.

⁶ Тамашадыш мени учун шолай билиминг Сени, мени англавумдан ойредедир шо, гъеч тюшюнүп болмасман дагъы мен шогъяр.

⁷ Къайда гетип боларман Сени Ругъунгдан, къайда къачып боларман Сен бар ерден де?

⁸ Кёклеге чыгъып гетсем де, шондасандыр Сен, ахыратгъа гирип гетсем де, шонда да барсандыр Сен.

⁹ Тангны къанатлары булан гюнчыгъышгъа багъып учуп гетсем де, денгизни артында гюн батагъан ерлерде яшажакъ болсам да,

¹⁰ Шонда да мени алып юрюп турар къолунг Сени, мени тутуп сакълап турар онг къолунг Сени.

¹¹ «Къарангылыкъ яшырып къойсун мени, айланамдагъы ярыкъ да гечеге айланып къалсын», — деп айтартманмы дагъы мен?

¹² Къарангылыкъ да яшырып болмас дагъы Сенден, гюндюз иймик ярыкъдыр гече де, ярыкъ иймикдир къарангылыкъ да.

¹³ Неге тюгюл де, Сенсендир ичимдеги бары затны яратгъан да, анамны къарнында мени болдургъан да.

¹⁴ Макътав этип тураман Сагъа, неге тюгюл де шолай тамаша яратылгъанман мен. Ишлеринг де гъайрандыр Сени. Мен де бек яхши англайман шону.

¹⁵ Гъеч яшырылмагъан эди сюеклерим де Сенден, яшыртгъын мен яратылагъан заманда, анамны къарнында амалгъа гелегенде*.

¹⁶ Тувуп битгенче де гёрюп турдунг Сен мени. Магъа токъташдырылгъан гюнлени биринчиси башлангъанча да, китабынга язылып бар эди шоланы барысы да.

¹⁷ Огъ, не англашылмайдыр дагъы магъа хыялларынг Сени, Аллагым, огъ, не кёпдюр дагъы санаву да шоланы!

¹⁸ Санап туарманмы дагъы шоланы, амма къайыр бүртюклерден де кёпдюр шолар. Уянағъанда да Сени булан боларман мен.

¹⁹ Огъ, эгер де Сен, Аллагым, къырып къойгъан болгъан бусанг къылыкъсызланы! Ари тайыгъыз чы менден, къан ичивчюлөр!

²⁰ Сагъа къаршы къылыкъсыз күйде сёйлеп айланадыр олар; Сагъа къаршы ялгъан сёйлеп айланадыр душманларынг Сени.

²¹ Мен тюгюл, ким гёрюп ярамасын дагъы Сени гёрюп ярамайгъанланы, Рabbим, ким жиргенсин дагъы Сагъа къаршы чыгъягъанлардан?

* 138:15 *Анамны къарнында* — тувра таржума этгенде, «топуракъны ичи» демек бола — ананы къарны демек болма герек.

²²Оъжетли кюйде гёрюп ярамайман мен оланы, душманлардыр олар магъя.

²³Ахтарып къара чы, Аллагым, билип къой чу юрегимдегин мени; сынап къара чы, билип къой чу хыялларымны да мени.

²⁴Къарап къой чу: терс ёлгъя тюшюп сама къалмагъанмы экенмен мен, даймги ёлгъя салып къой чу мени де.

139

¹Хорну ёлбашчысына. Давутну йыры.

²Яман адамдан азат этип къой чу, Раббим, мени; зулмучудан да сакъла чы мени.

³Яман хыяллар булан айланадыр юргинден олар, ябушма белсенип турадыр гъар гюн олар.

⁴Йыланныки йимикдир тиллери оланы, къара йыланнны агъусу бардыр авзуларында да оланы.

⁵Сакълап къой чу, Раббим, къылыкъызыны къолундан мени, якълап къой чу мени ер этме къарайгъан зулмучулардан да.

⁶Магъя деп оъктемлер тузакълар, илмеклер яшырып токътагъанлар, ёл бойда торларын ташлап, къапгъунларын салып токътагъанлар.

⁷Раббиме: «Аллагымсандыр Сен мени; эшитип къой чу, Раббим, ялбарыв тавушларымны мени», – деп айтдым мен.

⁸Раббибиз Аллагъ, къутгъарылыумну къудраты мени! Сен-сендир ябушувну гюнүндө якълап къойгъан мени.

⁹Къылыкъызыны мурадын яшавгъа чыкъма къойма дагъы, Раббим; хохайланып ийбермесин деп, онгай берме дагъы ойлашгъан затларына оланы.

¹⁰Оъзлени башына гелсин дагъы айланамдагъыланы авзундагъы яманлыкълары.

¹¹Къызып турагъан жыжымлар явуп къалсын дагъы башла-рына оланы; яллайгъан отгъя, дагъы туруп болмасдай терен къакъалагъа ташланып къалсын дагъы олар.

¹²Дюньяда оъзюне ер тапмасын дагъы яман тили булангъы адам! Оълюомге гелтирип къойсун дагъы зулмучуну яманлыгъы обзюн.

¹³Пакъырланы янын тутажагъын, ярлылагъа да адиллигин гёрсетежегин билемен Раббим.

¹⁴Гертиден де, макътав этип турар мұмминлер Сени атынга, Сени алдынгда яшап турар тюз юреклилер де.

140

¹Давутну йыры.

Раббим! Атынгны тутуп чакъырыв этемен Сагъа; кёмек этме алгъаса чы мағъя багъып. Атынгны тутуп чакъырыв этегенде Сагъа, күулакъ асып къой чу ялбарыв тавушума мени.

²Этген дуам арив ийисли тютюндей болуп къалсын дагъы алдынгда Сени, ахшамгы къурбанлыкъдай болуп къалсын дагъы Сагъа багъып гётерген къолларым да.

³Къаравул салып къой чу, Раббим, авзума мени, кирит уруп къой чу авзума мени.

⁴Гюнағ ишлер этегенлер булан мен де терс иш этип къой-масын учун, яманлыкъга багъып авма къойма дагъы юре-гимни мени. Ортакъчи да этип къойма дагъы оланы кеп чегивлерине де мени.

⁵Муъмин такъырлап къойсун дагъы мени: рагымудур шо. Айыплап къойсун дагъы ол мени: зайдун майдыр башым учун шо, гъеч къаршылыкъ этмесмен дагъы мен де шогъар. Амма яманлагъа къаршы бакъырылгъандыр ялбарывларым мени.

⁶Ярлардан дёгереп гетер ёлбашчылары оланы; сёзлерим герти болгъанны англап къалар шо заман олар.

⁷Топуракъны ярагъандай уватып турар бизин, ахыратны авзуна тёгюлюп гетер сюеклерибиз де бизин.

⁸Сагъадыр, Раббибиз Аллагъ, къарап турагъаным мени. Сагъадыр аркъатаяйгъаным мени, якълавсуз къоуп къойма дагъы Сен де мени!

⁹Мағъя деп салынгъан тузакълардан да, яманланы къапгъунларындан да сакълап къой дагъы мени.

¹⁰Оъзлер салгъан торлагъа тюшюп къалсынлар дагъы къылышызылар, чыгъып гетермен мен буса.

141

¹Давутну уйретивю. Ону анакъдагъы заманындағы дуасы.

Оъз тавушум булан чакъырыв этдим мен Раббибизге, оъз тавушум булан дуа этдим Раббибизге мен.

²Тёгюп къойдум Ону алдында ялбарывларымны мени; че-чиш къойдум Огъар дертиимни де мени.

³Мен ругъдан тюшегенде, ёлумну билип турдунг Сен. Мағъя деп яшыртгъын күйде торларын ташлап тургъандыр юрийген ёлларыма олар.

⁴ Онгъя бурулуп къарасам, менде гъеч биревню аварасы ёкъну гёрюп къояман мен: ёкъдур гирип яшынма ер магъя, гъеч биревню гъайы ёкъдур мени жанымдан.

⁵ Раббим, булаг деп чакъырыв этдим мен Сагъя: «Сенсен-дир аркъатаявум мени, Сенсендири бу дюнъяда сюеген бары затым мени!»

⁶ Къулакъ асып къой чу агъ урувума мени, неге тюгюл де бек гъалсыз болуп тураман мен; мени гызыарлап юройгенлерден азат этип къой чу мени, неге тюгюл де гючлюдюр олар менден.

⁷ Мен атынга макътав этип болсун учун, зиндандан чыгъарып къой чу мени. Сен магъя яхшы гёздөн къарагъанда, мұмминдер жыйылып къалар айланамда мени.

142 ¹Давутну йыры.

Раббим! Эшитип къой чу дуамны мени, Сендеги аминлик булан къулакъ асып къой чу ялбарывума мени; Сендеги гъакъ гертилик булан тынглап къой чу магъя.

² Дувангъя чыгъарып къойма дагъы Оъзюнгню къулунгнуда, неге тюгюл де савланы арасындан бирев де мұммин тюгюлдюр Сени алдынгда.

³ Гызыарлап юройдюр душманым мени; таптап ер булан бир этме гъазирдир ол мени; кёп тезден оылгенлени йимик къарангылыкъыгъа сугъуп къояждыр мени.

⁴ Гючсюз болуп къалды ругъум мени, абдырап къалды юретим де мени.

⁵ Эсге аламан бырынгъы заманланы, ойлашип къарайман бары да Сени ишлерингни гъакъында, ой этип къарайман Сени къолларынг этген ишлени гъакъында.

⁶ Сагъя багъып узатаман къолларымны мени; къуругъан топуракъдай гъасиретдир жаным Сагъя.

⁷ Тез жавап берип къой чу, Раббим мени; гъалсыз бола тура ругъум мени. Мен къабургъа салынагъанлагъа ошап къалмасын учун, яшырып къойма чы менден Оъзюнгню бетингни.

⁸ Танг булан зор сюювюнгню эшиitmекни берип къой чу Сен, неге тюгюл де Сагъадыр аркъатаяйгъаным мен. Магъя юрюме тюшеген ёлну гёрсетип къой чу Сен, неге тюгюл де Сагъя депдир жанымны оырге гётегеним мен.

⁹ Душманларымдан къутгъарып къой чу, Раббим, мени; янгыз Сени янынгадыр якълав ахтарып гелегеним мени.

¹⁰ Сен сюйгенни этме уйретип къой чу мени, неге тюгюл де Сенсендир Аллагым мени. Сени рагьмулу Ругъунг тюз ёлдан юрютоп турсун дагъы мени.

¹¹ Сени атынгны хатири учун сав этип къой чу, Раббим, мени. Сендеги адилликни хатири учун балагъдан къутултуп къой чу мени.

¹² Сендеги зор сюов булан да къырып къой чу душманларымны мени, дагъытып къой чу магъа зулму этегенлени де, неге тюгюл де къулунгмандыр мен Сени.

143 ¹Давутну йыры.

Макътавлар болсун дагъы Раббиме, мени Ярыма. Олдур мени ябушувларда устьюн гелтирген де, давгъа гъазир этип токътатып тургъан да.

² Магъа зор сюов гёrsетеген Аллагъдыр Ол, беклигимдир мени, якълавумдур мени, Азат этивчюмдюр мени, къалкъанымдыр мени, аркъатаявумдур мени. Олдур халкъланы магъа таби этип къоягъан да.

³ Раббим! Сен оъзюн эс этер йимик, ким болуп къалгъан мисгин адам? Сен оъзюне тергев берер йимик, ким болуп къалгъан мисгин адам?

⁴ Елни енгил уйфюрювюне ошап къалгъандыр инсан, оъмюрю де ону тая турагъан гёлентки йимикдир.

⁵ Раббим! Бёлюп йиберип кёклерингни де, тюшюп къал чы Сен; бир тийип къой чу тавлагъа, шо заман тютюн чыгъып гетер шолардан да.

⁶ Яшмын яшнатып, чачып къой чу Оъзюнгню душманларынгны; окъларынгны атып, дагъытып къой чу оланы.

⁷ Бийикликден таба къолунгну узатып йиберип, азат этип, къутгъарып къой чу мени уллу балагълардан, ят адамланы къолларындан да.

⁸ Тюз затны сёйлемейдир авзулары оланы, ялгъандыр гъар анты да оланы.

⁹ Аллагым, янгы йырны йырлап турарман Сагъа, он къыллы согъув алат булан йырлап турарман мен.

¹⁰ Неге тюгюл де, Сенсендир пачалагъа устьюнлюк береген, къулунг Давутну оълюм гелтиреген къылычдан азат этеген де.

¹¹ Оъзлени авзулары тюз затны сёйлемейген, гъар анты да ялгъан ят адамланы къолларындан азат этип, къутгъарып къой чу мени.

¹² Жагыл уланларыбыз бек оьсюп гетген тереклер йимик, къызларыбыз да къалалардагы накъышлангъан багъаналар йимик болуп къалсын дагы.

¹³ Беженleriбиз толуп, ашлыкъдан мол болуп къалсын дагы. Къойларыбыз минглер, он минглер булан къозлап турсун дагы отлавлукъларыбызда бизин.

¹⁴ Оъгюзлерибиз семиз болуп къалсын дагы бизин. Барулар чёгюп гетмесин дагы, есирилкеге тюшегенлер де болмасын дагы, йылаввлар болмасын дагы орамларыбызда бизин.

¹⁵ Насиплидир шу затлары бар халкъ. Насиплидир оъзлени Раббиси Аллагъ болгъан халкъ.

144 ¹Давутну макътав йыры.

Мени Аллагым, мени Пачам, макътавлар этип туарман Сагъа, гъар даим де алгыш этип туарман атынга да Сени.

² Гъар гюн алгыш этип туарман Сагъа, гъар даим де макътавлар этип туарман атынга Сени.

³ Зор уллудур, гъар-бир макътавлар тийишлidiр Раббибизге, тюшюнме де къыйындыр зорлугъуна Ону.

⁴ Наслудан наслугъа макътавлар этилип туар ишлеринге Сени, наслудан наслугъа билдирилип де туар къудратлы ишлерингни гъакъында Сени.

⁵ Мен буса Сени зорлугъунгну оър макътавлары гъакъында да, Сени тамаша ишлерингни гъакъында да ойлашып туарман.

⁶ Сени къоркъунчлу ишлерингни зорлугъу гъакъында айтылып туар, мен де Сени зорлугъунгну гъакъында билдирип туарман.

⁷ Эсге алып сейлеп туар зор яхшылыгъынгны Сени, макътап йырлап туар адиллигингни де Сени.

⁸ Чомартдыр, рагымулудур, нече де чыдамлыдыр, зор сююден толгъандыр Раббибиз бизин.

⁹ Бары халкъга гёрсетип турадыр Раббибиз бизин, Оъзюяратгъан бары затда гёрюнүп де турадыр рагымусу Ону.

¹⁰ Оъзюнгню ишлеринг алгыш этип туар Сагъа, Раббим; Оъзюнгню халкъынг да макътав этип туар Сагъа.

¹¹ Бары халкъ Сени къудратлы ишлерингни, Сени гъакимлигингни макътавлугъу, зорлугъу гъакъында билер.

¹² Шоллукъда Сени гъакимлигингни макътавлугъу гъакында да, Сени къудратлы ишлерингни гъакында да сёйлеп турар халкъынг Сени.

¹³ Гъар даймлик гъакимлиkdir Сени гъакимлигинг, наслудан наслугъадыр Пача болуп туражагъынг да Сени.

¹⁴ Йыгылагъанлагъа кёмек этер Раббибиз, тюп болгъанланы да аякъгъа тургъузуп къояр Ол.

¹⁵ Бары жанлы затны гёзлери Сагъа багъып умут булан тигилип турадыр, заманында берип къоясандыр Сен де рызкъысын оланы.

¹⁶ Гъар-бир жанлы затны сюйгенин чомарт къолунг булан таъмин этип къоясандыр.

¹⁷ Бары затда адиллиdir Раббибиз, бары ишлеринде рагымулудур Ол.

¹⁸ Ювукъдур Раббибиз Оъзюню атын тутуп чакъырыв этегенлени барысына да, гъакъ юрекден чакъырыв этегенлени барысына да.

¹⁹ Оъзюнден къоркъагъанланы сюеген затын яшавгъа чыгъаарар Ол, агь уруувун эшитер оланы, къутгъарма да къутгъаар оланы.

²⁰ Къоруп сакълап турар Раббибиз Оъзюн сюегенлени барысын да, бары къылыкъызыланы буса къырып битдирип къояр.

²¹ Макътавлар этип турар авзум Раббиме, гъар даймге макътавлар этип турсун дагъы бары яратылгъан зат да Ону сыйлы атына.

145 ¹Алгъамдулиллагъ!

Макътав эт чи, жаным мени, Раббиме.

² Оъзюм сав чакъы макътавлар этип турарман Раббиме; буютюн оъмюрюм макътап йырлап турарман Аллагыымны мен.

³ Аркъатаямагъыз гъакимлеке де, бир инсангъа да, неге тюгюл де гъеч къутгъарылыв болмас олардан.

⁴ Жаны чыкъгъандокъ, топуракъгъа къайтар ол, тап шо гюн ёкъ болуп къалар бары хыяллары да ону.

⁵ Насиплиdir оъзюне Якъубну Аллагы кёмек этеген, Раббибизге, оъзюню Аллагына умут этеген инсан.

⁶ Раббибизdir кёкню де, ерни де, дентизни де, шоланы ичиндеги бары затны да яратгъан, гъар дайм де аминлигин сакълап турагъан да.

⁷ Олдур зулмулангъанлагъа адиллик этеген, ач къалгъанлагъа рызкъысын береген де; Раббибизdir есиirlени азат этеген.

⁸ Раббибиздир сокъурланы гёрген этип къоягъан, Раббибиздир тюп болгъанланы аякъга тургъузуп къоягъан, Раббибиздир мұмминлени сюеген де.

⁹ Раббибиздир гелгинчилени сакълап, етимлер булан тул къатынлагъа көмек этип, къылыкъсызланы буса ёлларын къынгыр этип къоягъан.

¹⁰ Гъей Сион! Гъар даим де гъакимлик этип турар Раббибиз, сени Аллагынг.

Алгъамдуиллагы!

146 ¹Алгъамдуиллагы!

Не тизивдюр дагъы бизин Аллагыбызыгъа макътав йырлар айтып турмакъ. Леззетлидир, тийишли де дюрдюр бизге Ону макътап йырлап турмагъя.

² Раббибиздир Ерусалимни янғыдан къурагъан, Исрайылдан къувалангъанланы жыягъан да.

³ Олдур юреги сынгъанланы сав этеген, оланы яраларына эм этеген де.

⁴ Олдур ўлдуздырылған санавун токъташдыргъан, шоланы гъарисине атлар тағыагъан да.

⁵ Зор уллудур Раббибиз бизин, кёпдюр Ону къудраты да, ойлчевсюздюр Ону гъакъылы да.

⁶ Раббибиз язықъланы оыр этип къоягъан, къылыкъсызланы буса ер этип къоягъан.

⁷ Шюкюрлюк булан макътап йырлап туругъуз чу Раббибизни; къомуз согъа туруп йырлап туругъуз чу Аллагыбызыгъа.

⁸ Олдур кёкнү булатлар булан ябып къоягъан, топуракъга янгур явдурагъан, тавларда от оъсдюроп къоягъан да.

⁹ Олдур жан-жанываргъа рызкъысын, гъатта къычыргъанда къаргъа балалагъа емин де береген.

¹⁰ Атны югюрюклюгүн тюгюл сюегени, инсанны аякъла-рыны чалтлыгъын да тюгюл ушатагъаны Ол.

¹¹ Оъзюнден къоркъагъанланы, Оъзюн зор сюювюне умут этегенлени ушатар Раббибиз.

147 ¹Макътап тур чу, Ерусалим, Раббибизни. Алгъыш этип тур чу, Сион, Аллагынга оъзюнгю.

² Неге тюгюл де, Олдур къапуларынгны тогъасларын бек этеген, халкъынга шабагъат этеген де сени ичингде.

³ Олдур сени ичингде парахатлыкъ болдурагъан, сагъа ти-
зив будай ашатып турагъан да.

⁴ Олдур Оъзюню сёзюн ер юзюне тюшюреген; тез яйылып
къалар буйругъу да Ону.

⁵ Олдур мамукъдай ап-акъ къарны явдуруп къоягъан, күлдей
къырав салдырып къоягъан да.

⁶ Таш йимик буз явдуруп къояр Ол. Ким чыдап болар экен
дагъы Ону сувукълугъуна?

⁷ Бир сёз айтып къояр Ол – ирип къалар шолар бары да;
елни уъфюртюп къояр – агъылып йиберер сувлар да.

⁸ Олдур Оъзюнию Каламын Якъубгъа билдирген, буйрукъ-
лары булан къанунларын Исрайылгъа етишдириген де.

⁹ Буланы бириң де этмегендир Ол башгъа халкълагъя; Ону
къанунларын да билмейдир олар.

Алгъамдуиллагъ!

148 ¹Алгъамдуиллагъ!

Кёклерден таба макътавлар этип туругъуз чу Рабби-
бизге, бийикликлерден таба макътавлар этип туругъуз чу Огъар.

² Макътавлар этип туругъуз чу, Ону бары да малайиклери,
макътавлар этип туругъуз чу, Ону кёклердеги бары да асгерлери.

³ Макътавлар этип туругъуз чу, гюнеш булан ай, макътавлар
этип туругъуз чу, йыртыллайгъан бары да юлдузлар.

⁴ Макътавлар этип туругъуз чу, кёклени де кёклери, кёк-
лерден де бийикдеги сувлар да*.

⁵ Макътавлар этип турсун дагъы Раббибизни атына шолар,
неге тюгюл де Оъзюнию буйругъу булан яратып къойгъандыр
Ол шоланы.

⁶ Гъар даймге салып къойду Ол шоланы; къанунлар да берди
Ол, гъеч бирев де бузмас дагъы шоланы.

⁷ Макътавлар этип туругъуз чу Раббибизге ер юзюнден
таба, сувдагъы аждагъалар булан денгизлени-дерияланы
теренликлери де,

⁸ Ялын булан буз да, къар булан алаша булут да, Ону буй-
ругъун күтеген къатты ел де,

⁹ Тавлар булан тёбелер де, емиш береген тереклер булан
бары да къарагъайлар да,

* 148:4 Къара Яратылыв 1:7.

¹⁰ Къыр жанлар булан гъар-бир гъайван-мал да, сюйкелеген жанлар булан къанатлы къушлар да,

¹¹ Ер юзүндеги пачалар булан бары да халкълар да, бийлер булан ер юзүндеги гъакимлар де,

¹² Уланлар булан къызлар да, къартлар булан яшлар да –

¹³ Макътавлар этип турсун дагъы Раббибизни атына олар бары да, неге тюгюл де янтыз Ону аты оърдюр бары да атлардан; Ону зорлугъу да ер юзюню, кёклени дазуларындан да чыгъып гетедир.

¹⁴ Олдур Оъзюню халкъына гюч де, гъакимлик де берген, Оъзюню амин къулларыны, демек Исрайылны Оъзюне ювукъ болгъан халкъыны макътавлугъун оър этген.

Алгъамдуиллаг!

149 ¹Алгъамдуиллаг!

Йырлагъыз чы Раббибизге янгы йырны. Оъзюню халкъы жыйылгъан ерде макътап йырлагъыз чы Раббибизни.

² Къуванып къалсын дагъы Исрайыл Оъзюню Яратгъанындан; сююноп къалсын дагъы Сионну халкъы да оъзюню Пачасындан.

³ Бийий туруп макътавлар этип турсун дагъы Ону атына; теп къагъып, къомуз согъуп йырлап турусун дагъы Огъар.

⁴ Неге тюгюл де, ушатып къояр Раббибиз Оъзюню халкъын, къутгъарып, нюрленирип къояр мисгинлени де Ол.

⁵ Сююноп къалсын, макътавлу да болуп къалсын дагъы Ону халкъы; ятывларында буса да къуванып къалсын дагъы олар.

⁶ Аллагыбызгъя макътав сёзлер чыгъып турсун дагъы оланы авзуларындан; эки де яны гесеген къылыш да болсун дагъы оланаң къолунда.

⁷ Шо заман халкълардан оъч алар, адамланы такъсырлар,

⁸ Пачаланы шынжырлар булан байлар, оланы вазирлерине темир бугъавлар салар,

⁹ Аллагыны язывун кютер – булардыр Ону халкъгъа ти-йишли болгъан сыйы.

Алгъамдуиллаг!

150 ¹Алгъамдуиллаг!

Оъзюню Сыйлы ибадатханасында макътавлар этип туругъуз чу Аллагыбызгъя; Оъзюню къудраты гёрюнген кёкде макътавлар этип туругъуз чу Огъар.

² Оъзюндеги къудрат булан этген ишлер учун макътавлар этип туругъуз чу Аллагыбызгъа; бары затдан оyr чыгъагъан зорлугъу учун макътавлар этип туругъуз чу Огъар.

³ Зурнайны тавушу булан макътавлар этип туругъуз чу Огъар; кёп къыллы согъув алатланы согъуп макътавлар этип туругъуз чу Огъар.

⁴ Теп къагып, бийий туруп макътавлар этип туругъуз чу Огъар; къомуз чертип, зурнай согъуп макътавлар этип туругъуз чу Огъар.

⁵ Бек тавуш чыгъарагъан накъыралагъа къагъа туруп макътавлар этип туругъуз чу Огъар; янгыртып къоягъан накъыралагъа къагъа туруп макътавлар этип туругъуз чу Огъар.

⁶ Бары да тыныш алагъан зат макътавлар этип турсун даты Раббибизге!

Алгъамдуиллагъ!

Сёзлюк

Амин – ягъуди сёз, «гертиден де, шолай»; «шолай болсун дагъы» деп таржума этиле.

Ахырат – оъюлор болагъан ер. Бырынгъы ягъудилени ёравларына гёре, оълген сонг ахыратгъа бары да адамлар тюше (Забур 88:49). Эсги Разилешивде мұммінлөр учун дагъы башгъа къысмат гёз алгъа тутулмай.

Бабил – бизин девюрден алдынгъы VII-нчи асруну ахырларындан тутуп уллу пачалықъны тахшагъары. Шо пачалықъта Месопотамия, Шам ва Паластин гире болгъан. Ягъуди пачаланы оъзлени харлысызлыгъын сакъламакъ учунгъу гъаракатлары Ягъуди пачалыгъын дагъылывгъа, Ерусалимни бузулувгъа ва ягъудилени къувалавгъа гелтире. Эсги Разилешивнө кёбюсю китапларында Бабилден оъч алыв гъакъында айтыла (Забур 136). Библияны мердешинде Бабил дюнья оълчевүндеги яманлықъны белгиси болуп токттай.

Билим – «гъикматлықъ», «гъакъыл» ва «мұммінлик» деген сёзлени маънадашы, демек бу нечик буса да бир затлар булан байлавлу билим тюгюл, Аллагъы тюшюннюв.

Гюмюш – Эсги Разилешивде «гюмюш» «акъча» деген маънаны англата.

Гюнагъылар – Аллагъыны буйрукъларын күтмеген ва шолай да бир тюрлю себеплерден адатлар булан байлавлу тазалықъны сакъламагъан адамлар.

Гъарун – Мусаны агъасы. Дин къуллукъчуланы борчларын юротмеге ва исрайыл халкъы учун Аллагъы къурбан этмеге янғыз Гъарунну ва ону наслусундагъыланы ихтияры болгъан.

Гъерубимлер (ягъудиче керубим, теклик санавда керўв) – Раббиизге къуллукъ этеген яратывлар. Забурда (17:11) Раббиизни гъакъында булай айтыла: «гъерубимге де минип йиберип, учуп гетди; елни къанатларыны уьстюндеги кюйде гетип къалды». «Гъерубимлени уьстюнде олтургъан» – Раббиизге тагъылгъан атланы бирисидир (Забур 79:2; 98:1). Бырынгъы исрайыллылар

тъерубимлени аслу гъалда къанатлы яратывланы келпетинде төрген болма герек.

Давут – Ягъуданы тухумундан чыкъгъан Исрайылны инг белгили пачасы. Ягъуди пайхаммарлар дюньягъа гъакъ куюйде гъакимлик этежек Месигъ Давутну наслусундан болажакъ деп алданокъ билдирие болгъанлар.

Денгиз – Эсти Разилешивде кёбюсю гъалда инг башлап болгъан денгизлени теренликлерин-низамсызлыкъны англата. Аллагъ шону енгип ва аякълары булан басып токътагъан (къара, масала, Аюб 9:8).

Ефрем – Юсупну экинчи уланы, исрайыллыланы шо атлы къавумуна баш салгъан адам. Темиркъазыкъ пачалыгъында аслу ерни тутуп гелген Ефремни къавумуну топурагъына да шолай айтыла болгъан. Шо саялы Эсти Разилешивде кёбюсю гезиклерде Ефрем деп бютюн Исрайыл пачалыгъына айтыла.

Ёл – Сыйлы Язывларда гъар инсангъа къылышкъ якъдан бे-рилген сайдавгъа шолай айтыла: Аллагъыны буйрукъларына гёре юрюмек ва тюз ёл булан юрюмек неде Аллагъын къаршы башгёттермек, демек «ёлдан къайтмакъ, адашмакъ».

Ёрдан – Гъермон тавдан баш алып, Оълю денгизге тёгюлеген Паластинни аслу оъзени. Йылны кёбюсю вакътисинде Ёрдан гент болмай (30 метрден гент тюгюл) ва терен болмай, амма ону агъымы чалт, айланмалы.

Зайтун май – кёбюсю адатланы юрютегенде къолланагъан май. Шону дин къуллукъчулар, пачалар, пайхаммарлар къуллугъун күтме башлайгъанда, олагъа сюрте болгъан. Май булангъы къошуулчанны ибадатхананы сыйлы ерине сюртмек учун къоллай болгъан.

Ибадатхана – Ерусалимде ерлешген болгъан ва бютюн дюньядагъы ягъудилени дин марказы болгъан. Ягъудилер оъзлени къурбанларын янгыз шонда эте болгъанлар. Ибадатхана башлап янгы девюрден алда 10-нчу асруда Сулайман пачаны заманында къурулгъан. Янгы девюрден алда 6-нчы асруда бабиллилер ону дагъытгъан. Сонг ибадатхана янгы девюрден алда 5-нчи асруда ягъудилер есир болуп тургъан Бабил-

ден къайтгъандан сонг янгыртылгъан. Янгы девюрню 1-нчи асрусунда Гырод пача ону башгъача этип къургъан. 70-нчи йылда Ерусалимдеги башгётеривню тозагъан заманда рум асгерлер ибадатхананы дагъытгъанлар ва шо замандан берли ибадатхана дагъы янгыртылмагъан.

Ибрагым – Аллагыу-Таала оъзю булан разилешив бегетген пайхаммар. Исрайылны халкъы ондан баш ала. Ибрагым Аллагыгъа тынглавлу ва амин болгъан, Огъар толу күйде инангъан.

Исгъакъ – Ибрагымни ва Сараны уланы, исрайыл халкъыны ата-бабаларындан, Якъубну атасы.

Исрайыл – Якъубну экинчи аты, Аллагыны халкъына да шолай айтыла болгъан. Бизин девюрден алдынгъы X-нчу асруну ахырларындан тутуп Кыбыла пачалагъы (тахшагъары – Ерусалим) булан янаша болгъан Темиркъазыкъ пачалыгъына, (тахшагъары – Самария) шолай деп айтыла болгъан.

Кедар – Темиркъазыкъ Арапстанда гёчүп яшайгъан арап къавум. Сыйлы Язывларда Кедар – Исмайылны уланларындан бириси (Яратылыв 25:13).

Кёклердеги асгер – бу сёзлер Эсти Разилешивде «кёклердеги пача» болгъан Раббибизни кырыйындагъыланы англатма бола. Амма Сыйлы Язывланы кёбюсю китапларында «кёклердеги асгер» – юлдузлар (неде гюнеш, ай ва юлдузлар). Кёбюсю ягъудилени «кёклердеги асгерге» сужда къылыву гъакъда сёз юрюле. Сыйлы Язывлардагъы китаплар шолай сужда къылывну ят аллагълагъы къуллукъ этив булан янаша сала туруп, къатты күйде айыпгъа тута.

Къурбанлыкъ – Эсти Разилешивню дин адатларын күтювде къурбан этив аслу ерни тутуп геле. Аллагыны ва инсанны арасындагъы байлавлукъ къурбан этивден ва буйрукъланы күтювден таба дайм болдурула.

Къурбанлыкъны салагъан ер – гъайванланы къурбан этмек учун, ташдан, балчыкъдан яда темирден этилген гётеринки ер. Къурбанлыкъ шонда салынып, Аллагы учун яллатыла болгъан. Къурбан этмеге янгыз дин къуллукъчуланы ихтияры болгъан.

Мелгыседек – Салим деген ерни пачасы, дин къуллукъчу. Ибрагым пайхаммар давда оъзюне тюшген затлардан он пайындан бир пайын огъар берген. Шондан сонг Мелгыседек Ибрагымге Аллагыны рагымусун тилеп дуа этген.

Моав – Оълю денгизни гюнтувуш янында ерлешген уълке.

Муса – пайхаммар, Исрайылны инг белгили дин ва сиясат ёлбашчысы. О оъзюню халкъын Мисридеги есирилкіден чыгъяргъан. Муса Аллагъ оъзюне берген Къанунну халкъга етишдирген.

Мұмминлик – Аллагыны буйрукъларын күтювнүү, Мусаны Къанунун камил күйде күтювнүү англата.

Офир – кёп йыракълардагы уълке. Шондан алтын, ағъачланы сыйлы тайпаларын, багъалы ташлар ва аз ёлугъагъан жанланы гелтире болгъан. Сыйлы Язывлагъа гиреген китаплардан Офирни мекенли ерлешген ери англашылып битмей.

Рагъав – денгиз аждагъа, Ливьятан булан бирче Раббибиз оъзюнден уст чыкъгъан низамсызлыкъыны бир белгиси (Аюб 26:12; Забурда 88:4). Рагъав – Мисрини аллегориялы аты.

Ругъ – ягъуди тилдеги «руагъ» деген кёп маъналы сёз «ругъ», «ел», «уъфюров», «тыныш» деген маъналаны англатма бола.

Синай – Синай ярыматавундагы тав. Чыгъыш китабында эсгерилеген күйде, Раббибиз исрайыл халкъы булан разилешивнүү шо тавда бегетген.

Сион кызы – Эсги Разилешивде кёп ёлугъагъан «Сигъонну кызы» деген англав Ерусалим демекдир.

Танглангъан – башына зайдун май сюртюлеген адатдан таба бир къуллукъгъа багъышланагъан инсан. Башына зайдун майны шолай сюртюлмеклигине пайхаммарлар, пачалар ва дин къуллукъчулар лайыкълы бола болгъанлар.

Уйын – Эсги Разилешивде бу сёз оъзюню аслу маънасындан къайры да («турагъан ер», «яшавлукъ этеген ер»), булай маъналаны да англатма бола: 1) тухум, уягълю, халкъ; 2) наслудар, тухумда бир-бириң алышдырып гелегенлер.

Эдом (Сейир) – Оълю денгизни къыбла-гюнтувш ягъындагъы, Моавну къыбласындагъы уълке. Давут пачаны заманларындан берли Эдом ерусалим пачаланы гъакимлигини тюбюнде болгъян, амма ягъудили Ёрам пачаны заманында (бизин девюрден алдагъы 848-842-нчи йй.) башгётерип, харлысызлыкъя етишген.

Эдомлулар – Эдомда яшайгъанлар, олар Исаену наслусундан деп гъисаплана болгъанлар.

Эсги Разилешив – Аллагъ Синай тавда Мусадан таба Исрайылны халкъы булан бегетген разилешивге шолай айтыла болгъан.

Юзюмлюк – Сыйлы Язывларда кёп керенлер аманлыкъыны ва усть геливню ва шолай да оъзю Аллагъыны халкъыны белгиси болуп геле.

Юрек – бырынгъы ягъудилер гъакъылны ерлешеген ери деп гъисаплай болгъанлар, шо саялы Эсги Разилешивде «юрек» «гъакъыл» деген маънаны англата. Дагъы да Сыйлы Язывларда юрек инсанны ич, сырлы битимин, ону ругъ, инг башлап Аллагъя бакъгъан якъдагъы яшавуну марказын англата. Бир-бирде «намус» деген маънада къоллана.

Якъуб – Исаакъны уланы; огъар дагъы да Исрайыл деп де айтыла.